

༡༡། །ཆོས་མངོན་པེ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་སྒྲུང་བ་ལས་ལས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ། །

@01A ༡༡། །བཞི་པ་ལས་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྒྲ་ཆོགས་སྦྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྒྲ་ཆོགས་བཤད་པ་དེ་དག་དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལས་སྒྲ་ཆོགས་པ་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དེ་ལ་ཡང་སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ལས། སྒྲ་མ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། བྱི་མ་ནི་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། །བྱི་མ་ལ་ཡང་རིག་

བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱེད་བྱག་སྦྱ་བས། ལུས་ཀྱིས་འགོ་འོང་དང་། ཕྱག་འཛལ་བ་དང་། སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་རྣམ་སྦྱིན་དང་རྒྱས་

བྱུང་གི་ལུས་ལས་ཐ་དད་པའི་ལུས་དབྱིབས་རྩལ་སྤྱུ་བྱུ་བ་ཞིག་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུ་པའི་བར་དུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་རྩྱུང་ནས་ཡོད་ཀྱང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་འོད་ལྗང་དང་
བའི་ཕྱིར་ཆེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། རྩུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་ནགས་ལ་མེ་

ཞུགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པས་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ནི་ཁ་དོག་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་དབྱིབས་སྤྱོད་པ་ནི་གཙོ་བོར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་བསམ་པ་ལས། སྤྱིར་རིག་བྱེད་
ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་ཀྱང་འདོད་དམ་སྟམ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་

ཞེས་པ་ནང་གི་ཀུན་སྤོང་གཞན་གྱིས་རིག་པར་བྱེད་པའི་གཟུགས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ནི་ཁ་དོག་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། བསམ་པ་ནང་ན་གནས་པ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ན་ནི་མངོན་
པར་འབྱུང་། །སྐད་མདོག་དབང་པོའི་བྱེད་པར་དག །རྣམ་པར་སྤྱོད་པར་མི་རྣམས་

སོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་པས་ནི། དབྱིབས་ཞེས་པ་ནི་ཁ་དོག་དང་རིག་བྱེད་གང་རུང་གི་བྱེད་པར་ལ་བཏགས་པ་ལས། དེ་གཉིས་ལས་རྩལ་གཞན་པ་ནི་མེད་དེ། ཁ་དོག་གི་རྒྱལ་
གྱི་བཞོད་པ་ལ་ཁ་དོག་གི་དབྱིབས་དང་། རིག་བྱེད་རྒྱལ་གྱི་བཞོད་པ་ལ་རིག་

@02A ༄། །བྱའི་དབྱིབས་སུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། ། ༧ ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི། ངག་སྒྲའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་གི་བསམ་པ་
རིག་པར་བྱེད་པའི་ངག་གོ། ། ༩ རྣམ་གསུམ་དྲི་མེད་གཟུགས་

གསུང་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་གནས་དང་པོར་བཤད་ཟེན་ལ། དེ་ཡོད་པར་ལུང་གང་གིས་ཤེས་ཞིན། མདོ་ལས། གཟུགས་
ལ་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་སོགས་གསུམ་གསུངས་པས་ན། བསྟན་

མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། །མལ་སྟན་འཆོ་བ་ནར་མ་དང་། །སློ་བུར་ནད་པའི་ནད་གཡོག་
དང་། །ཡུལ་ངན་ཆོ་ན་སྦྱིན་པ་ནི། །རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་

འདུན། །ཞེས་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཕུལ་བ་སོགས་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། བཞུགས་དང་གཤེགས་ཚེ་མ་ལམ་ཞུགས་དང་། །སྦྱིན་པ་ཐོས་དང་མཐོང་བ་
དང་། །ཆོས་ཐོས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཛིན་ལས། །དགའ་དང་དད་

པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །རྫས་ལ་མ་སྟོས་བསོད་ནམས་བདུན། །ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། དེའི་ཉན་ཐོས་སོགས་གྲོང་བྱིར་སོགས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། རྩེར་གཤེགས་པར་རྩོམ་པ་སོགས་
ཐོས་པ་དང་མཐོང་བ་ལས་དད་པ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བྱ་ཆེར་སྐྱེས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་

དགེ་བ་ལ་རྫས་ལས་མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བར་མ་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་གྱི། རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་སོགས་ཡིན་ན་ཉལ་བ་སོགས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་ལས་དེ་དག་གི་ཆོ་ཡང་འབྱུང་བར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མེད་པར་འབྱུང་ཏེ། མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ཆོ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ནི་མེད་ལ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་

@02B ཡང་མེད་ན་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཛོལ་རྣམས་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལས་དེ་དག་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལུང་གི་སྐབ་བྱེད་རྣམས་འགོད་པར་བྱེད་
དོ། །དེས་ན་ལུགས་འདིར་ཡང་དག་པའི་ངག་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟོང་བ་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་

བཞེད་དེ་ཟག་མིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དེའོ། །མདོ་སྒྲེ་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ། མདོ་ལས་བསྟན་མིད་ཐོགས་མིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཟད་པར་ཟེལ་མཁོན་དང་། མི་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་

པའི་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གཟུགས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ཟག་པ་མིད་པའི་གཟུགས་སུ་གསུངས་པ་སོགས་སུ་འདོད་དེ་ཞིབ་པ་གཞན་ལས་ཤེས་སོ།། ༥ འདོད་
གཏོགས་རྣམ་རིག་མིན་སྐྱད་ཅིག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། འོ་ན། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ་འབྱུང་བཞི་རྒྱུར་

བྱས་པར་འདོད་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེའམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་ཕྱ་བ་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་
ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་རགས་པ་ཡིན་པས་ན་འབྱུང་བཞིའི་ཆོགས་པ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་ཕྱ་

རགས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་འགལ་བས་ན་རིག་བྱེད་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེའོ། །འོ་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེའམ་དུས་མཉམ་མ་
ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་མིན་དང་།

བར་མས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་དང་ཕོ་ནི་རང་དང་དྲུས་མཉམ་པ་ད་ལྟར་བའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། སྐད་ཅིག་དང་ཕོ་ཕྱིན་ཆད་ནི་འདས་པའི་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་
པའི་འབྱུང་བ་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ཀ་སྟེ་བཞི་ཚན་གཉིས་གཉིས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་

པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲེམ་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་གཞན་རྣམས་ནི་རང་རང་དང་དྲུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་
ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲེམ་པའི་སྒྲོང་བ་བདུན་ཆར་ཡང་རང་དང་དྲུས་མཉམ་ད་ལྟར་

@03A ༄། །བའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་ལོ། ༥ །ཟག་བཅས་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྒྱའི་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་ས་གང་གིས་བསྐྱུས་ཞེ་ན།
ཟག་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་སའི་

འབྱུང་བ་ཁོ་ན་རྒྱུར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རྣམས་འདོད་པའི་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་པ་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་
རྣམས་བཞི་པའི་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་པའི་བར་དུ་ལོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་རྟེན་དབང་བཅན་

པས་སྒོམ་པ་དེ་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ས་དེའི་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་པ་སྐྱེས་ན་དེ་འདོད་པའི་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ངོ་བོ་ནི། མ་ཟིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། དགོ་མི་དགོ་གང་

རུང་དུ་ངེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་འདོད་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། ཀྱན་སྟོང་གི་སེམས་ལ་སྟོས་པ་དང་། མཉམ་བཞག་གིས་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོ་ཐར་གྱི་

སྟོང་བ་བདུན་ལྟ་བུ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་ཐ་དད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་ལ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་བ་བདུན་ཀྱི་འབྱུང་

བ་བཞི་ཚན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་གིས་བྱུང་བ་ལས་ལྷུང་མ་བསྐྱུས་མེད་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་
སེམས་པ་སོགས་ལ་དགོ་མི་དགོ་ལྷུང་མ་བསྐྱུས་གསུམ་ག་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་མི་དགོ་བའི་རིག་

བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ན་ཡོད། གཟུགས་ནའང་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ལ། དེ་
གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ནི་འདོད་པ་ན་ཡང་ཡོད་དོ། །གཟུགས་མེད་ན་ནི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་

@03B ཡང་མེད་དེ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་ལ་ཡན་ཆད་ན་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་དེ། དེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་ཉོག་དཔྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ། བསྐྱིབས་གཟུགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རིག་བྱེད་ནི་འདོད་

པ་ན་མེད་དེ། དེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་བསྐྱིབས་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོད་པ་ན་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསྐྱིབས་སེམས་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་ཁ་ནང་དུ་ལྟས་
པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་གྱི་དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་མི་བྱེད་དོ། དེས་ན་བསྐྱིབས་གཟུགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལུས་ངག་གི་

རིག་བྱེད་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆངས་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱིབས་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ངག་སྒྲུབ་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ༥ དམ་པའི་དོན་
དུ་དག་ཅུ་བ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དག་བ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་

དེ། དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་བ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགོ་བ་དང་། ཀྱན་སྦྲོང་གི་དགོ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཐར་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་དགོ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་

མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་། རོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་རྣམས་ཏེ་མཚུངས་ལྡན་དང་ཀྱན་སྦྲོང་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་བའི་ས་
མང་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་ལྔ་གཙོ་བོར་སྦྱོས་པ་ནི་ལྔ་པོ་དེ་

ལས་བསྐྱོག་པ་མི་དགོ་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་བ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་བ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཞན་སེམས་ཀྱིས་མང་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་

དགོ་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་བ་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་མ་སོང་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགོ་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་
ལུས་ངག་གི་ལས་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་སྤྱོ་སོགས་དང་། སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་

@04A ༄། །འཇུག་གཉིས་རྣམས་ནི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འབྱུང་བ་དགོ་བའི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བ་དེ་དག་ལས་བརྒྱུག་པ་མི་དགོ་བ་ལ་ཡང་
སྒྲིམ་བཅོལ་རིས་ཀྱིས་ཕྱེན་བཞི་སྟེ། འཁོར་བ་ནི་མི་དགོ་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་

འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་མི་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་བྲེལ་མེད་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགོ་བ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་མི་དགོ་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་

པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་མི་དགོ་བའོ། །འོ་ན། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་དགོ་བ་བཞི་པོ་གང་
དུ་གཏོགས་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ལྟོས་ནས་དགོ་བར་འཇོག་པ་ལས་མཚུངས་ལྡན་དང་། ཀུན་སྒྲོང་

སོགས་ལ་མི་བཟོས་ཤིང་། དེ་ནི་དགོ་མི་དགོའི་ཐོབ་པ་སྤར་སྐྱེས་པལ་མོ་ཆེ་ལ་མཚུངས་པས་ན། དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བཞི་པོ་དེ་དག་གང་རུང་ཡིན་
པས་མ་བྱུང་བོ། །འོ་ན་གོང་དུ་དགོ་མི་དགོའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་

ཀུན་སྒྲོང་གིས་དག་མི་དག་གང་རུང་ཏུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན། དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཐོབ་པ་སོགས་ལ་བསམ་པ་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་ཤིང་། འདིར་ཀུན་
སྒྲོང་གིས་དག་མི་དག་ཞེས་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་ནི་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །ཡང་སྐབས་

འདིར་མི་དག་བའི་དབྱེ་ཚུལ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིས་ཞེས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རོན་དམ་པའི་མི་དག་བ་ཡིན་ན་མི་དག་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རོན་
དམ་པའི་མི་དག་བ་ལ་མི་དག་བས་ཁྲབ་ཟེར་ན། འཁོར་བ་ཆོས་ཅན། མི་དག་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་དམ་

པའི་མི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་པར་ཐལ། མི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་མི་དག་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
རོན་དམ་པའི་མི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་རོན་དམ་པར་མི་དག་

@04B བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་མི་དག་བར་འདོད་དགོས་པ་སོགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འོ་ན། རོན་དམ་པའི་དག་བ་ཡིན་ན་ཡང་དག་བ་
ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་འགྱུར་བས། དག་བ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིས་ཕྱེད་གོས་སོ་ཞེན། གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་

མ་བྱུང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷགས་འདིར་བྱུང་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ལམ་བདེན་གྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་དོན་དམ་པའི་དགོ་བར་གཏོགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དགོ་
བ་དངོས་ཡིན་ཅིང་། ཐར་པ་སྤྱང་འདས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལྟ་བུ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་དགོ་བར་འདོད་ལ། དེ་

དག་ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྩ་འབྲེལ་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་སུ་དོན་དམ་པའི་དགོ་བའི་མཚན་གཞི་ལ་ཐར་པ་སྤྱང་འདས་ལས་དངོས་སུ་མ་སྒྲེས་ཀྱང་།
ལམ་བདེན་གྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ་གསུངས་ལ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ལས་ནམ་མཁའ་

དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གསུངས་པའི་རིགས་པས་དཔགས་ན་ཐར་པ་སྤྱང་འདས་སུ་མ་ཟད་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་མཐའ་དག་དོན་
དམ་པའི་དགོ་བར་གཏོགས་པར་མངོན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལྷགས་འདིར་རྩ་སྤྱི་ཉིས་འགོ་སྤང་ན་གཞི་བྱུང་ན་དགོ་མི་དགོ་

ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཁས་སྒྲུངས་ཆོག་གོ། འོ་ན། ལམ་བདེན་ལ་དོན་དམ་པའི་དགོ་བར་གཏོགས་པ་ཡོད་ན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དོན་
དམ་པའི་དགོ་བར་བཤད་པའི་སྒྲུང་དང་སྟེ། ཟག་མེད་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་དགོ་བར་

འཇོག་པར་མངོན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། ཀྱན་སྦྱོང་གིས་དགོ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་འདུ་བས་ན་དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་བ་
སོགས་མི་འགལ་བར་ཡང་འདོད་དགོས་ཤིང་། ལྷགས་འདིར་དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་ཡིན་པས་

ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་མི་དགོ་བ་ལ་ཚུལ་དེ་མི་མཚུངས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། ། ༧ དེ་བཞིན་དུ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་དང་
བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་དང་། བཟོ་དང་སྦྱོད་ལམ་པ་དང་། སྤྱལ་སེམས་

@05A ༄༄༅། །རྣམ་སྤྲིན་སྦྱིས་ཀྱི་སེམས་བཞི་དང་། སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་མིན་བར་མས་བསྟུས་པའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱང་ནང་གི་བེམས་པོར་འཇོག་དགོས་པས་དེ་དག་ལས་
གཞན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་བེམས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། བཟོ་སེམས་སོགས་དང་།

མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་དང་། འདོད་པའི་འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པ་ནི་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་དང་། བཟོ་དང་། སྦྱོད་ལམ་པ་དང་། སྤྱལ་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་

ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་སྟོང་གིས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་བསྐྱེད་ས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་རིག་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་སྟོང་གིས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གཏོགས་སོ། །ལུང་མ་བསྟན་སྤྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་དོན་

དམ་པའི་མི་དག་བར་ནི་འདུས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ ཀུན་སྟོང་རྣམ་གཉིས་རྒྱ་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། ཀུན་སྟོང་གིས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་ཞེས་བཤད་ན།
ཀུན་སྟོང་དེ་ནི་རྩི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་རྒྱུ་ཀུན་སྟོང་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གཉིས་ཡོད་པས་སྤྲ་མ་

ལ་རབ་དུ་འཇུག་བྱེད་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རྩེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཅིས་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཁ་ནང་དུ་བཞུས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀུན་
སྟོང་ངམ་རབ་དུ་འཇུག་བྱེད་ནི་ཡོད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་བྱེད་པ་ནི་མེད་ལ། སྟོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་

ཤེས་ལ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀུན་སྟོང་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལྡ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་མ་
གཏོགས་རྒྱུ་ཀུན་སྟོང་མེད་དོ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། མདོ་ལས། འོག་པར་ལྟ་བ་

མཐོང་སྤང་གིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཉམ་སྤོང་བར་བཤད་པ་ནི་རྒྱུ་ཉམ་སྤོང་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཁམས་ན་བསྐྱེད་པ་པོ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཉམ་སྤོང་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་དུས་ཀྱི་ཉམ་སྤོང་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་གོ་བ་ལོན་ཚུལ་འབྲུལ་ན། འདོད་ཁམས་ན་

@05B བསྐྱེད་པ་པོ་རིག་བྱེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཉམ་སྤོང་མེད་པར་བསྟན་པ་པོ་ཤུགས་ལ། རྒྱུ་ཉམ་སྤོང་ཡོད་པར་བསྟན་པས་དེས་ན་འདོད་པའི་སས་བསྟན་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གཟུགས་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ་སྟུམ་དུ་དོགས་པ་འདྲ་བའི་ནི། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་པ་དེར། འདོད་ཁམས་ན་བསྐྱེད་པ་པོ་རིག་

བྱེད་ཀྱི་ཉམ་སྤོང་ཞེས་བཤད་པའི་རིག་བྱེད་ནི། འདོད་པའི་མི་དག་གི་རིག་བྱེད་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་པོ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱེད་པ་པོ་ཉམ་སྤོང་ཞེས་བཤད་པ་ནི། འདོད་པའི་འཇིག་ལྷ་མཐར་ལྷ་གཉིས་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་པ་པོ་ལུང་མ་བསྟན་མཐོང་སྤང་གིས་མི་དག་

པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉམ་སྤོང་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་དུས་ཀྱི་ཉམ་སྤོང་བྱེད་པ་མེད་དེ་ཞེས་བསྟན་པ་ལས། འདོད་པ་ན་བསྐྱེད་པ་པོ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་དུས་ཀྱི་ཉམ་སྤོང་ནི་ངེས་པར་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་སྟོས་དགོས་ན། དེ་ལ་ནི་མི་དག་གི་བ་མ་

གཏོགས་མེད་པའི་དབང་གིས་ད་དུང་འདོད་པ་ན་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རིག་བྱེད་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་འདོད་
པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་མཐོང་སྤང་གིས་རིག་བྱེད་

ཀྱི་རྒྱུ་ཀུན་སྟོང་བྱེད་ཀྱང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ནི་སྟོམ་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ལ། སྟོམ་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱབས་པའང་འདོད་པ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ན་བསྐྱབས་པའི་རིག་བྱེད་
མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱུངས་པ་ལ་གཞན་དུ་གོ་བར་མི་

བྱའོ། །ཕ་རབ་ཏུ་འདྲུག་བྱེད་དག་སོགས་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། ཀུན་སྟོང་གཉིས་ལས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ཁོ་ན་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ན། རྒྱུ་ཀུན་སྟོང་དག་བས་
བྱས་ཀྱང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་མི་དག་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་གིས་བྱས་པའི་སྟོམ་པ་སོགས་དག་བར་མི་འགྱུར་

རོ། །ཞེ་ན། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གི་བསམ་པ་གཉིས་པོ་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་རིས་མི་གཅིག་ན་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། རིས་གཅིག་ན་ནི་རྒྱུ་ཀུན་སྟོང་ཁོ་ན་གཙོ་ཆེ་བས་ན་དེ་
ལྟར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་སྟེ། དེས་ན་མཐོང་སྟོམ་སྤང་བྱ་རིས་གཅིག་མི་གཅིག་

@06A ༄། ༄ཙུམ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་ཀུན་སྒྲོང་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་འདི་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཁ་ཚོན་གཙོད་པར་མི་བྱའོ། །རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་ཀུན་སྒྲོང་དགོ་བ་ལས།
རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་

བ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཀུན་སྒྲོང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལས་ཀྱང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པ་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །འདིར་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་
དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ལ་མུ་བཞི་གསུངས་པའི་མཚན་གཞི་རྣམས་ནི། མུ་དེ་དག་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པ་ལས་

ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཀུན་སྒྲོང་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡོད་མེད་ལ་རྩི་བའི་མུ་
བཞི་ནི་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་གི་སེམས་ལ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཡོད་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་མེད་

པ་དང་། སྒོ་ལྡེ་རྣམ་ཤེས་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ལས་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ལས་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་མེད་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་སྒོ་མ་སྤང་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། ཟག་མེད་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་
པའི་མུ་འོ། །༥ ཐུབ་པའི་འདྲ་བའམ་དེ་དགོ་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཐུབ་པས་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་ལ་ནི་དམིཌ་

གྱིས་བསལ་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལས་ཇེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འབྲེལ་བ་ཡང་། ཡང་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱུགས་ནི་དམན་པར་མི་
འབྱུང་བས་དགོ་བ་ལས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་མི་འབྱུང་གྱི་དགོ་བ་ལས་དགོ་བ་འབྱུང་བ་མ་ཟད། ལུང་མ་བསྟན་

ལས་ཀྱང་དགོ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བས་ན། ཐུབ་པའི་ཇེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ནི་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱེད་བྱ་སྒྲིབ་པ་འདོད་ལ། སྡེ་པ་གཞན་དག་ནི། མདོ་ལས། སྒྲུང་ཆེན་གཤེགས་ནའང་མཉམ་པར་
བཞག། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་རྒྱུད་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་

བཞག་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ལམ་བཞི་ཆར་ཡང་དགོ་བ་ཁོ་ནར་རྒྱུད་གཅིག་པས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་མི་མངའ་བར་འདོད་ལ། བྱེད་བྱ་སྒྲིབ་པས། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱུགས་
ནི་སྟོན་ལམ་བཞི་པོ་གང་གི་སྒྲིབས་སུ་ཡང་དེ་དང་དེ་མཛད་དོ་སྟེ་མ་པའི་དགོངས་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་སྟེ།

@06B དན་བཞིན་ཤེས་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ལས་མི་བཞེད་བཞིན་དུ་མི་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་སྟོན་སྦྱེས་དང་། སྟོན་ལམ་པ་དང་། སྒྲུལ་སེམས་རྣམས་གཏན་ནས་མི་
མངའ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་འདོད་དོ། ། 7 ཡིད་དང་སྟོ་ལུང་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་སྟོང་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡང་།

རྣམ་སྤྲིན་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་སམ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དེ། ཀུན་སྒྲོང་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ལ། རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་གྱི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གིས་ངང་གིས་འརྱུག་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཀུན་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་ངོ། །⁷འདིའི་སྐྱབས་སུ་དོགས་པ་དཔུང་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ།
ལུགས་འདིར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པས་ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་ནི་འདོད་པ་དང་། བསམ་

གཏན་དང་པོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་འབྲེལ་པ་རྣམས་སུ། སྒྲོ་ལཱི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་ཡང་བཤད་ཅིང་དེ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་པ་དང་། ཁ་ནང་དུ་
བལྟས་པའི་ཤེས་པས་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་སོགས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་འགར་ལོག་ལྟ་

སོགས་མཐོང་སྤང་གིས་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བར་བཤད་པ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་སེམས་སོགས་ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ལ་ཀུན་སྒྲོང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་།
ལམ་བདེན་ལ་ཀུན་སྒྲོང་གི་དགོ་བ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་

པའི་ཀུན་སྒྲོང་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱང་གསུང་ན་དེ་དག་འགལ་བ་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་དེ་ཏོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལ་མ་གཏོགས་མེད་ན། སྐབས་འདིར་སྒྲོ་ལྔའི་
ནམ་ཤེས་ཏོག་མེད་དུ་བཤད་སྒྲུང་བས་དེ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་འཛོག་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ལས། སྒྲོ་ལྔའི་ནམ་ཤེས་

ལ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་འཛོག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པའི་ཤེས་པས་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་མི་སྲིད་ན། མཐོང་སྤང་གིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་བྱེད་པར་
བཤད་པ་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་སོགས་མཉམ་བཞག་གི་སེམས་ལ་ཀུན་སྒྲོང་མེད་ན་

@07A ༄༄༅། །ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལམ་བདེན་ལ་ཀུན་སྒྲོང་གིས་དགོ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་
བྱེད་ཀྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། ལམ་བདེན་

ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་དགོ་བར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལམ་བདེན་ལ་ཀུན་སྒྲོང་གིས་དགོ་བར་གཏོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཡང་དེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཡོད་དེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་

ཀྱང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་གོང་དུ་འདོད་སེམས་ལྟ་བུས་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་གང་ཞིག སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་
སེམས་ཀྱིས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆན་བུར། མཉམ་པར་

འཛོག་པའི་སྡོན་དུ་བསམས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པས་དེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྤྱིར་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀུན་སྒྲོང་གིས་
དག་མི་དགར་འཛོག་པ་སོགས་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་པའི་གྲུབ་མཐས་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལས་དོན་ལ་གནས་པ་མ་

ཡིན་པ་འབྲེལ་པ་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་། གོང་དུ་བཀོད་པ་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་རང་ལུགས་ལ་མི་འགལ་བའི་རྩལ་ནི་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་
ན་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པས་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པ་ནི་ངེས་པར་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་ས་ན་སྒྲོ་ལྔའི་དབང་ཤེས་

ནི་མེད་པས་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ལ། ཡིད་ཤེས་ནི་ས་དེ་དག་དུ་སེམས་པ་ཙམ་གྱིས་མཉམ་བཞག་རྟོག་མེད་དུ་འབྱུང་བས་ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་སུ་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལྔ་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་དེ་ལ་དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་མ་གཏོགས་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་མི་འཛོག་པར་

གསུངས་པ་ནི་སྤར་གོང་དུ་འང་ལན་དུ་མར་བཤད་པ་ལྟར་ངེས་ཏེ་ག་དང་རྗེས་བྲན་གྱི་ཏོག་མེད་ལ་དགོངས་པ་ལས། སྤྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལྷ་ཏོག་མེད་དུ་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
མཐའ་གཅིག་དུ་ཏོག་བཅས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

@07B ཁམས་ལྷ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་ཏོག་བཅས་ཡིན་པས་དེ་ལ་དུས་གྱི་ཀུན་སྟོང་འཇོག་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ནང་དུ་བརྟམས་པའི་ཤེས་པས་
རིག་བྱེད་གྱི་ཀུན་སྟོང་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་དུས་གྱི་ཀུན་སྟོང་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། མཐོང་སྤང་ལོག

རྟམས་ཀུན་སྟོང་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུའི་ཀུན་སྟོང་ལ་དགོངས་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་གྱི་སེམས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་སྟོང་མེད་ཅིང་། ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པ་
ད་ལྟར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་དུས་གྱི་ཀུན་སྟོང་མེད་ཀྱང་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་ཟག་མེད་ལ་མཉམ་

པར་མ་བཞག་གོང་དུ་འདོད་སེམས་གྱི་མ་ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པའི་རྒྱུའི་ཀུན་སྟོང་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། དེ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པས་ཀུན་ནས་སྟོང་བྱེད་མ་
ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི། བྱེ་སྤྱོད་འདོད་ཚུལ་ལ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་པ་ལས། བྱེ་སྤྱོད་རང་

ལུགས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། འབྲེལ་པ་དེའི་གོང་འོག་གི་ཚིག་རིས་ཀྱན་ལ་བརྟགས་ན་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ལ་ཀྱན་སྟོང་གི་དག་བ་ཡང་ངེས་པར་བཞག་ཚིག་པ་ཡིན་
ནོ། །འོན་ཀྱང་ཀྱན་སྟོང་ལ་བརྟན་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོན་ཅན་གྱི་

རྒྱུད་ལ་མ་གཏོགས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྟོན་ལ་ནི་འཛོག་མི་ཤེས་པ་འདྲའོ། །དེས་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཀྱན་སྟོང་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཀྱན་
སྟོང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སེམས་མེད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་ཤེས་ལ་ཀྱན་སྟོང་མི་

འཛོག་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། མིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལྷན་རྟེན་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དུས་ཀྱི་
ཀྱན་སྟོང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེས་རྟོག་དང་རྗེས་དྲན་གྱི་རྟོག་མེད་ལ་དགོངས་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་འདེབས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྤང་གིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁ་ནང་དུ་བརྟམས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲལ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།
དེ་བྲལ་པར་ཐལ། འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། དེ་དག་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་ཁ་ནང་དུ་བརྟམས་པའི་

@08A ༄། ༄མྲིར་རིག་བྱེད་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མྲིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་ཏེ། ཏུས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ལ་དགོངས་པའི་མྲིར། ཞེས་ལན་འདེབས་ཤིང་། འོན་ཁོར་རང་ལ།
མཐོང་སྤང་གིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀྱན་སྒྲོང་བྱེད་པ་ཡོད་

པའི་མྲིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་ཀྱན་སྒྲོང་ཡིན་གྱི་
ཏུས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མྲིར། ཞེས་བཟོད་དོ། །ཟག་མེད་ལ་ཀྱན་སྒྲོང་གིས་དགེ་བ་འཛོལ་

པ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡང་ཀྱན་སྒྲོང་གིས་དགེ་བ་འཛོལ་རིགས་ལ། དེས་ན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པའི་རྒྱུའི་ཀྱན་སྒྲོང་ལ་
འདོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་སེམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀ་བཞག་ཆོག་གམ་

སྒྲམ་ཡང་དབྱད་དོ། །བྱེ་བྲག་སྒྲུབས། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱན་སྒྲོང་གིས་དགེ་མི་དགེར་འཛོལ་པར་བཤད་པ་ཡང་། བལ་ཆེ་བའམ། གཙོ་ཆེ་བ་དང་། དང་པོར་སྒྲིམ་པ་ད་ལྟར་བ་
རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་མཐའ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཏེན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱན་སྟོང་ལ་མ་བཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད། འདོད་པའི་ཏེན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱིས་ཤེས་སོ། །བསམ་

གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཆར་ལ་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་ནི་མེད་དེ། དེ་གཉིས་མཉམ་བཞག་གི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་ལ། དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་ནི་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་གང་གི་དབང་དུ་
བྱས་ཀྱང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་མེད་པར་བཤད་པས་ན་

མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན།
སྟོང་ལ་དབྱེན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲོམ་མིན་དང་། བར་མ་གསུམ་ཡོད་

@08B པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་པ་བཞེན་གཞན་གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་སྟོང་ཞིང་འཆལ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུན་སྒྲོམ་པ་དང་། གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། གཞོད་པ་དང་གཞི་
ཕྱོགས་རེ་བ་སྟོང་ཞིང་ཕྱོགས་རེ་བ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་

མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ནི་མེད་དོ། །གཞོན་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་གཞོན་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་དང་། གཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་
གསུམ་ལ་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་གཞོན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། གཞི་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་

བྱེད་པ་གདམ་ང་ཅན་ཏུ་གསུངས་ལ། ཕྱི་མ་འདི་ལ་དོགས་པ་གཅོད་རྒྱ་ཅུང་ཟད་མཆིས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། ། ༥ སྡོམ་པ་སོ་སོ་ཐར་ཅས་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན།
སྟོན་ལ་ཡང་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་ཉེན་ནམ་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་བརྒྱད་དང་། རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་འདུ་སྟེ། དགོ་སྟོང་པ་མའི་སྡོམ་པ་རྫས་རིགས་གཅིག །དགོ་རྩལ་པ་མ་དང་། དགོ་སྟོབ་མའི་
སྡོམ་པ་གསུམ་རྫས་རིགས་གཅིག །དགོ་བསྟེན་པ་མའི་སྡོམ་པ་རྫས་རིགས་གཅིག །བསྟེན་གནས་

ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམས་རྫས་རིགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་སྟོང་པ་མ་སོགས་པན་རྩལ་མཆན་འགྱུར་ན་མིང་འཕོ་བ་ཅམ་ལས་སྡོམ་པ་སྤར་ཡོད་གཏོང་རྒྱ་ལྡ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་
དོན་མཐུན་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དགོ་སྟོང་པ་དགོ་སྟོང་མར་མཆན་འགྱུར་བའི་ཆོ་དགོ་སྟོང་པའི་

སྒྲོམ་པ་མི་གཏོང་བར་ཐལ། དག་སྒྲོང་པའི་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ལྔ་པོ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་མཚན་གྱུར་པའི་དག་སྒྲོང་མ་དེ་དག་སྒྲོང་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་པར་ཐལ།
དེ་མཚན་གྱུར་པའི་ཆོ་དག་སྒྲོང་པའི་སྒྲོམ་པ་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་

འོས་མེད་པ་འདྲ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ། དག་སྒྲོང་པ་མཚན་གྱུར་མ་ཐག་པའི་དག་སྒྲོང་མ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་དག་སྒྲོང་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་མཚན་གྱུར་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་
ཐལ། དེས་དག་སྒྲོང་པའི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་གང་ཞིག ། མཚན་མ་གྱུར་གོང་དུ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མ་བྱུང་

@09A ༄༄༅། །ཞེས་དང་། ཡང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་དག་སྒྲོང་པ་མཚན་གྱུར་པའི་དག་སྒྲོང་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་
དག་སྒྲོང་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་པ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དག་སྒྲོང་པའི་སྒྲོམ་

པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་དག་སྒྲོང་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དག་སྒྲོང་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་པ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དུས་མཚམས་ཞིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་དག་སྒྲོང་མ་དེ་དག་སྒྲོང་པ་དང་དུས་

མཉམ་དུ་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་སོགས་དང་། བྱད་མེད་ད་ཆོག་གིས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཡུལ་དབུས་སུ་དག་སྒྲོང་མ་བཅུ་གཉིས་དང་། མཐའ་ཁོབ་ཏུ་མ་
དུག་གི་གྲངས་ཚང་དགོས་མིན་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་རིག་པ་འཕེན་ན་ལན་སྐྱབས་སུ་གང་བབས་ལས་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་མཚམས་དཀའ་བར་སྤང་བས་རིུ་པའི་སྒྲོ་ཙམ་ཞིག་སྒྲོས་སོ། ། མ་ཐད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། ། ཅིས་པ་ནས། སོ་སོ་ཐར་དང་ལྡན་པ་བརྒྱད། ། ཅིས་པའི་བར་ཆོག་
འབྲེལ་གྱིས་ཤེས་སོ། ། མ་ བསམ་གཏན་སྐྱེས་དང་དེ་ལྡན་པ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ།

བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྐྱེགས་དང་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ལྡན་ཞིང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་འཕགས་པ་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་རྣམས་ལ་ལྡན་
ནོ། ། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ནི་མཉམ་བཞག་གི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་

ཡིན་པས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ད་ལྟར་བ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་ལ། མ་བཞག་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཀྱང་ད་ལྟར་བ་མ་གཏོགས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་མ་ངེས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
འཕགས་པ་མཉམ་བཞག་པ་དག་གྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འདས་པ་ཁོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྤྱོད་བའི་སྤྱོམ་པ་ཞེས་བཤད་ན་དེ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྡོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པོ་རྣམས་སུ་སྦྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དང་།
ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་གཉིས་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ཉར་བསྡོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་

@09B མ་གཏོགས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱོམ་པ་ཡིན་ལ་སྤྱོད་བའི་སྤྱོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཉར་བསྡོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ལས་གཞན་པའི་
བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱོམ་པ་རྣམས་སོ། །སྤྱོད་སྤྱོམ་ཡིན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཉར་བསྡོགས་མི་

ལྟོགས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་འོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ཉར་བསྡོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱོམ་
པ་འོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཉར་བསྡོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་

མེད་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་དང་སྤྱོད་བའི་སྤྱོམ་པ་ལ་ཡང་མུ་བཞི་འཛོག་རྩལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་། ལྷུང་བ་དང་དེའི་གཉིན་པོ་ཤེས་བཞིན་དང་། སྤྱོད་
སེམས་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་དང་དབང་པོའི་སྤྱོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །༧སོ་སོ་

ཐར་གནས་ཇི་སྟིང་དུ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ནི་ཇི་སྟིང་སྟོམ་པ་མ་བཏང་གི་བར་དེ་སྟིང་དུ་ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་རྟག་ཏུ་
ལྡན་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་ནི་ད་ལྟར་བ་མ་ཟད་འདས་པ་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །སོ་ཐར་གྱི་

སྟོམ་པའི་ལྡན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོམ་མིན་ལ་གནས་པའང་དེ་དང་འབྲེལ། །བསམ་གཏན་སྟོམ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདས་དང་མ་འོངས་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་གོང་དུ་གནས་
གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ལ། ༥ འཕགས་ནི་དང་པོ་འདས་དང་མིན། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། འཕགས་པ་ཟག་

མེད་གྱི་སྟོམ་པ་ནི། སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྤྱད་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་གྱི་ཆོ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་མ་གཏོགས་འདས་པ་དང་མི་ལྡན་ཏེ། སྤར་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་མ་བསྐྱེད་པས་དེའི་འདས་པ་མི་
སྟིང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་ཚུལ་མཚུངས་པར་བཤད་པས་

སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་། མ་འོངས་པ་གསུམ་ཆར་དང་ལྡན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བྱེ་བྲག་ནང་བསྐྱེས་གྱི་ས་སྟེ་
ན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་རྟག་ཏུ་འདས་པ་དང་ལྡན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། འབྲས་བུ་

@010A ༄། རྩོམ་སྤྲུངས་ཉམས་པ་ལས། རྩོམ་འབྲས་བྱ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་སྤྲུངས་ཏེ་འཕྲོ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྤྲུམ་བཏང་ནས་
ཕྱི་མ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་གང་ཞིག རྟེན་ལྡན་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆོ་འབྲས་བྱ་དང་པོ་གསུམ་

པོ་གང་རུང་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ན་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་འདས་པ་དང་མི་ལྡན་ཏེ། དེའི་ཆོ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ནི་སྤྲུམ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདས་པ་མི་འབྱུང་ལ། མཐོང་ལམ་
གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་བཏང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་

སྒྲོམ་མི་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཕྱང་གསུམ་པ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་གི་ཆོ་ན་ཡང་རང་རང་གི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཆོ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་། མ་
འདས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་ལ། གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ནས་འདས་པ་དང་ལྡན་པར་འཇོག་དགོས་ཏེ།

ཀྱི་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུང་པའི་ཕྱིར་ལོ། །བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ད་ལྟར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིན་གྱི་
མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མཉམ་བཞག་གི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་

པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཆོ་ནའང་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ལྡན་ནོ། ། སྡོམ་པ་སྡོམ་མིན་གྱི་བར་མའི་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་

ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་དང་ལྡན་ནོ། ། ཨ་ སྡོམ་མིན་གནས་པ་དགེ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོན་སྡོམ་མིན་དང་ལྡན་པ་དག་བར་མའི་
དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་བར་མའི་མི་དགེ་བའི་རིག་

བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། སྡོམ་མིན་ལ་གནས་པ་གཤམ་པ་ལ་སོགས་པའང་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཇི་སྟོང་རབ་རྒྱ་དང་བའི་ཤྱགས་དང་ལྡན་
པས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་སོགས་བྱེད་པའི་བར་དེ་སྟོང་དུ་བར་མ་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་

@010B མ་ཡིན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའང་མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། ཇི་སྟོང་ཉོན་མོངས་པའི་ཤྱགས་དང་ལྡན་པས་སྟོག་ཆགས་གསོད་པ་
དང་། རྟོག་པ་དང་། འཆིང་བ་སོགས་བྱེད་པའི་བར་དེ་སྟོང་དུ་བར་མ་མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱིན་པ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་སྒྲུལ་པ་དང་། སྒྲུལ་མིན་དང་། བར་མ་ལ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་རིག་བྱེད་དངོས་སུ་
བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་ནས་འདས་པ་དང་ཡང་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་

གི་བར་དུ་ལྟན་ནོ། །རིག་བྱེད་མ་འོངས་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་མིད་དེ། རིག་བྱེད་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པའི་བེམས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་མིད་དོ་ཞེས་སོ། །དེའི་ནང་ཚན་
བསྐྱེད་པས་པའི་རིག་བྱེད་དང་མ་བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རིག་བྱེད་ནི་མ་འོངས་པར་མ་ཟད་འདས་པ་

དང་ལྟན་པ་ཡང་མིད་དེ། ལུང་མ་བསྟན་ནི་སྟོབས་རྒྱུང་བས་ཐོབ་པ་སྲ་ཕྱིར་འབྲེན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། ཕྱི་བར་མ་དོར་གནས་སེམས་ཞན་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྒྲུལ་པ་
སྒྲུལ་མིན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་བར་མའི་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་ཞིག་གིས་ཀྱན་སྟོང་

དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གི་སེམས་ཞན་པས་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱན་ནས་སྟོང་བ་ལ་ནི་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་དེའི་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་མི་ལྟན་ཏེ། སེམས་ཞན་པས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
བསྐྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེས་སེམས་དྲག་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུངས་ན་ནི་རིག་བྱེད་དང་རིག་

བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་ལྔ་ནོ། །ཡང་དམིགས་བསལ་རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། གྲོག་གཙོད་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལམ་རྣམས་ནི་སེམས་ཞན་པ་དང་། ལུང་མ་
བསྟན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཀྱང་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྔ་པར་བཤད་དོ། ། སྟེ་རྣམ་རིག་བཏང་

དང་མ་སྐྱེས་པའི། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་པ་ནི། ཆོ་འདིའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཏང་ཞིང་། བྱི་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནི། ཟག་
མེད་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཁོ་ན་དང་ལྔ་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་ནི་མི་ལྔ་ན་ཏེ། རིག་བྱེད་སྔ་མ་ནི་བཏང་ཟིན་ལ།

@11A ༄༄༅། །བྱི་མ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ཐོབ་པ་དང་ནི་ངེས་པར་ལྔ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་འཕགས་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི་ས་འཕྲོས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་
ལ། ས་མ་འཕྲོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་

པ་ཉི་འཕྲོས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་འདས་མ་འོངས་དང་ནི་ལྔ་པ་ལ། རིག་བྱེད་ནི་འགགས་ཤིང་མ་སྐྱེས་པ་གོང་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་རིག་བྱེད་དང་ལྔ་པ་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྔ་པ་སོགས་གྱི་མུ་བཞི་བཤད་པའི་མུ་དང་པོ་གསུ་

ནི་གོང་དུ་སྒྲེས་པ་དེ་དག་གིས་ཤེས་པར་ཉུས་ལ། གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྔ་ན་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སོ་སྒྲི་སོགས་སོ། ། ༥ བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་བསམ་གཏན་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
སྒྲེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་གསར་དུ་ཐོབ་ཚུལ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲེས་པ་ནི་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་གྱི་

དངོས་གཞི་དང་། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སེམས་གང་རུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནི།
འོག་ས་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་རྟོན་ལ་སྦྱར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་ལ། གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་སུ་

སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་གསར་དུ་ཐོབ་པོ། །དངོས་གཞིས་བསྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲེས་པ་ནི། འོག་སའི་རྟོན་ལ་སྦྱར་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་ལ།
གོང་ས་ལ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་གོང་དང་མཚུངས་སོ། ། ༦ ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲེས་པ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་བསྐྱེས་

གཏན་ས་དུག་པོ་གང་རུང་གི་སེམས་ཀྱིས་གསར་དུ་ཐོབ་ལ། དེ་ཡང་ཟག་མེད་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྦྱར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་ཅིང་། འབྲས་བུ་རིམ་བརྒྱད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ནམ་
གྲོལ་དགུ་པའི་ཆོ་དངོས་གཞིས་བསྐྱེས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲེས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན་དང་པོར་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་ད་ལྟར་བ་ཡང་ཐོབ་
བོ། །ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་ནི་ངེས་པར་སྟོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་

@11B བྲལ་བ་སྟོན་དུ་སོང་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོ་དང་པོར་དངོས་གཞིས་བསྐྱས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ད་
ལྟར་བ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དང་པོར་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། གོང་དུ།

འཕགས་ནི་དང་པོ་འདས་དང་མིན། །ཞེས་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ད་ལྟར་བ་མ་གཏོགས་འདས་པ་དང་མི་ལྡན་ལ། གཉིས་པ་ཕན་ཆད་འདས་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་དེ་
འབྲས་བུ་ཐོབ་སྤངས་ཉམས་པའི་ཆོ་ཡང་མཚུངས་པར་བྱོད་ཀྱིས་གོང་དུ་བཤད་པ་གང་ཞིག །འཕགས་པ་

དེས་ན་མ་གྲུ་དགྲ་པའི་ཆོ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཙོ་ཆེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི།
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་མ་ངེས་སོ་ཞེས་སྒྲ་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་མཐའི་རང་ལུགས་

ཡིན་པས་སོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་གསལ་པ་དང་བརྗོད་པ་སོགས་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རང་གི་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པོ། ། མེས་ལྷན་འཛོད་པ་ཉིན་ཞག་
ཏུ། །སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་སྒྲུང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་གོ་སྤྲོད་ཞིང་། མེས་ལྷན་འཛོད་པ་ཡི་སྒྲོམ་མིན་

མེད། །དེ་དེ་ལྟར་མེད་ཅེས་གྲགས། །ཅེས་པ་ནི། བྱེད་བྱུག་སྤྲོམ་མིན་ལ་མེས་ལྷན་འཛོད་པ་སྒྲོམ་མིན་ནི་ཡོད་ཀྱི། ཉིན་ཞག་པའི་སྒྲོམ་མིན་ནི་མེད་དེ། བདག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་
མིན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །(GRA-da) ཅེས་པ་ནི་འདོད་ཚུལ་དེ་

ལ་མ་རངས་པའི་ཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་མེད་པས་མེད་པར་འགྱུར་ན། མེས་ལྷན་འཛོད་པ་སྒྲོམ་མིན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་སྤྲོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ལེན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེས་ལྷན་འཛོད་པར་དུ་སྒྲོག་གཅོད་པས་འཛོད་བར་བྱའོ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་པ་ཉིད་ལེན་པའི་

དོན་དུ་འདོད་ན་ནི། ཉིན་ཞག་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲོན་དུ་བརྗོད་པར་མཇེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་གོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོགས་བརྗོད་ལས་ཉིན་ཞག་
པའི་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་

@12A ༄། །ནས་ཉིན་ཞག་པའི་སྒྲོམ་མིན་ཡང་ཡོད་པར་བཞིན་པ་འདྲའོ། ། ༥ །དམའ་བར་འདུག་སྒྲིམ་བརྒྱུས་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །སྒྲོམ་འགྱུར་ལས་
གཞན་བསྐྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་བསྐྱེན་གནས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནོད་ཚུལ་དང་།

བསྐྱུང་ཚུལ་སོགས་རྩ་བ་ཉིད་ལ་ཆོག་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་པ་མ་ཟད། །སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོར་འདི་དག་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་སྐྱུངས་པ་མཛད་པ་རྣམ་གྱིས་ནི་དེ་དག་ལས་རྒྱས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་འགྱུར་
ཞིང་། །གཞན་དག་ལ་ནི་འདིར་སྒྲོམ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མཐའ་དག་ཤེས་པར་ཡང་མི་རྒྱས་ལ།

རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་ནི་ཡིག་ཆ་པལ་མོ་ཆེར་གསལ་བ་ལྟར་ལས། །ཞིབ་དུ་དོགས་པ་དཔྱེད་དགོས་པ་ཡང་ཆེར་མི་སྒྲུང་བས་མ་སྒྲོམ་སོ། ། ༥ །འདོད་གཏོགས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་
དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སྒྲོམ་པ་དེ་དག་ཐོབ་པའི་གཞི་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། །འདོད་

པར་གཏོགས་པ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་སྒྲོར་དངོས་འདུག་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པ་དང་། །གཞི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་
ལས་དང་། །སྤང་བྱ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཀ་སྤོང་བ་ལས་དང་།

དུས་ད་ལྟར་བའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཁོ་ན་ལས་ཐོབ་གྱི། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། 7བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ནི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་
དང་། སེམས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ཕུང་ཁམས་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་ཅིང་། ལས་

ལམ་གྱི་སྡོར་འཇུག་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་ཐོབ་པོ། །ཡང་། སྡོམ་པ་རྣམས་གཞི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པ་ནི་མཚུངས་ལ། ཡན་ལག་
དང་རྒྱ་ལ་ནི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པ་ནི་དགོ་སྡོང་དང་། ཡན་

ལག་བཅུ་ལས་ཐོབ་པ་དགོ་ཚུལ། ལྷ་ལས་ཐོབ་པ་ནི་དགོ་བསྟེན། བརྒྱད་ལས་ཐོབ་པ་ནི་བསྟེན་གནས་སོ། །རྒྱ་ནི་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་ཅུ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་དང་།
སེམས་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ནི་དུས་གཅིག་ལ་གསུམ་ཆར་མི་འབྱུང་བས་གང་རུང་རེ་རེ་ལས་ཐོབ་པོ། །

@12B སྡོམ་པ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། དྲེ་བྲག་སྐྱབས་སྡོམ་མིན་ཡང་གཞི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པ་དང་། ལས་ལམ་ཀྱང་སློག་གཅོད་ལ་སོགས་
པའི་ལས་ལམ་ཀྱན་ལས་ཐོབ་པར་འདོད་ལ། རྒྱ་ནི་ཆགས་སྡུང་གཉིས་དུས་གཅིག་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་བས་

འདོད་ཆགས་གྱིས་རྒྱ་བྱས་ན་ཞེ་སྤང་གིས་མི་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །སྡོམ་མིན་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ནི། ཤན་པ་དང་། བྱ་པ་དང་། ཉ་པ་དང་། རི་བྲགས་གཤོར་བ་དང་། ཚེས་རྒྱན་པ་དང་།
གཤེད་མ་དང་། བཙོན་རྩི་དང་། སྤྱལ་གྱི་འཆོ་བ་སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་བཤད་གྲང་། དོན་ནི་མི་དག་གི་བའདི་

དང་འདི་འདྲ་བ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའམ་སེམས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དག་ལ་ཡུན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལྷན་པའོ། །མདོ་སྡེ་པས་ནི། སྡོམ་མིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཡན་ལག་
ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསོད་དོ་

སྒྲུམ་པ་དང་། གསོད་པའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོག་གཙོད་པ་དག་གིས་མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་གིས་སྒོག་གཙོད་པ་ཅམ་དང་། མ་བྱིན་པར་སྤངས་པ་
ཅམ་གྱིས་འཆོ་བར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་ལ་རྒྱན་དུ་སྤྱད་དོ་སྒྲུམ་དུ་བསམ་ཏེ་དེ་དག་གི་ལས་རྩོགས་

པར་སྤྱད་པ་ཅམ་གྱིས་སྡོམ་མིན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྩྭ་སོགས་ལའང་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། བྱེ་བྲག་སྒྲུ་བའི་བསམ་ཚོད་ནི། སྡོམ་པ་ལ་སེམས་
ཅན་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་ལ་སྤྱོད་། ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྤྱོད་སྒྲུམ་པ་དང་། ཡན་ལག་འགའ་ཞིག་

སྤྱང་ལ་འགའ་ཞིག་མི་སྤྱད་སྤྱུང་པ་སོགས་ཀྱི་ངེས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལྟར། སྤྲོམ་མིན་ཡང་སྤོག་གཅོད་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་སེམས་ཅན་འདི་གསོད་འདི་མི་གསོད་སྤྱུང་པ་དང་།
མ་གྱིན་པར་ལེན་པ་ཡང་གཞི་འགའ་ཞིག་ལས་ལེན། འགའ་ཞིག་ལས་མི་ལེན་སྤྱུང་པ་དང་། ལས་ལམ་

མི་དགོ་བ་བཅུ་ལས་འདི་ལ་སྤྱད་འདི་ལ་མི་སྤྱད་སྤྱུང་པ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པར་སེམས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྲོམ་མིན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་དང་དྲུང་འགྲོ་
སོགས་སེམས་ཅན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་གྱང་གསོད་སྤྱུང་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་མ་གྱིན་པར་ལེན་སྤྱུང་པ་དང་།

@13A ༄༄༅། །མི་དགོ་བ་བཅུ་ཆར་ལ་སྤྱོད་སྤྱུང་པ་ནི་པལ་མོ་ཆེ་ལ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཟད། རང་ལུགས་སྤྲོམ་མིན་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ་ན། སྤྲོམ་པ་མིན་པ་བྱ་བའམ། །ཁས་ལེན་པ་ལས་ཐོབ་
པར་འགྱུར། །ཞེས་གཤམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དུགས་སུ་སྤྱེས་པ་ནམས་ནི་སྤོག་གཅོད་ལ་

སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་གཞན་གྱི་དུགས་སུ་སྤྱེས་པ་ནམས་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དྲུང་དག་འཆོ་བ་འདིས་འཆོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ལས་ཐོབ་པར་བཤད་
ན། དེ་ཙམ་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཆོང་བ་སོགས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ༧སྤྲོམ་པ་ལ་ནི་ངེས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་

བའི་བསམ་པ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་སྒྲངས་ཀྱང་ལེགས་སྤྱད་ཅམ་ལས་སྒྲོམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ༥ ལྷག་མའི་རྣམ་རིག་མིན་ཞིང་དང་། །ལེན་དང་གྲུས་པར་བྱེད་པས་
ཐོབ། །ཅེས་པ་ནི། སྒྲོམ་པ་སྒྲོམ་མིན་གཉིས་ལས་གཞན་པ་བར་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། དགོ་བ་ལ་

མཚོན་ན། ཇུས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ལྟ་བུ་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དང་། དགོན་མཚོག་ལ་དུས་སྤྱུག་འཚལ་བར་དམ་བཅས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་
ལས་ཐོབ་པ་དང་། རབ་རྟུ་དང་བ་ཤྲགས་བྲག་པོས་ཤྲག་སྐྱོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བསམ་སྐྱོར་གྲུས་པ་ལས་ཐོབ་པ་

སྟེ། དེ་དག་ལས་བསྐྱོག་པ་མི་དགོ་བའི་བར་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། ༥ བསྐྱབ་པ་ཕུལ་དང་ཤི་འཕྲོས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། སྒྲོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམས་
ནི་བསྐྱབ་པ་ཕུལ་བ་དང་། ཤི་འཕྲོས་པ་དང་། ཕོ་མོའི་མཚན་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་བྱུང་བ་དང་། དགོ་རྩ་

ཆད་པ་དང་བཞིས་གཏོང་ལ། བསྐྱེན་གནས་ནི་དེ་དག་དང་མཚན་མོ་འདས་པས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ་འཕེན་པའི་དུས་ཟད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤེལ་དང་། ཉི་འོག་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་མི་འམ་མིར་
ཆགས་པ་བསད་པ་སོགས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུང་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་ན་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་

པར་འདོད་ཅིང་། སྤེལ་བ་གཞན་གོས་དམར་བ་དག་ནི་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པ་ལས་སྤྲོམ་པ་གཏོང་བར་འདོད། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་རྣམས་ནི་རྩ་ལྷུང་བཞི་པོ་གང་རུང་ཞིག་ལྷུང་ན་གང་བཏང་བའི་ཆ་
ནས་རྩལ་འཆལ་དང་། སྤྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་རྩལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བྱ་ལོན་དང་རོར་

@13B གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་སྤྲོམ་བྱ་བཞིན་དང་། དེས་ལྷུང་བ་བཤགས་ན་ནི་རྩལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་བྱ་ལོན་བཙལ་ན་རོར་ལྡན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་འདོད་ཀྱང་། དེ་ནི་
འཐད་པར་མ་གསུངས་ཏེ། ལྷུང་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་གཞི་ལས། དག་སྟོང་གིས་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་རྩ་དག་

སྟོང་རྩ་མི་རུང་བར་འགྱུར། དག་སྟོང་རྩ་མི་རུང་། ཞེས་པ་ནས། དེའི་དག་སྟོང་གི་རྩལ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཉམས་པ། བཙལ་པ། ལྷུང་བ་པམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་དག་སྟོང་གི་རྩལ་ཕྱིར་
བྱང་རྩ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དག་སྟོང་ལ་མཚོན་ན་རྩ་ལྷུང་པམ་པ་

ཆབ་བཙས་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལྷུང་ན་དེའི་སྤྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་ལས་སྟོགས་གཅིག་གཏོང་བ་དང་གཞན་མི་གཏོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྤྲོམ་པ་དེ་ཡན་ལག་
ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགྲེལ་པ་མངོན་

པའི་རྒྱན་དུ། དེའི་ཕྱིར་རྩ་ལྟར་བས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་བར་འདོད་པ་འདི་ནི་དགོ་སྟོང་གི་རྩུལ་ཁྲིམས་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་བདུད་གྲིས་བྲས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ལ་
གནས་སོ། །འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྲས་ན་མི་ཚངས་སྟོད་ལྟ་བུ་བྲས་

ཀྱང་ཆབ་སེམས་སྐད་ཅིག་ཙམ་མ་སྐྱེས་ན་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་ལ་ཆབ་སེམས་སྐྱེས་ན་ཕམ་པ་དང་རྩ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བས་དགོ་སྟོང་གི་རྩ་ལྟར་དང་ཕམ་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པར་སྒྲུང་ལ།
འདུལ་གཞུང་གཞན་ནས་ཕམ་པ་ལ་ཆབ་བཅས་དང་ཆབ་མེད་གཉིས་སུ་བྲས་ནས། ཆབ་

མེད་བྱང་ཡང་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་སྟེ་སྤར་གསོ་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕམ་པ་བྱང་བ་ཙམ་གྲིས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་ཡང་ཆབ་བཅས་བྱང་ན་ངེས་པར་གཏོང་བར་བཤད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་
ནས་ཕམ་པ་ཆབ་བཅས་བྱང་བས་དགོས་པ་སྟབས་ཅུས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་ཡང་། དགོས་པ་

སྟབས་མི་ཅུས་པའི་སྡོམ་རོ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་ཕམ་པ་ཆབ་བཅས་ཀྱང་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་དངོས་རང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡང་མཆིས་པ་དེ་དག་ནི་འདུལ་བ་འཇིན་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་རྩུལ་གྱི་
བྱུང་པར་བཅས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་འཐད་དང་འདི་མི་འཐད་གྱི་ཁ་ཚོན་གཅོད་པའི་འོས་མིན་

@14A ༄། །ཡང་། དོན་དུ་ཕམ་པ་ཆབ་བཅས་དགོས་པ་སྐྱབ་ཅུས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ཕམ་པ་ཆབ་བཅས་གཅིག་བྱང་ན་དགོས་པ་སྐྱབ་ཅུས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ཡན་ལག་
ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་བཞེད་པ་ནི་མཚུངས་ཤིང་། དགོས་པ་སྐྱབ་ཅུས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བཏང་ན། དགོས་

པ་སྐྱབ་མི་ཅུས་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་བྱད་པར་མ་མཆིས་པ་ནས། དོན་གྱིས་ཕམ་པ་ཆབ་བཅས་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུར་སོང་བ་མ་ཟད། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་ཁས་ལེན་འཛིན་
མཚམས་ཡང་བདེ་ཞིང་། རིག་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི། དགོས་པ་སྐྱབ་མི་ཅུས་པའི་དགོས་པ་སྒྲོང་གི་

སྒྲོམ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི། ཕམ་པ་ཆབ་བཅས་བྱང་བའི་དགོས་པ་སྒྲོང་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་། དེ་དགོས་པ་སྒྲོང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་འདོད་དགོས་པ་དང་། ཕམ་པ་ཆབ་བཅས་་
བྱང་བའི་བྱིས་པ་མེད་པར་འདོད་པའམ། ཡང་ན་བྱིས་པ་དེ་ཡང་དགོས་པ་སྒྲོང་དུ་འདོད་དགོས་པ་སོགས་

ཀྱི་གཞོད་པ་འབབ་པ་ཙམ་ལས་གོ་དོན་ལྷག་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་མངོན་ཡང་། གནས་སྐབས་སོ་སོའི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཁས་ལེན་འཛིན་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་ནི་མེད་
དོ། ། ༄ ། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། བསམ་གཏན་གྱི་སས་

བསྐྱུས་པའི་དགོ་བ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ནི་ས་འཕྲོས་པ་སྟེ་འོག་ས་ནས་གོང་སར་སྐྱེས་པ་དང་། གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེས་པ་ན་རིམ་པ་བཞིན་འོག་ས་དང་། གོང་ས་ས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་སོགས་གཏོང་ལ། ས་མ་འཕྲོས་ཀྱང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་

དུ་གྱུར་པས་ཉམས་པ་ན་ཡང་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཅམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུར་ལམ་སོགས་ནི་གི་འཕྲོས་པས་ཀྱང་གཏོང་བར་བཤད་དེ། འོག་ནས་ཀྱང་། འཕགས་མིན་འཆི་བས་སོ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གཟུགས་གྱི་སས་

བསྐྱུས་པའི་དགོ་བ་ས་འཕྲོས་པ་དང་། ཉམས་པས་གཏོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་བ་ཡང་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །⁷འཕགས་པའི་དགོ་བ་ཟག་མེད་ནི། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གང་རུང་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཉུགས་པ་སོགས་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་སྟོན་མ་གཏོང་བ་

@14B དང་། དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་སྤངས་ཏེ་རྟོན་པོ་ཐོབ་པ་ན་བརྟུལ་པོས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་མེད་གཏོང་ཞིང་། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཀྱང་གཏོང་ངོ། །འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་མ་ཟད། སྒྲིར་ཡང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་ཆར་གྱིས་རང་རང་གི་སྒྲིམ་ལམ་ཐོབ་པ་

ན་མཐོང་ལམ་གཏོང་ལ། མི་སྒྲོབ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲོམ་ལམ་གཏོང་ངོ། ། སྟེ་སྒྲོམ་མིན་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྒྲོམ་མིན་ནི། སོ་ཐར་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་
གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་པ་དང་། ཤི་འཕྲོས་པ་དང་། མཚན་གཉིས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏོང་ངོ། །

འོ་ན། སྒྲོམ་མིན་དང་ལྡན་པས་བསྟེན་གནས་སྒྲངས་ཏེ་སྤྱང་བའི་ཆོ་སྒྲོམ་མིན་གཏོང་ཡང་། མཚན་མོ་འདས་ནས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བཏང་བ་ན། སྤྱར་སྒྲོམ་མིན་དང་ལྡན་ནམ་ཇི་ལྟར་ཞེ་
ན། ཁ་ཅིག་ནི་རྟག་ཏུ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྤྱར་ཡང་སྒྲོམ་

མིན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་ནི། གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤིད་ཏུ་སྒྲོམ་པ་སྒྲོམ་མིན་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན་ལ། སྤྱར་མི་དགེ་བའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ནས་
སྒྲོམ་མིན་དང་ལྡན་ཏེ། སྒྲོམ་མིན་ཐོབ་པ་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཏེ་

འདམ་ང་ཅན་ནོ། ། སྟེ་བར་མ་ཤུགས་སྒྲང་བྱ་བ་དང་། །དོན་ཆོ་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས། །ཞེས་པ་ནི། བར་མའི་དགེ་མི་དགེ་གཏོང་བའི་རྩལ་ཏེ། རབ་ཏུ་དང་བའམ། ཉོན་མོངས་པ་ཤུགས་དྲག་པོས་
དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འཕངས་པ་ལས་ཤུགས་དེ་ཆད་པ་ན་གཏོང་བ་

ཡོད་དེ། རྒྱལ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བདུན་ལྟ་བུ་རབ་རྟུ་དང་བ་ལོག་ན་གཏོང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་ཤྱགས་ཆད་ནས་ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ན་བར་མའི་མི་དགོ་བ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་
ཤྱགས་ཆད་པས་གཏོང་བ་དང་། ལོ་གསུམ་དུ་སློག་གཅོད་པ་སྤོང་ངོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་དང་།

ཡང་། ལོ་གསུམ་དུ་ལོ་རིལ་སློག་གཅོད་པས་མཆོད་སྦྱིན་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་ལོ་གསུམ་འདས་པ་ན་དེ་དག་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་ཆད་པས་གཏོང་བ་དང་། ལོ་རིལ་དགོ་འདུན་ལ་
བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བར་ཁས་སྤངས་ནས་བྱེད་པ་དེ་ནམ་ཞིག་མ་གྲུབ་ན་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ཆད་པས་

@15A ༄། །གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་ལས་བྱུང་བའི་གཞི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་སོགས་ཞིག་པ་དང་། ཉ་པ་དང་བྱ་བ་སོགས་དོས་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་པ་ལས་བར་མའི་དགོ་མི་དགོའི་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་དོན་ཆད་པས་ཀྱང་གཏོང་བ་ཡོད་ལ། ཆོ་ཆད་པ་སྟེ་ཤི་འཕོས་པས་ནི་བར་

མའི་དགོ་མི་དགོའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཏོང་ཞིང་། ལོག་ལྟས་དགོ་རྩ་གཅོད་པར་རྩོམ་པ་ན་བར་མ་དགོ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཏོང་བར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་། ཕྱི་མ་འདི་ལ་ལོག་ལྟས་
དགོ་རྩ་གཅོད་པ་ན་ཞེས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་གཅོད་པར་རྩོམ་པ་ན་ཞེས་སྟོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལོག་ལྟས་དངོས་སུ་གཅོད་

བྱེད་གྱི་དགོ་བ་ནི། འདོད་གཏོགས་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་དགོ་བ་ཡིན་པས། བར་མའི་དགོ་བ་ནི་དེའི་གོང་དུ་གཏོང་བ་ལ་དགོངས་སོ།། ཕྱི་འདོད་
གཏོགས་དག་པ་གཟུགས་མིན་ནི། །རྩ་ཆད་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལས། །ཞེས་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་གཟུགས་ཅན་

མ་ཡིན་པ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དགོ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་དགོ་རྩ་ཆད་པ་དང་། གོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པས་གཏོང་ལ།
དགོ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་མི་བདེ་ལྟ་བུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་གཏོང་བ་ཡང་རེ་རེ་ཙམ་ནི་ཡོད་

དོ།། ཕྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་ནི། །གཉིན་པོ་སྐྱེས་པས་རྣམ་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སེམས་སེམས་
བྱུང་མི་དགོ་བ་དང་། བསྐྱེད་ལུང་མ་བསྟན་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རང་རང་གི་གཉིན་

པོ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གང་རུང་སྐྱེས་པས་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱིས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཙམ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི་
མེད་དེ། སྤྱི་ཙམ་གོང་དུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་གཉིན་པོ་ནི་མེད་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་

ལམ་ཐོབ་པའི་སོ་སྤྱི་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་འོག་མ་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་སོ་སྤྱི་ནི་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་གོང་མ་གོང་མའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། སྟེ་ ཟ་མ་མ་ནིང་སྒྲ་མི་སྒྲན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་སུ། སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་མིན་གྱི་རྟེན་བཤད་པ་སྟེ།

@15B དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་སྤྱི་བའི་རྟེན་ནི་ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་དང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྒྲན་པ་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྤྱི་ལ། དེ་
ལས་གཞན་ལྟ་དང་ངན་སོང་བ་སོགས་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བའི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་མི་སྤྱི་ཞིང་། བསམ་གཏན་

དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ནི་མི་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་ཡོད་དོ། །འོ་ན། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་ནམ་མིན།
ཞེ་ན། འདུལ་བའི་གཞུང་རྣམས་སུ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིས་ཀྱིས་ཕྱེན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་བསམ་

གཏན་དང་། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་འཇོག་པ་ལས། སྤྱིར་མི་འཇོག་པས་སྒྲོམ་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པས་བྱུང་པར་བཤད་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་པ་དང་། བྱང་གི་
སྒྲ་མི་སྒྲན་པ་སྒྲོམ་པའི་ཞིང་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གང་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་

སྒྲོམ་མིན་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་ན། ལྷ་དང་དྲུད་འགྲོ་སོགས་ལ་སྒྲོམ་མིན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། མཛོད་ཀྱི་གཞུངས་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་པལ་མོ་
ཆར་སྒྲོམ་པའི་དབྱེ་བསྟུ། གྲངས་ངེས། རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་སོགས་གང་གི་ཆོན་ཡང་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ཆར་

སྒྲོམ་པ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་དབང་ཁོ་ན་ལས་དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཕྱེ་བ་མི་སྣང་བས་ན་མཛོད་རང་ལུགས་ལ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ཆར་སྒྲོམ་པ་དངོས་གནས་པར་ཁས་མ་སྒྲུངས་ན་ལུང་གི་
ཆར་མང་དུ་འབབ་པར་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་ཆོ་གོང་གི་ལུང་དེ་དག་དང་། མཛོད་རྩ་བ་རང་ལས་ཀྱང་།

སྒྲོམ་མིན་སྒྲོམ་པ་འང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ནི་སོ་ཐར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་དགོས་སོ། །སྒྲོམ་མིན་གྱི་རྟེན་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་
པ་བཞིན་དུ་ཟ་མ། མ་ནིང་། མཚན་གཉིས་པ་དང་། སྒྲ་མི་སྣན་པ་མ་གཏོགས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མ་གཏོགས་

མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བའི་རྟེན་ལ་མི་འཛོག་གོ། །དེས་ན་མིའི་རྟེན་སྒྲ་སོ་ཐར་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡོད། འདོད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་
བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད། གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་ཅིང་། འོག་མའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་

@16A ༄། །པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་ས་འཕྲོས་པས་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འདྲུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་གཉིས་མ་
གཏོགས་པའི་འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་རྟེན་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་

གནས་གཙང་མ་བ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་ངས་པར་ཡོད་དེ། །གཟུགས་མེད་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་
ལ་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པར་ནི་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེས་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟུང་།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཐེག་པ་གོང་མ་བ་དག །ཚངས་པ་ཆེན་པོར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྦངས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་མེད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེས་
པ་རྣམས་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ཡོད་པར་བཞེད་མོད་ཀྱང་། གྲེ་བྲག་སྒྲ་བ་ནི། དེར་སྐྱེས་པའི་བྱང་

སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །ཨྀ ལས་བདེ་མི་བདེ་དང་གཞན་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་སུ། མདོ་ལས། ལས་གྱི་དབྱེ་ཚུལ་རྣམ་གྲངས་བཙུ་བྱ་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་དག་
མི་དག་ལྷུང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། ལས་གང་ཞིག །རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་བདེ་བ་སྤོང་འགྱུར་

དང་། གཏན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོར་པ་མུང་འདས་ཐོབ་བྱེད་གཉིས་ནི་དག་བ་དང་། དེ་གང་ཞིག་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་བདེ་བ་སྦྱོང་འགྱུར་ནི་མི་དག་བ་དང་། དེ་གང་ཞིག་ རྣམ་སྤྲིན་
ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་མི་བསྦྱེད་པ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །འོ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་གཟུགས་

མེད་ཀྱི་དག་བ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདེ་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་མི་སྦྱོང་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདི་ལ་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། ས་དེ་དག་གི་དག་བ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
བདེ་བ་སྦྱོང་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན། བདེ་བ་སྦྱོང་འགྱུར་དག་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་འདམ་ཁ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ལྟར་ཁས་སྦྱངས་ན་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ནའང་། ཚུད་པའི་ཆ་བདེ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་འབྲིས་ན། བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་བདེ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རང་ས་ན་བདེ་བ་མེད་པ་གོང་འོག་ཀྱན་དུ་

@16B བཤད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་བདེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཁས་སྦྱངས་ནང་འགལ་བ་དང་། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་བཏང་སྦྱོམས་ཡང་མི་འགལ་བར་འདོད་དགོས་པ་སོགས་ཁས་ལེན་མི་བདེ་བ་
དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བས། དེས་ན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དག་བ་རྣམས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྦྱོང་འགྱུར་ཡིན་གྱང་། བདེ་

བ་མྱོང་འགྱུར་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་བདེ་བས་མ་བྱུང་པ་དང་། དགོ་བ་ལ་བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་དུ་བཤད་པ་ནི་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་ན། དོན་ལ་མི་
གཞོད་ཅིང་ཁས་ལེན་འཛིན་བདེའོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། རྒྱ་དགོ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་

བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡན་ཆད་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་དགོ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་རྒྱ་འབྲས་མི་
འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་ཅེས་སྒྲུ་འོ། །འོན་རྒྱ་དགོ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་

བདེ་བ་འབྱུང་ཞེས་པའི་བདེ་བ་དེ་བདེ་བ་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱ་དགོ་བ་སྟོན་སོང་གི་འབྲས་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་བདེ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་
པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་དགོ་བའི་ལས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་།

བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་གསུམ་ཆར་འཛོག་པས་ན། དེ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བདེ་བས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མི་དགོ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་འབྱུང་ཞེས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
ལ་ཡང་བསྐྱུག་བསྐྱུལ་མཆན་ཉིད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་མི་དགོ་བ་སྟོན་སོང་གི་འབྲས་བྱར་རྒྱར་

པའི་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱུ་མཐུན་བདག་འབྲས་གསུམ་ཆར་འཛོག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཐོང་ནམས་བསོད་ནམས་མིན་མི་གཡོ། ། ཞེས་པ་ནས། སྤྱག་བསྐུལ་སྦྱོང་འགྱུར་འདིའི་མི་དགོ། ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། བདེ་བ་སྦྱོང་འགྱུར་སོགས་

གསུམ་བཤད་པ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་ནི་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་། འདོད་པའི་མི་དགོ་བའི་
ལས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སོ། ། ཁམས་གོང་མའི་དགོ་བ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་

@17A ༄༄༅། །པའི་རྒྱུ་མཆན་ནི། དེ་དག་གི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་ས་གང་དང་གང་དུ་གཏོགས་པ་དེ་དང་དེར་སྤྲིན་པ་ལས་ས་གཞན་དུ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། འདོད་པའི་
དགོ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་སྤྲིན་ས་གཞན་དུ་གཡོ་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ས་གཞན་དུ་སྤྲིན་པ་མེད་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་། སྦྱོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་མཐུས་ལྗེའི་ནང་དུ་སྤྲིན་པར་འགྱུར་བ་འགའ་ཞིག་མི་དང་དུད་འགོ་
སོགས་སུ་སྤྲིན་པ་ཡོད་པས་ན་མི་གཡོ་བར་མ་བཞག་གོ། །ཡང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་

གྱི་དགེ་བའི་ལས་ནི་བདེ་བ་སྟོང་འགྱུར་དང་། བཞི་པ་ཡན་ཆད་གྱི་དགེ་བ་ནི་བཏང་སྟོམས་སྟོང་འགྱུར་དང་། མི་དགེ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྟོང་འགྱུར་ཡིན་ནོ། ། ཨོཾ་འགྲུ་ནའང་བར་མ་ཡོད་དོ་
ཞེས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འོག་མ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ནའང་བཏང་སྟོམས་སྟོང་འགྱུར་

གྱི་ལས་ནི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལས་དེ་བཏང་སྟོམས་སྟོང་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་ན་ཡང་བཏང་སྟོམས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཨོཾ་འོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། །ཞེས་སོ། །གྱིས་སྟོང་འགྱུར་ནམ་

པ་ལྟ་བཤད་དེ། ཚོར་བ་ལྟ་བུ་འོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་འགྱུར་དང་། རེག་པ་ལྟ་བུ་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་སྟོང་འགྱུར་དང་། ཡུལ་གཟུགས་ལྟ་བུ་དམིགས་པས་སྟོང་འགྱུར་དང་། མཐོང་ཆོས་སྟོང་
འགྱུར་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་ནམ་སྟོན་སྟོང་འགྱུར་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་ཚོར་བ་གཞན་

གཉིས་མངོན་འགྱུར་བ་འགགས་པ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་སྟོང་འགྱུར་ཏེ་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་བཤད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ནམ་སྟོན་སྟོང་འགྱུར་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལྟ་བུ་
དམིཌ་པས་སྟོང་འགྱུར་དུ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པས་གཟུགས་ཉམས་སུ་སྟོང་

པར་འབྱུང་བ་ལ་བསམ་པ་འོ། ། མེད་ཡང་ངེས་དང་མ་ངེས་དང་། ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། མྱོང་འབྱུང་གི་ལས་དེ་དག་ལ་འང་རྣམ་སྤྲིན་མྱོང་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས། ངེས་པ་
ལ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་མྱོང་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འབྱུང་དང་། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་

@17B ལ་མྱོང་བ་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འབྱུང་། ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་མྱོང་བ་ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འབྱུང་ཏེ། ངེས་པའི་ལས་གསུམ་དང་། མ་ངེས་པ་སྟེ་བཞི་འམ། ཡང་། འགའ་ཞིག་མ་
ངེས་པ་ལ་འང་རྣམ་སྤྲིན་མ་ངེས་པ་དང་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ལས་རྣམ་པ་ལྔར་འདོད་ལ།

སྟེ་པ་གཞན་དག་ནི་སྟེ་གཞིར་ཡང་འདོད་དེ། གནས་སྐབས་ངེས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མྱོང་བར་མ་ངེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མྱོང་ན་མཐོང་ཆོས་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་མྱོང་བར་ངེས་ན་ཡང་རྣམ་
སྤྲིན་མྱོང་མི་མྱོང་མ་ངེས་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་ངེས་པར་མྱོང་ན་

ཡང་གནས་སྐབས་མཐོང་ཆོས་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་མྱོང་བ་མ་ངེས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ངེས་པ་ནི། མཐོང་ཆོས་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མྱོང་བར་ངེས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་
མ་ངེས་པ་ནི་གནས་སྐབས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་འོ། ། དེ་ལྟར་ན། ངེས་པ་ལ་འང་མཐོང་

ཆོས་ལ་སོགས་པར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བྱུག་དང་། མ་ངེས་པ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མ་ངེས་པ་དང་། གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདོད་ཚུལ་སྤྲི་མའི་
སྤྱ་བཞི་འཛོག་ཚུལ་ལ་འཐད་མིན་དཔྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ངེས་ལ་རྣམ་

སྤྲིན་སྤྱོད་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ཆོས་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་
རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་བར་མ་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་སྐབས་ཀྱང་མ་ངེས་པའི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་མཐོང་ཆོས་སོགས་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་བར་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་འབྲའི་ལས་དེ། གལ་ཏེ་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་ན་གནས་སྐབས་གསུ་

པོ་གང་རུང་ལ་སྤྱོད་བར་ངེས་པ་ལ་བསམ་ནས་གནས་སྐབས་ངེས་པར་འཛོག་པ་ལས། སྤྱིར་གནས་སྐབས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྤྱིར་གནས་སྐབས་ངེས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་བར་མ་
ངེས་པའི་ལས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ན། སྤྱ་དང་པོ་འཛོག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་

@18A

༡༡། རྣམ་སྒྲིན་སྟོང་ན་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་སྟོང་ངེས་སུ་བསམས་ནས་གནས་སྐབས་ངེས་པར་འཇོག་པ་ཡང་མི་འབད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་འདྲའི་ལས་དེ་
རྣམ་སྒྲིན་ངེས་པའི་ལས་སུ་འཇོག་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་སྒྲིན་གནས་

སྐབས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་སྟོང་བར་ངེས་ན། རྣམ་སྒྲིན་སྟོང་བར་ངེས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་སྒྲིན་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པའི་ལས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྒྲིན་སྟོང་
བར་ངེས་པའི་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་སྒྲིན་སྟོང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣམ་སྒྲིན་དེ་མཐོང་ཆོས་སོགས་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་སྟོང་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་སྒྲིན་མཐོང་ཆོས་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་མ་
སྟོང་ན་གཞན་དུ་རྣམ་སྒྲིན་སྟོང་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན་

ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་དེ་མཐོང་ཆོས་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་སྟོང་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཀྱང་མ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་སྒྲིན་དེ་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མ་གང་ལ་ཡང་མི་
སྒྲིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ལས་དེ་རྣམ་སྒྲིན་སྟོང་ངེས་ཀྱི་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

འོ་ན། རི་ལྗང་ཞིན། ཕ་བ་ལས་ཁ་ཅིག་ལས་རྣམ་ལྔ་ཞེས་ཟེར། །གཞན་དག་ལྟ་ནི་བཞི་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གཞན་ལྷགས་གྱི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་རང་ལྷགས་སུ་བཤད་པ་
མ་ཡིན་ཞིང་། རང་ལྷགས་ལ། ལས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་བྱད་པར་རྣམ་སྤྲིན་

སྟོངས་པར་ངེས་མ་ངེས་གྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་མ་ཟད། རྩས་སྤྱི་ཉིས་འགོ་སྤངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་སྟོང་ངེས་གྱི་ལས་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་ཀྱང་ངེས་པ་དང་། གནས་སྐབས་མ་ངེས་ན་རྣམ་སྤྲིན་
ཡང་མ་ངེས་པ་ལས་སུ་བཞི་འཛོག་མི་ཤེས་སོ་སྤྲུམ་ཞིང་། སྤེ་པ་གཞན་གྱི་ལྷགས་སུ་བྱས་ན་ཡང་

སུ་བཞིའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིན་ལས། དངོས་གནས་སུ་ཁས་སྤངས་ན་དོན་མཐུན་གྱི་ལས་ཞིག་ཐེབས་དཀའ་བ་འདྲའོ། །₇མཐོང་ཆོས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ལ་སྤེ་པ་
འགའ་ཞིག་གི་འདོད་ཚུལ། རྣམ་སྤྲིན་ཆོ་འདིར་སྟོང་བའི་འགོ་བརྩམས་པས་མིང་མཐོང་ཆོས་སྟོང་འགྱུར་དུ་

@18B བཞག་པ་ལས། སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་གཞན་དུ་ཡང་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱིན་པ་ཡོད་དེ། ལས་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བས་ནི་ལས་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར།
མཐོང་ཆོས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྲིན་ཅིང་རྫོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་སོགས་ལ་མི་སྤྲིན་ཏེ།

སྐྱེས་ནས་སྤྱིང་འགྱུར་སོགས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་ཀྱང་། ཁས་སྦངས་ནང་འགལ་དུ་འགྲོ་ཉིན་ཆེ་བའི་དོགས་དཔྱད་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། ། སྔ་གསུམ་གྱིས་ངེས་ནི་འཕེན་
པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། སྐྱེས་ནས་སྤྱིང་འགྱུར་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱིང་འགྱུར་དང་། མ་ངེས་པའི་

ལས་གསུམ་གྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་ངེས་མཐུན་པའི་སྟོག་གི་དབང་པོ་འཕེན་ཅིང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟིད་ལ། མཐོང་ཆོས་སྤྱིང་འགྱུར་གྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་སྟོག་དབང་མི་འཕེན་ཏེ། ཆོ་དེའི་
སྟོག་དབང་ནི་སྤར་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་སྟོག་དབང་འཕེན་ན་མཐོང་ཆོས་སྤྱིང་འགྱུར་མ་

ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་ལ་འདོད་དགྱུར་དབང་བསྐྱུར་བའི་དགྲ་བཙེམ་པ་དག་གིས་ངེས་དུ་བསྟིངས་པའི་ཆོའམ་སྟོག་ནི་དགོ་བའི་ལས་མཐུ་ཆེ་བ་དེའི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་སྟིན་དང་།
འགའ་ཞིག་གིས་བསོད་ནམས་བསགས་པས་ཆོ་བསྟིང་བ་ལ་སོགས་པའང་བར་ཆད་སེལ་བ་ཙམ་ལས་གསར་དུ་འཕེན་

པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་པའོ། ། སྔ་ཐམས་ཅད་ན་ནི་འཕེན་པ་བཞི། །ཞེས་པ་ནི། འོ་ན། ངེས་པའི་ལས་གསུམ་དང་། མ་ངེས་པའི་ལས་ཏེ་བཞི་པོ་དེས་རྣམ་སྟིན་འཕེན་པ་ཁམས་དང་ས་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྱིར་བཏང་ནས། དམིགས་གསལ། དམུལ་བ་ན་ནི་དགོ་བའི་གསུམ། །ཞེས་

གསུངས་ཏེ། དཔྱུལ་བ་ན་དག་བའི་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་སོགས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དག་བའི་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་ནི་མེད་དེ། དེ་ན་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ན་མི་དག་བའི་འཕེན་པ་ནི་བཞི་ཆར་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའོ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། ཁམས་

གསུམ་དང་། ས་དགྲ་དང་། འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ན་ནི་དག་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཞི་ཆར་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཐམས་དང་ས་
ཐམས་ཅད་དྲུ་དག་བའི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཞི་ཆར་ཡོད་པ་དང་། འདོད་པ་ན་མི་དག་བའི་འཕེན་པ་བཞི་ཡང་ཡོད་པའི་

@19A ༄། འདྲེ་མཁའ་ཉི་གསུངས་པ་ལས། ཁམས་དང་ས་ཐམས་ཅད་ན་མི་དག་གའི་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་དོན་མིན་པས་དེ་ལྟར་བྱ་གོ་ན་ནོར་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་
ནམས་སུ་མི་དག་གའི་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ གང་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བརྟན་པའི། བྱིས་པ་དེར་

སྐྱེས་ཕྱོད་མི་བྱེད། ཁེས་པ་ནི། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ས་གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བཟན་པ་སྟེ་རེ་ཞིག་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་
 ཉམས་ནི། ཆོ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དེར་སྐྱེས་ནས་ཕྱོད་འབྱུང་གྱི་ལས་མི་གསོགས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོ་དེའི་བྱི་མ་ལ་

ངེས་པར་ས་གོང་མ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལ་ཡང་ཆོ་དེ་ལ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་ངེས་པར་སྒྱུར་དགོས་ཀྱི། ཆོ་གཞན་དུ་ནི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
དེས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དེར་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་

གསོགས་པ་ནི་ཡོད་དོ། ། ལྟ་ན་ལས་པ་གཞན་དུ་འང་སྤྱོད་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། འདོད་པ་སོགས་གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དག་
གིས་ནི་ས་དེར་སྒྲུབ་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་དུ་མ་ཟད་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱང་མི་གསོགས་ཏེ།

དེ་ནི་ས་དེ་དག་ཏུ་ནམ་ཡང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་། དེས་ས་དེར་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་དང་མ་ངེས་པའི་ལས་གསོགས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཡང་། བྱིས་པའམ་འཕགས་པ་སུ་ཡང་རུང་སྟེ།
ས་གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ས་དེར་སྐྱེས་ནས་

སྤྱོད་འགྱུར་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒྱུར་བཏང་ནས། དམིགས་གསལ་དུ་ལྟ་ན་འདོད་ཅེའི་མི་བརྟན་པ་ཡང་མིན། །ཞེས་འདོད་པ་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། སྤྱིད་ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་བའི་དབྱ་བཅོམ་པ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ནི། ཉམས་ན་ཡང་ས་དེར་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་དང་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོགས་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་
ཉམས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། ཁྱིམ་འབྲས་བུ་ལས་

@19B ཉམས་པ་ནི་ཆོ་དེ་རང་ལ་སོར་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། མ་ངེས་པའི་ལས་
གསོགས་པ་ནི་སྤྲིད་དོ། །འོ་ན། གོང་དུ་ས་གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ཉམས་ན་ས་དེར་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་དང་།

ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པ་དང་སྤྲིད་ཅིང་ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཉམས་ན་ཡང་གོངས་ལས་ཉམས་པ་ཅོམ་

ལས་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཎ སྤྲིད་པ་བར་མ་འདོད་ཁམས་སུ། །འཕེན་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ཞེས་པ་ནི། འོ་ན། སྤྲིད་པ་བར་མ་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡོད་
དམ། ཞེན་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སྤྲིད་པ་བར་མར་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འཕེན་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་

འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། རྩར་རྩར་པོ་དང་། མེར་མེར་པོ། རར་རར་པོ། གོར་གོར་པོ། རྐང་ལག་འབྲུས་བ་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་། བྱིས་པ་དང་། གཞོན་ལྷ་དང་། དར་མ་དང་།
དར་ཡོལ་བ་དང་། བློ་པོ་སྟེ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བཅས་བཅུ་དང་། བཅུ་པོ་རེ་རེ་སྟོང་བར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་སུ་

སྟེ་བས་ཉི་ཤུ། དེའི་སྟོང་དུ་སྟིད་པ་བར་མ་རང་ཉིད་དུ་སྟོང་བར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་བསྒྲུན་པས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །སྟིད་པ་བར་མར་འཕེན་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་དོན་ནི། བར་
སྟིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གནས་སྐབས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་མ་ཟད།

སྟེ་སྟིད་ལེན་ངེས་ཀྱི་འགོ་བ་གང་གི་བར་སྟིད་ཀྱང་བར་སྟིད་དེ་དང་། དེ་དང་ཚར་གཅིག་པའི་སྟེ་སྟིད་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་ངེས་པར་འཕེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་བར་སྟིད་ཀྱི་
གནས་སྐབས་སུ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་བྱལ་མ་ཟིན་པས་ན། སྟིད་པ་བར་མ་

བ་དེའི་རྒྱུད་ལ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་དེ་དག་འཕེན་ལྷས་ཀྱི་ལས་སམ་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དང་། བར་སྟིད་རང་དུ་ཡང་སྟོང་བར་ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱང་དེའི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་ན། དེ་འདྲ་བའི་ལས་དེས་གནས་སྐབས་དེ་དག་འཕེན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། ༥ དེ་ནི་མཐོང་ཆོས་

@20A ༄། །འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ནི། གནས་སྐབས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལས་སྤྱོད་བར་ངས་པ་བཅུ་གཅིག་འཕེན་ལྷས་ཀྱི་བར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དེ་དག་ནི་མཐོང་
ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བར་སྤྱོད་པ་དེ་དང་འབྲས་བུའི་

གནས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་བཅུ་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ངས་མཐུན་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་སོགས་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ།
འོན་ཀྱང་དེ་དག་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་གནས་

སྐབས་དེ་དག་ཆོ་རབས་སྡོན་མར་བསགས་པའི་སྐྱེས་གནས་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གང་རུང་གི་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པ་ལས། མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་
གྱི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མི་འཕེན་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་

གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་ཡིན་ན་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཞེས་དེང་སང་ཁས་ལེན་འཛིན་སྟོལ་ལྟར་དགོས་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ལུགས་ཏེ་ཞིབ་པ་འཆད་འགྱུར་གྱིས་
ཤེས་སོ། །འཕེན་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཡང་འདོད་ཁམས་སུ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་

སྒྱུར་བ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ན་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་བཅུ་པོ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ནི་བར་སྲིད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་ཁམས་པ་ཁོ་ན་
དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མངལ་སྐྱེས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་

འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། སྲིད་པ་བར་མ་དང་། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་སྐྱེས་ནས་སྔོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གཅིག་ཁོ་ནས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་
མཆན་བུར་ཡང་སྐྱེས་ནས་སྔོང་འགྱུར་ཁོ་ནས་འཕངས་པས་སོ། །ཞེས་འདུག་པ་ནི་མཚན་གཞི་

གཅིག་ཁོ་ན་ངོས་འཛིན་དུ་མཇད་པ་ལས་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་དེ་དག་ལ་སྐྱེས་ནས་སྔོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཀྱིས་ནི་མ་བྱལ་སྟེ། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྔོང་འགྱུར་གྱི་ལས་
ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་

@20B པའི་བར་སྲིད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་དེ་དག་འཕན་རྒྱས་ཀྱི་ལས་དེ་སྐྱེས་གནས་སྔོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་དོན་མོ་ཟེར་ན། དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། བར་
སྲིད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལས་དེ་དག་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་འཛོག་མི་ཤེས་པ་མ་ཟད། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་

གཞུག་ཅིག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྐྱེས་གནས་སྤོང་འབྱུང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་མང་དུ་འབྱུག་པས། འབྲེལ་པ་དང་མཚན་བུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
དགོངས་གཞི་འཛོག་ལུགས་གོང་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡང་དུང་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག ། མཎྟ ། ཉོན་མོངས་རབ་དང་

བྲག་པོ་ཡི། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། སྤོང་བར་ངས་པའི་ལས་དང་མ་ངས་པའི་ལས་ཞེས་བཤད་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀྱན་སྤོང་ཉོན་མོངས་པ་བྲག་པོས་བྲས་
པའི་མི་དགོ་བ་དང་། རབ་རྩ་དང་བ་བྲག་པོས་བྲས་པའི་དགོ་བ་དང་། ཡང་། ཉོན་མོངས་དང་རབ་རྩ་དང་བ་

བྲག་པོ་མེད་ཀྱང་དགོ་མི་དགོ་རྒྱན་ཆགས་སུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱན་ཞུགས་དང་དབྱ་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་
གནས་པ་དང་། སྟོམས་འབྱུག་བྱུང་པར་ཅན་འགོག་པ་དང་། བྲམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་

གནས་པ་སོགས་ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ཕན་གཞོད་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་སྤོང་བྲག་པོ་དང་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་མེད་པ་མ་ཟད། ངར་སིག་པ་ནམས་ལྟར་བསོད་ནམས་སུ་སྦྱོམས་པའི་
སྟོས་ཀྱང་པ་མ་གསོད་པ་སོགས་ནི་མཚམས་མེད་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དགོ་མི་དགོ་ནམས་ནི་ནམ་སྟོན་ངས་པར་

སྤྱིང་བར་འགྱུར་བས་ན་སྤྱིང་ངེས་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་འདྲ་བ་ལས་གཞན་པའི་ལས་ནི་མ་ངེས་པའི་ལས་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡང་ངེས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་
བྱུང་མཐའ་ནི་མི་བཟུང་སྟེ། དགོ་བའི་ལས་དེ་དག་ལ་ཁོང་ཁྱོའོག་ལྟ་སོགས་གྱིས་རྣམ་སྤྲིན་བཅོམས་པ་དང་། མི་དགོ་

བའི་ལས་དེ་དག་ལ་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞིས་དག་བྱེད་སོགས་བྱུང་ན་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱིང་ངེས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། ། ༥ མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས། །ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱུང་པར་
ལས། །ཞེས་པ་ནི། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱིང་བར་འགྱུར་བའི་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་དེ་ལ་ཡང་། ཞིང་གི་

@21A ཨྲ། །བྱུང་པར་ལས་གྱུར་པ་དང་། བསམ་པའི་བྱུང་པར་ལས་གྱུར་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་སྟོན་དགོས་པ་སྟོང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་པར་གྱུར་པའི་ཆོ།
དགོ་འདུན་ཅོད་པ་བྱུང་བ་ན་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་བྱད་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་རྩུབ་བཟོད་

པའི་ངག་གི་ཉེས་པས་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱད་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྤྱིང་ཡང་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱུད་བྱད་མེད་དུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ལྷག་རུམ་པ་ཞིག་གིས་སྤང་ལྔ་བརྒྱུ་འབྲས་བུ་
འབྱིན་པ་ལས་ཐར་བར་བྱས་པས་ཆོ་དེ་རང་ལ་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྔ་ན་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་རོ། །

ཕྱི་ལོ་འདྲི་ཆགས་གཏན་བྱལ་ཕྱིར། །རྣམ་སྒྲིན་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནི། གཞན་ཡང་། འདྲི་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དང་ས་དེ་དང་དེའི་འདྲི་ཆགས་དང་གཏན་དུ་བྱལ་
བའི་གང་ཟག་དག་ལ། ས་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ལས་ཞིག་མཆིས་ན་ཡང་ངེས་པར་ཆོ་དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་

སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ས་དེ་ལ་གཏན་དུ་འདྲི་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཆད་དེར་མི་སྐྱེ་བས་ན་ཡུལ་འཕོ་བ་ན་བྱ་ལོན་པ་ལྟར་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤོན་བྱས་པའི་
འབྲས་བུ་ཆོ་འདྲིར་སྤྱོད་ན་མཐོང་ཆོས་བཏགས་པ་བ་དང་། ཆོ་འདྲིར་བྱས་པ་སྤྱོད་ན་མཚན་ཉིད་པའོ། །འདྲིའི་སྐབས་སུ་

དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ། འོ་ན། དག་སྤྱོད་གི་དག་འདུན་ལ་བྱད་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ངག་གི་ལས་དེ་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་སུ་འཛོག་གམ་མི་འཛོག་ །མི་འཛོག་ན་དེ་འདྲ་བ་ལས་
གཞན་དུ་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་སྟོབས་ཅན་འཛོག་དཀའ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཟད་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ལས་དེ་

འདྲ་བ་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེས། ཞིང་གི་བྱད་པར་
ལས་འགྱུར་བ་དང་། བསམ་པའི་བྱད་པར་ལས་འགྱུར་བ་གཉིས། ཞིང་གི་བྱད་པར་ལས་འགྱུར་

བ་ནི་སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན་སྟོན་པ་འདི་ཉིད། ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་པ་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་
མཐོང་ཆོས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སུ་འཛོག་ན་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ཆོས་སྟོང་།

@21B འགྱུར་གྱི་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་འབྱེན་པ་གང་ཞིག །མཐོང་ཆོས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་ཆོ་དེ་རང་དུ་རྫོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་
མི་སྤྲིན་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མི་འཕེན་པ་སོགས་གོང་དུ་ལན་དུ་མར་བཤད་པའི་

ཕྱིར་ཁས་གླངས་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་འདི་དང་འོག་ནས། གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ཏོ། །ཞེས་པ་རྣམས་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་པ་ལས་དོན་ལ་ཁས་
གླངས་ནང་འགལ་དུ་ངེས་པར་སོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེང་སང་གོང་དུ་བཞག་པའི་མཚན་གཞི་དེ། མཐོང་ཆོས་

སྟོང་འགྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་ཡིན་གྱང་། མཐོང་ཆོས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་འཛིན་མཚམས་བྱེད་མོད། སྤྱིར་ན། མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་བཤད་པ་
ཙམ་གྱི་མཐོང་ཆོས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་གོང་དུ་སྟོན་པ་བར་མར་འཕེན་

པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ཡང་གནས་སྐབས་ཁས་ལེན་འཛིན་མཚམས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཡིན་འདུག་ཀྱང་དོན་ལ་ནི་མི་གནས་ཏེ།
འབྲེལ་པ་རྣམས་སུ་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གྱི་མཚན་གཞིར་བཞག་པ་དང་ཆོག་ཟིན་

ལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། ངག་གི་ཉེས་པ་གཅིག་གིས་བྱད་མེད་གྱི་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱ་འཕེན་ན་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལས་མི་འཕེན་པར་འདོད་པ་དང་ཡང་ནང་འགལ་བ་ཡིན་
ན། །དེས་ན་དོན་གྱི་གནས་ཚུན་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་བ་དག་གིས་ལས་གཅིག་གིས་

སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་འཕེན་པའང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་པའང་རྣམ་སྤྲིན་ཆོ་དའི་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་བའི་མགོ་བརྩམས་པས་
དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས། ལས་སྟོབས་ཆེན་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ཡང་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་

སྤྱོད་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ཤིང་རྟ་པའི་གཞོད་པ་ཡང་མི་འདུག་ལ། འདི་ལྟར་ན་ལས་གསུམ་པོ་མི་འགལ་བར་ཡང་འདོད་དགོས་ཏེ། གོང་དུ་སྒྲིམ་པའི་ངག་གི་ཉེས་པ་དེ་
ལྟ་བུ་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་

@22A ༄། །འགྱུར་གསུམ་ཆར་དུ་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ན་ནམ་སྒྲིན་ཆོ་གཅིག་ལ་མི་ཚོགས་པས་བྱབ་པར་
འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་གྱི་སྒྲིའི་རང་ལུགས་ལ་འགལ་མེད་ཅམ་གྱི་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་

ཞེན། ཡོད་དེ། དག་འདུན་ལ་བྱད་མེད་ཅེས་བཟོད་པའི་ཆོག་རྩལ་གྱི་ཉེས་པ་དེས་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་དང་། སྒྲིས་ནས་མྱོང་འགྱུར་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཐ་དད་
པ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་གསོགས་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆོ་

ངག་གི་ཉེས་པ་འམ་ཆོག་རྩལ་གཅིག་ལས་མ་བཟོད་ན། ལས་ཐ་དད་པ་གསུམ་གསོགས་མི་ཤེས་སོ། །ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཆོག་གཅིག་ལས་མ་བཟོད་ཀྱང་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་
དབང་གིས་ལས་ཐ་དད་པ་གསུམ་གསོགས་པ་མི་འགལ་ཏེ། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་རྩལ་གཅིག་བཟོད་པ་དེས་ལས་གསུམ་དུ་མ་ཐད་བྱད་མེད་ཀྱི་སྒྲི་བ་ལྔ་བརྒྱ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཐ་དད་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་བྱད་མེད་
ཀྱི་སྒྲི་བ་ལྔ་བརྒྱ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསགས་པ་ནི་གང་ཞིག །སྒྲི་བ་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པ་རེ་རེས་

འཕེན་པ་ལས་ལས་གཅིག་གིས་འཕེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་ན། ལས་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མཐོང་ཆོས་སྟོང་འགྱུར་
གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་སྟིན་ཆོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྫོགས་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་སྟིན་

སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་ལ་སྟིན་པ་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་རྣམས་གྱི་རྣམ་སྟིན་ནི་དེ་ཕན་ཆད་དུ་རིམ་པ་བཞིན་སྟིན་པ་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྐྱེས་ན་ནང་འགལ་དུ་མི་འགྱུར་
ལ། འོན་ཀྱང་དགོ་འདུན་ལ་བྱད་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ངག་གི་ལས་སུ་ཉེས་པ་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་ནི་མཐོང་ཆོས་སྟོང་

འགྱུར་གྱི་ལས་མིན་ཀྱང་། མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་ཡིན་ཞེས་དང་སང་གི་འཛིན་མཚམས་ལྟར་ཟེར་དགོས་ཏེ། དེ་མིན་ན། མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས། །ཞིང་དང་བསམ་
པའི་བྱད་པར་ལས། །ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་གྱི་ཆོག་ཟིན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།

@22B དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་ལས་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་སྐྱེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་
དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མིན་ཞེས་སྒྲ་དགོས་ཏེ་དེ་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་

དུ་ཡང་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་མོད། དེས་ན་དོན་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་འདོད་པ་ལྟར་ལ་སོང་བ་ཡིན་ཅུང་། གནས་སྐབས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་མི་འགལ་བར་དགོས་པའི་ཕྱིར་འཛིན་
མཚམས་དེ་ལྟར་གྲུབ་ལས་འོས་མེད་དོ། །ཡང་། གོང་དུ་སྒྲེས་པའི་ངག་གི་ལས་སམ་ཉེས་པ་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་

མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་མིན་ན། འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་དེའི་མཚན་གཞིར་འཛོག་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་ལས་དེ་ལ་
མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལས། ཡིན་པའི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པ་མིན་ཞེས་སྒྲུའོ།

༥ གང་དག་འགོག་བྱམས་ཉོན་མོངས་མེད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། སངས་རྒྱས་སོགས་
དག་སྤོང་གི་དག་འདུན་དང་། འཕགས་པ་གང་དག་འགོག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་

འཛིན་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲེམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་སྟེ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་ཕན་གཞོད་བྱས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མཐོང་ཆོས་ཁོ་
ན་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་སྒྲོམ་ལམ་ལས་ལངས་པའི་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱང་བསོད་

ནམས་ཀྱི་ཞིང་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་མེད་ཀྱང་གནས་གྱུར་གསར་པ་ཐོབ་པ་སོགས་མ་ཡིན་པས་གོང་མ་རྣམས་ལྟ་བུའི་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ༥ རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་
ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ལ། ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོར་གཉིས་

ཀ་འབྱུང་ངམ། ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་ནས་བབྱུང་སྟེ་ཅིའི་བར་གྱི་དགེ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ལ་ནི་སེམས་ཆོར་ཡིད་བདེ་དང་། བདེ་
དབང་། བཏང་སྟོམས་གང་རུང་ལས་གཞན་མེད་དེ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ས་བསྐྱས་པའི་ལུས་ཆོར་མེད་པའི་ཕྱིར་

@23A ལྟོ། །དང་། དང་པོ་ནི་ལུས་ཆོར་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་
བོར་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་སྐྱག་བསྐྱེད་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཆོར་སྐྱག་

བསྐྱེད་ནི་ཡིད་མི་བདེ་ཡིན་ལ། ཡིད་མི་བདེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་ངེས་པ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་གཞན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། འདོད་པའི་དགེ་བའི་ལས་
ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་ནི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཆོར་བ་ཡོད་པར་བྱགས་ལ་རྟོགས་སོ། ༥ གཡེངས་

པའི་སེམས་ནི་ཡིད་སེམས་ལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་སྟོ་བའི་སེམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མ་གཏོགས་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལ་
མི་འབྱུང་སྟེ། གཡེངས་སེམས་དེ་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་

རྣམས་ནི་ངེས་རྟོག་དང་རྗེས་བྲན་གྱི་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥ དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་སྦྱེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྟོ་བའི་སེམས་དེ་ནི་སྤྱིར་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྦྱེས་ཤིང་། དེ་ལ་
ཡང་། ཆོ་རབས་སྟོན་མ་སོགས་སུ་རྗེས་བྲགས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་སྟོ་བར་བྱས་པ་དང་། དུག་དང་ཆང་

ལ་སོགས་པའི་སྟོས་བྱེད་བྱུད་པ་དང་། ནགས་ལ་མེས་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་སྐྱག་པར་བྱས་པ་དང་། སྟོག་ཆགས་གཡང་དུ་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ཆབ་
ཆེ་བར་བྱས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། དེ་ཙམ་མིན་ཀྱང་གཞན་གཞོད་པ་མོ་སོགས་ལས་

གང་ཅུང་སྟོན་དུ་སོང་ཞིང་ཕྱལ་གྱི་རྒྱུའམ་རྒྱུན་མི་མ་ཡིན་གྱིས་གཟུགས་མི་སྐྱག་པ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱག་པ་དང་། གདོན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཆ་མ་སྟོམས་པ་དང་། ལྷ་
ངན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ལྷགས་ཆེ་བ་ལས་

སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོས་པ་ལས་སྤྲན་དང་སྤྲགས་ཙམ་གྱིས་བཅོས་སུ་མེད་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ནི་མན་ངག་དང་། སྤྲན་དང་། སྤྲགས་སོགས་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད་ཅུས་པ་ཡོད་
དོ། །འདིར་འབྲེལ་པ་རྣམས་སུ། སྦྱོ་བའི་རྒྱ་བཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་ལོགས་སུ་བབྲང་ན་

@23B ལྷར་འབྱུར་བས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་དབྱེ་བཞིར་འཛོག་པ་ལས་བཞིའི་བྲངས་སུ་འབྲེན་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་བཞི་ཞེས་པ་ནི་རྩ་བར། སྐྱག་གཞོད་མ་མཉམ་སྤྱང་ན་གྱིས། །ཞེས་
གསུངས་པས་མི་མ་ཡིན་གྱིས་སྐྱག་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཕྱལ་གྱི་རྒྱུའམ་རྒྱུན་བཞི་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་

སྤྲར་གནས་གཉིས་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱལ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་ནད་དང་སེམས་སྦྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲན་དང་སྤྲགས་སོགས་གྱི་ཞི་བར་བྱེད་ཅུས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ལས་
གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསཏུ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་ལས། ལས་སྦྱོན་དུ་མ་སོང་བར་ཕྱལ་རྒྱུན་འབའ་ཞིག་

གིས་བསྐྱེད་པ་མིན་པས་ན་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་སྦྱོང་བྱེད་ཕྱལ་གྱི་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་། ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འབྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ལས།
གཡོངས་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་

བཞི་ཡོད་དེ། མི་མ་ཡིན་གྱིས་སྐྱག་པར་བྱས་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་མ་མཉམ་པར་འབྲུག་པ་དང་། ཟུང་ན་གྱིས་གཟེར་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྣམ་སྤྲིན་
སྐྱེས་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་། གཞུང་

འདིའི་གོང་འོག་པལ་མེ་ཆེར་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་དང་རྣམ་སྤྲིན་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་གཡེང་བའི་སེམས་སམ་སྟོབའི་སེམས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་ལུ་གསུངས་པ་ནི། ལས་
ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དེ་རྒྱ་དང་། སྟོབའི་སེམས་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་དངོས་

ཡིན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་སེམས་གཡེངས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ན། སེམས་
ཀྱི་ཚོར་བ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། མི་དགོ་

བའི་ལས་ཀྱིས་ནི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་འབྲུག་ལ། འབྱུང་བ་འབྲུགས་པས་སེམས་འབྲུགས་ཤིང་གཡེངས་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ལས་མི་དགོ་བ་
ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ལ། སེམས་གཡེངས་པ་ནི་འབྱུང་བ་རྣམ་སྤྲིན་དེ་དག་ལས་

@24A ༄། རྒྱུས་པས་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་གྱི་མི་དག་བའི་ལས་ལས་དངོས་སུ་རྒྱུས་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བའི་
སེམས་རྣམ་སྤྲིན་དུ་བཞག་ན་མི་དག་བའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཚོར་ཡིད་མི་བདེ་ཡོད་པར་

ཐལ་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་འབྲེལ་པ་རྣམས་སུ་སེམས་གཡེངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ཞེས་གཉིས་བཤད་པའི་ནང་ཚན་གྱི་སེམས་གཡེངས་པ་ནི་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར་འབྱུང་
བ་འཁྲུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རང་བཞིན་མི་གནས་པའི་སེམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་

གཡེངས་པའི་སེམས་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྒྲོ་བའི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཞིག་ལ་བྱེད་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པ་ནི་མེད་དོ། །འོ་ན་སྤྱིར་

རྣམ་གཡེངས་སུ་བཤད་པའི་སེམས་དང་། འདིར་བསྟན་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་སེམས་དོན་མི་གཅིག་གམ། ཞེན། མི་གཅིག་སྟེ། སྤྱིར་རྣམ་གཡེངས་སུ་བཤད་པའི་སེམས་ལ་ནི་འདོད་པའི་
ཡོན་ཏན་ལ་གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། འདིར་བསྟན་རྣམ་གཡེངས་ཀྱི་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་

འབྲུག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་མོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་མི་བདེ་བའི་ཆ་ཞིག་ལ་བྱེད་པར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་། སྤྱ་མི་སྤྱན་མིན་འདོད་ལྡན་རྣམས། །ཞེས་སྤྱ་
མི་སྤྱན་པ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པའི་ལྷ་མི་དང་། ངན་འགྲོ་བ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་

གང་ཞིག་ །སྤྱིར་བཏང་གི་རྣམ་གཤེད་ཀྱི་སེམས་ནི་སྤྱ་མི་སྤྱན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱ་མི་སྤྱན་པ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་གཤེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་
པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་འང་འབྱུང་བ་མ་སྟོམས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་གཤེད་པ་ཙམ་ནི་ཡོད་མོད་

ཀྱང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་སེམས་ནི་མེད་དོ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་རིས་ལ་བརྟགས་ན། སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཤེད་པའི་སེམས་སུ་
སྟོབས་སེམས་ཡིན་ན། རྣམ་པར་གཤེད་པའི་སེམས་ཡིན་པས་བྱུང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག

@24B ཀྱང་། འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་གཤེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གཤེད་པ་ལ་སྤྱ་བ་ཞི་འཛོག་ལུགས་ཞིག་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ཏུ་གསུང་སྒྲུང་བས་ཇི་ལྟར་
ཡིན་དུལ་པར་མཛོད་ཅིག་གྱ། ༥ ཡོན་སྟོན་སྟོན་མར་གསུངས་པ་ནི། །གཡོ་དང་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་སྟེས། །

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ལས་ཡོན་པོ་གསུམ་དང་། སྒྲོན་ནམ་ཉིས་པ་གསུམ་དང་། སྒྲིགས་མ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ། གཡོ་ལས་སྒྲིས་
པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་སྒྲིས་པའི་ལས་གསུམ་དང་། འདོད་ཆགས་

ལས་སྒྲིས་པའི་ལས་གསུམ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། སྟེ་དཀར་ནག་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས། ལས་པ་རྣག་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གནག་བའི་ལས་དང་།
ལས་དཀར་ལ་རྣམ་སྒྲིན་དཀར་བ་དང་། ལས་དཀར་ནག་འབྲེས་མ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་ཡང་དཀར་ནག་འབྲེས་མ་དང་།

ལས་མི་དཀར་མི་གནག་ཅིང་རྣམ་སྒྲིན་མེད་པའི་ལས་དང་བཞི་གསུངས་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྒྲུབས་མཚན་གཞི་འཛོག་ཚུལ་ལྟར་ན། མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་དང་པོ་དང་། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་
དགེ་བའི་ལས་ནི་གཉིས་པ་དང་། འདོད་པའི་དགེ་བའི་ལས་ནི་གསུམ་པ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ལས་བཞི་

བར་འདོད་ལ། དེའི་ནང་ནས། འདོད་པའི་དགེ་བ་དཀར་ནག་འབྲེས་མར་བཤད་པ་ནི་ལས་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་དཀར་ནག་འབྲེས་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་རྒྱུད་གྱི་སྒོ་ནས་འབྲེས་པར་འདོད་པ་སྟེ། དེའི་
དོན་ཡང་འདོད་པའི་རང་ས་ན་མི་དགེ་བའི་གཉིན་པོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་མེད་པས་འདོད་པའི་དགེ་བས་རང་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བ་གཏན་

མེད་དུ་བྱ་བར་མི་རྣམས་ལ། མི་དགོ་བ་ནི་སྟོབས་དང་ལྷན་པས་ལོག་ལྷས་དགོ་རྩ་གཅོད་པར་ཡང་རྣམས་པས་ན་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་རྒྱུ་གི་དབང་གིས་འདོད་པའི་དགོ་བའི་ལས་བསགས་པའི་
སྟོར་དངོས་འཇུག་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་ཆོ་མི་དགོ་བའི་ཆ་ཞིག་ཀྱང་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་བར་འགྱུར་པ་

ལ་བསམ་ནས་འདྲེས་མའི་ལས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་པལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཁྲབ་མཐའ་ནི་བཟུང་མི་རིགས་ཏེ། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་འདོད་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་
འདོད་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད། འདོད་ཉོན་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་

@25A ༄། །ལ་ཡང་མི་དགོ་བ་དང་མ་འདྲེས་པའི་དགོ་བ་ནི་སྲིད་དམ་སྒྲིམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྒྲིམ་དཀར་ནག་འདྲེས་མར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡང་། འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས་ཀྱང་
རྫོགས་བྱེད་མི་དགོ་བས་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ་ཉོན་གཅིག་ལ་བདེ་སྤྱག་འདྲེས་མའམ། སྤེལ་མར་

སྟོད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས་བདེ་སྤྱག་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་ཡང་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་དགོ་བ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུད་
ལ་དགོ་བའང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེའི་སྟོན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། གོང་དུ་སྟོས་པ་ལྟར་འདོད་

པའི་དགོ་མི་དགོ་གཉིས་ལ་སྟོབས་ལྷགས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མི་དགོ་བ་ལ་དེ་ལྟར་འདྲེས་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱང་རྟེན་པའི་གཞོན་བྱེད་ནི་འཇུག་སྟེ་འཆད་འགྱུར་གྱིས་
ཤེས་སོ། །འོ་ན། གཟུགས་མེད་གྱི་དགོ་བའི་ལས་དེ་དཀར་བའི་ལས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་བས།

སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དཀར་བའི་ལས་སུ་མི་འདོད་དེ། སྐབས་འདིར་དཀར་བའི་ལས་སོགས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ནི། རྣམ་སྒྲིན་སྟེ་སྟོན་དང་བར་སྟོན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་ཀ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། གཟུགས་མེད་ན་བར་སྟོན་དང་། ལུས་

ངག་གི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ། འོ་ན། འདོད་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་འདྲེས་མར་འབྱེན་པར་ཐལ།
དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་

འབྱེན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འདྲེས་མར་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན། འདོད་པའི་དགོ་བའི་ལས་དེས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཁོ་ན་འབྱེན་པར་ཐལ། དེས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
མི་འབྱེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་འདྲེས་མར་འབྱེན་

པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱལ་སྟེ། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་འདྲེས་མར་འབྱེན་ཞེས་པའི་ཡིད་མི་འོང་དེ། དགེ་བའི་ལས་དང་འདྲེས་པའི་མི་དགེ་བའི་ཆ་དེས་འབྱེན་པ་ལས་དགེ་བའི་ལས་དེས་
འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདོད་པའི་དགེ་བའི་

@25B ལས་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བ་དང་འདྲེས་པའི་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་དགེ་བ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
མ་བྱལ་སྟེ། འདྲེས་པའི་དོན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱུད་གཅིག་ལ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་འདྲེས་མར་

འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིན་ཏེ། རོ་བོ་སོ་སོ་ནས་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ནས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ས་དོ་འདྲེས་ཀྱང་རོ་བོ་གཅིག་
ཏུ་འདྲེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བས་འདྲེས་མའི་ལས་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་

མི་འཇོག་པ་ལ་རིག་པའི་གཞོད་བྱེད་འདི་འཇུག་སྟེ། འོ་ན། དགེ་བའི་ལས་དང་འདྲེས་མར་འཇུག་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དགེ་བའི་ལས་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་
དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན་འགལ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དགེ་བའི་ལས་དང་མ་

འདྲེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགལ། ཡང་། གལ་ཏེ་མི་དགོ་བ་དང་འདྲེས་པའི་དགོ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དགོ་བ་དང་འདྲེས་པའི་མི་དགོ་བའི་ལས་མེད་དོ་ཟེར་ན།
རིག་པ་དངོས་སུ་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དགོ་བ་དང་འདྲེས་པའི་དགོ་བ་ཡོད་ན། དེ་འདྲའི་

མི་དགོ་བ་དེ་ཡང་དགོ་བ་དེ་དང་འདྲེས་པ་གཤོན་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བས་འདོད་པའི་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལ་སྟོབས་ལྷགས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པའི་དབང་
གིས་འདོད་པའི་དགོ་བའི་ལས་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་འདྲེས་མའི་ལས་སུ་འཛོག་ཀྱང་། མི་དགོ་བའི་ལས་

སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་འདྲེས་མའི་ལས་སུ་མི་འཛོག་པ་ལས། མི་དགོ་བའི་ལས་ཡིན་ན་དགོ་བའི་ལས་དང་མ་འདྲེས་པའི་བྱབ་མཐའ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པས་མི་དགོ་བ་ལ་ཡང་འདྲེས་མའི་ལས་འགའ་
ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒྲ་ན་སྒྲ་བས་ཐོབ་གྱི་ཁས་ལེན་འཛིན་བདེའོ། །བྱབ་མཐའ་གོང་མ་རྣམས་

གྱིས་ནི་འདྲེས་མའི་ལས་ཞེས་པ། བསམ་པས་གནག་ལ་སྒྱོར་བས་དཀར་བའམ། སྒྱོད་བས་གནག་ལ་བསམ་པས་དཀར་བའི་ལས་ལྟ་བུ་འདོད་པའི་བསམ་སྒྱོར་དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་
ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་དཀར་

@26A ༄། །ལ་རྣམ་སྒྲིན་དཀར་བའི་ལས་སུ་བཤད་པ་ཉིད་དོན་ལ་གནས་སོ། །འོ་ན། སྒྲི་དཀར་ནག་འབྲེས་མའི་ལས་དེ་དག་མི་དག་ལྷང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། དག་མི་དག་འི་ལས་ཆོས་ཅན།

ཞེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ཚུད་གཞི་ཉིས་མགོ་མ་ཡིན་པས་དཔྱོད་ལྡན་གྱིས་ཚུད་པའི་གནས་མིན་མོད། འོ་ན་ཀྱང་ནན་གྱིས་འདྲི་ན་ཉིས་མགོ་མ་དེ་དག་མི་དག་ལྷང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་གང་
ཡང་མིན་ཞེས་བརྗོད་ན་ལེགས་ཏེ། དག་མི་དག་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ལྷང་མ་

བསྟན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དཀར་ནག་འབྲེས་མའི་ལས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་

ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་འབྲེས་མར་འབྱེན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འོ་ན་གོང་དུ་བྱོད་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལྷགས་ལ། གཞི་གྲུབ་ན་དག་མི་དག་ལྷང་མ་བསྟན་གསུམ་
པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཁས་སྒྲུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། ཡིན་ཏེ། རྩས་

སྤྱི་ཉིས་མགོ་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དཀར་ནག་འབྲེས་མའི་ལས་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་འབྲིན་པར་ཐལ། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
འབྲེས་མར་འབྲིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གོང་བཞིན་མ་ཁྲབ་ཟེར་དགོས་ཀྱི། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་།

མི་འོང་གཉིས་ཀ་འབྲིན་པར་ཁས་སྤངས་ན་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁས་ལེན་འཛིན་མཚམས་འདི་དག་ནི། བསམ་པས་གནག་ལ་སྦྱོར་བས་
དཀར་བའི་ལས་ཆོས་ཅན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་མཚུངས་ཤིང་། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་

དེ་འདྲ་བ་ལ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་ལས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་། དེ་ལ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་ལས་ཡོད་པའམ་ཆང་བའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ནི་
རྣམ་དུ་ཡང་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་དཀར་བའི་ལས་མ་ཡིན་ནམ།

@26B ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་ལས་ལ་བཞིར་དབྱེ་བའི་ནང་ཆན་གྱི་དཀར་བའི་ལས་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་དཀར་བའི་ལས་ནི་ཡིན་ཏེ། དཀར་བའི་ལས་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་དཀར་བ་དང་རང་
བཞིན་གྱིས་དཀར་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ༥ དེ་ཟད་

བྱེད་པ་ཟག་མེད་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། ཟག་མེད་གྱི་ལས་དེ་ནི་གནག་པ་དང་། འབྲེས་མའི་ལས་རྣམས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པའོ། །འོ་ན། ཟག་མེད་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་
དེ་གསུམ་ཟད་བྱེད་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ༥ ཆོས་བཟོད་འདོད་ཆགས་བྲལ་

བ་ཡི། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། འདོད་པའི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དང་
བཅས་པའི་སེམས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ནི་མི་དག་བའམ་ནག་པོའི་ལས་ཟད་བྱེད་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་

ལས་ཡིན་ལ། ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། འདོད་ཉོན་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཉིས་ནི་ནག་པོ་ཟད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཟད་པར་
བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་རྗེས་བཟོད་བཞི་ཡང་ནག་པོའི་ལས་གྱི་གཉིན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་གྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཤེས་བཞི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་གཉིན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགྲུ་

པའི་སེམས་པ་ནི་འདོད་པའི་དགོང་བ་དཀར་ནག་འབྲེས་མའི་ལས་ཟད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་མ་སྤངས་བར་གྱི་འདོད་པའི་དགོང་བ་དང་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྐྱེན་ཐམས་ཅད་འདུན་པ་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་དགོང་བ་ཡང་འབྲེས་མའི་ལས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། བར་

ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པ་དེས་འདོད་ཉོན་རྒྱུ་རྩེ་རྒྱུ་རྩེ་ཡང་སྤྲོད་བར་བྱེད་པས་ན་འབྲེས་མའི་ལས་ཟད་བྱེད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ལས་དེ་དང་དེ་ཟད་བྱེད་དུ་འཛོག་པའི་དོན་ལ་གཉིས་
ཡོད་དེ། ནག་པོ་ཟད་བྱེད་གྱི་ལས་རྣམས་གྱིས་ནི་རང་གི་སྤྲང་བྱར་བྱུར་པའི་ནག་པོའི་ལས་རྣམས་ཐོབ་པ་ཆད་

@27A ༄། །པའི་རྩལ་གྱིས་སྤྲོད་བར་བྱེད་པས་ན་ལས་གྱི་ངོ་བོ་འམ་ལས་དངོས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་དགོང་བ་དང་། དཀར་པོའི་ལས་སུ་བཤད་པའི་གཟུགས་གྱི་དགོང་བ་
ཟད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནི། ལས་དེ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ས་དེའི་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བྱས་

པ་ན། ལས་དེ་ཡང་འདུན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྩལ་གྱིས་སྤངས་པ་ལ་ཟད་པའི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ལས་གྱི་ངོ་བོ་དངོས་ཟད་པའམ་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འཛིན་
མཚམས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། ། ཎ དཀར་པོ་བསམ་གཏན་ཆགས་བྲལ་བའི། །ཞེས་

སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དཀར་པོའི་ལས་སུ་བཤད་པ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་དག་བའི་ལས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཟད་བྱེད་ནི་སའི་སྒོ་ནས་དབྱེན་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རེ་རེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་

མཐའ་མ་བཞི་པོ་རྣམས་ཡིན་ལ། གང་དག་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དག་བའི་ལས་ཀྱང་དཀར་བའི་ལས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཟད་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱང་བཞི་ཡོད་དེ་གོང་གི་རིག་པས་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉིན་སྒོམ་ལམ་

བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་དག་བ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་ནག་འབྲེས་མའི་ལས་ཟད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ལ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་དག་བའི་ལས་དེ་དཀར་ནག་འབྲེས་མའི་ལས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མ་

ཁྱབ་ཏེ། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྒྲོང་བར་བྱེད་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་འདོད་པའི་དག་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཀར་བའི་ལས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལས། འབྲེས་མའི་ལས་སུ་མི་འགྱུར་བས་ན་འབྲེས་མའི་ལས་ཟད་

བྱེད་དུ་འཛོག་རིགས་ལ། འདོད་པའི་དགོ་བ་ཟད་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་འདོད་པའི་དགོ་བ་ཡོད་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་

@27B ལམ་དགུ་པ་ཆོས་ཅན། དཀར་པོའི་ལས་ཟད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་པོ་བསམ་གཏན་ཆགས་བྱལ་བའི། །བར་མེད་མེད་ལམ་སྐྱེས་མཐའ་མས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱེད་སྟེ། དཀར་པོའི་ལས་ལ་དམིགས་པའི་ས་དེའི་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་སྤར་

བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། དཀར་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའམ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྤངས་པས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། དེ་དག་གིས་གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བའི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་ཡང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་

པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ། ནག་པོའི་ལས་ཟད་བྱེད་ལ་སེམས་པ་རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་འཛོག་ཀྱང་། འབྲེལ་མའི་ལས་ཟད་བྱེད་དང་། དཀར་
པོའི་ལས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཟད་བྱེད་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་

བརྒྱད་པ་མན་ཆད་རྣམས་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི། །ཡུལ་ཅན་ངི་མ་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་དང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཉོན་མོངས་
སྤངས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངི་མ་ལྷག་མ་ཉོན་མོངས་རྒྱང་དུའི་རྒྱང་དུ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་

ཟད་བྱེད་དུ་མ་བཞག་ལ། སེམས་པ་རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྤང་བུ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ནག་པོ་ཟད་བྱེད་དུ་འཛོག་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་པན་ཚུན་
མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྤང་བུ་སྤོང་ཀྱང་ས་དེ་དང་དེའི་ཉོན་མོངས་

ཚང་མ་སྤོང་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་གི་ཟད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ན་སེམས་པ་རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ནག་པོ་ཟད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་
མི་དགོ་བ་སྤོང་བ་ལས་མི་དགོ་བ་མཐའ་དག་སྤོང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་

མེད་ལམ་དགུ་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་འདོད་ཉོན་རྒྱང་དུའི་རྒྱང་དུ་སྤོང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་པ་རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོའི་ངོས་སྐལ་གྱི་ནག་པོའི་ལས་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྤངས་པས་ནག་པོ་ཟད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། གོང་མའི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་

@28A ༄། །བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ཀྱང་དཀར་པོའི་ལས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཟད་བྱེད་དུ་འཛོག་རིགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཉོན་མོངས་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། །ཁས་ལེན་འཛིན་བྱབ་ཙམ་མ་ཡིན་

པའི་དོན་མཐུན་གྱི་ལན་ཞིག་འདེབས་ལུགས་ཨི་ཡོད་སོམས་པར་མཛོད་ཅིག ། ༥ །གཞན་ནི་དམུལ་བ་སྤོང་འགྱུར་དང་། །ཞེས་སོགས་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཟོད་པ་ནི་གོ་སླ་སྟེ་ཙ་
བ་ཉིད་ལ་ཆོག་འགྲེལ་ཐེབས་ན་ཤེས་སོ། ། ༥ །མི་སློབ་ལུས་ངག་ལས་ཡིད་ཉིད། །ཞེས་

སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས། ཐུབ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུབ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དབང་བཙམ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སློབ་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་
བོ་ནི་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་མི་སློབ་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སྤོང་བའི་རང་བཞིན་ཟག་མེད་

གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡིད་དང་བཅས་པ་གོ་རིམ་བཞིན་སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐུབ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འཛོག་གོ། ༥ །ལགས་སྤྱད་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ལས་གྱི་ལམ་ནི་བརྩུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། མདོ་ལས་

གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉིས་སྟུང་གསུམ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། དེ་དག་ལས་བརྒྱུག་པ་ལེགས་སྟུང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་གོ་སྒྲ་
ལ། ཡང་། དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལ་ལེགས་སྟུང་དང་ཉིས་སྟུང་གང་རུང་གིས་བྱུང་གིས་བྱུང་། ལེགས་སྟུང་

དང་ཉིས་སྟུང་གང་རུང་ཡིན་ན་ལས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པ་ནི་ཤེས་དགོས་ཏེ། བརྒྱུག་སེམས་ལ་སོགས་ལས་མིན་ཡང་། །ཡིད་ཀྱི་ཉིས་སྟུང་རྣམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཧྲི་མི་
དགོ་དུག་ནི་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་བཅུའི་

ནང་ནས་སློག་གཙོད་དང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་། ངག་གི་ལས་བཞི་སྟེ་དུག་པོ་འདི་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ནི་རང་ཉིད་ལ་དུག་པོ་དེའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལམ་འབྱུང་གི།
རིག་བྱེད་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ་རང་གི་དངོས་སུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ལོག་གཅིག་ཕུ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་

@28B བྱས་ན་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བ་ལས་གཞན་གྱིས་བྱས་པས་རང་ཉིད་ལ་དེའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། གཞན་གྱིས་བྱས་
པས་རང་གི་ལས་ལམ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་སློག་གཙོད་སོགས་ཀྱི་ལས་ལམ་དུག་པོ་དེ་དག་གྲང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་ན་

ནི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོག་གཙོད་ལྟ་བུ་ལ་བསད་བྱ་དེ་སྟོག་གཙོད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་རང་དུ་ཤི་བར་གྱུར་ན་ནི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
གཉིས་ཀ་འབྱུང་ལ། ཏུས་ཕྱིས་ཤི་བར་གྱུར་ན་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལས། རིག་བྱེད་གྱི་ལས་

ལས་དངོས་མི་འབྱུང་སྟེ། སྦྱོར་བའི་ཆོ་སྟོག་གཙོད་གྱི་དངོས་གཞི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་གཞི་གྲུབ་པའི་ཆོ་རིག་བྱེད་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་ལྷག་མ་གཞན་ལྟ་བུ་ཡང་སྦྱོར་དུ་
ཡོད་དེ་རིགས་འདྲེས་དཔགས་ན་ཤེས་སོ། །ཡིད་གྱི་ལས་གསུམ་ལ་ནི་རིག་བྱེད་དང་རིག་

བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །སྟོག་གཙོད་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལས་གཟུགས་ཅན་བདུན་ནི་སོ་ཐར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ནི་གཞན་ལས་ནོད་པས་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ལ། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྦྱོང་བ་བདུན་

ནི་མཉམ་བཞག་གི་སེམས་ཅམ་ལ་རག་ལས་པས་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཁོ་ན་འོ། །དག་མི་དགའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལས་བདུན་པོ་དེ་དག་གི་ཉིར་བསྟོགས་ཏེ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
ནི་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་། ཀུན་སྦྱོང་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་འཇམ། རབ་རྟུ་དང་བ་དྲག་པོས་བྱས་ན་ནི་རིག་བྱེད་

མ་ཡིན་པ་ཡང་འབྱུང་ལ། ཀུན་སྒྲོང་ཞན་པས་ཚུམ་ན་ནི་རིག་བྱེད་ཁོ་ནའོ། །ལས་ལམ་དེ་དག་གི་མཛུགས་གི་སྐབས་སུ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་ལ། རིག་བྱེད་ནི་མ་ངེས་ཏེ།
ལས་ལམ་དངོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་སྒྲོད་ན་ནི་རིག་བྱེད་དུ་ཡང་འགྱུར་ལ། མི་སྒྲོད་ན་ནི་མི་འགྱུར་

རོ། །འོ་ན། སྒྲོར་དངོས་མཛུགས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒྲོག་གཙོད་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། སྒྲོག་ཆགས་གང་ཡང་རུང་བ་གསོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་གནས་ནས་ལངས་ཏེ་དེའི་བྱེད་དུ་
འགྲོ་བ་སོགས་ནས་མཆོན་ལ་སོགས་པ་ལན་གཅིག་གམ་གཉིས་སོགས་བསྐྱུན་པར་བྱེད་ཅིང་དངོས་

@29A ༄། །སུ་སྒྲོག་གཙོད་པར་མི་བྱེད་པའི་བར་ནི་སྒྲོང་བ་དང་། མཆོན་བསྐྱུན་པ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྒྲོག་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་སྐབས་སུ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྐད་
ཅིག་མ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་དང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷགས་པ་

བཤུ་བ་དང་། ཤ་འཛོང་བ་དང་། ཟ་བ་སོགས་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རིག་བྱེད་ནི་མཛུགས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་གཞན་དུག་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེས་ཤེས་སོ། །བརྒྱབ་སེམས་
སོགས་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བས་སྒྲོར་བ་དང་མཛུགས་

མེད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། རྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་དེ། བསད་བྱ་དེ་འཆི་སྤིད་ལ་གནས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསོད་པ་པོའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཤི་
ཟིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། གསོད་པ་པོ་དང་བསད་བྱ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཤི་བ་ན་ཡང་

ལས་ལམ་དངོས་འབྱུང་བར་འབྱུར་ན། སྤྱ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྐྱེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དངོས་སུ་རྟོག་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་
སྐབས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ལམ་དངོས་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཤི་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱེད་བྲག་སྐྱ་བས་སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་ཆགས་ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་པར་
སྒྲུང་ཡང་། ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ཞེས་པ་རྟོག་ཆད་བཞིན་པའམ། ཆད་མ་ཐག་པའམ། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་

སྐབས་གང་རུང་ཞིག་ལ་ནི་འདོད་དགོས་ན། ལན་དེས་སྐྱོན་དངོས་སུ་སྤོང་མི་རྒྱས་པར་མ་མཆིས་རུང་། སྐབས་ཐོབ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་འགའ་ཞིག་འདེབས་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། ། ༥ སྦྱོར་བ་རྩ་
བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མི་དགོ་བ་དེ་དག་གི་ལས་ལམ་དངོས་ནི་སྦྱོར་བ་ལས་

སྒྲིལ། སྒྲོར་བ་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་འདོད་ཆགས་སོགས་མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་སྒྲིས་པ་སྟེ། སྒོག་གཅོད་ལ་མཚོན་ན། ཀུན་སྒྲོང་འདོད་ཆགས་ལས་སྒྲིས་པ་ནི་ག་སོགས་ལ་སྟེད་
ནས་གསོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་སྒྲིས་པ་ནི་འཁོན་གྱིས་གསོད་པ་དང་། གཏི་མུག་ལས་སྒྲིས་པ་ནི།

@29B མཚོད་སྒྲིན་བྱེད་པ་རྣམས་བསོད་ནམས་སུ་འབྲུལ་ནས་གསོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་འབྲེ་བ་མ་ཟད་རྒྱས་པར་འདོད་ན་འབྲེལ་པ་རྣམས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་ལ། འདི་ནི་
ལུས་ངག་གི་ལས་ལམ་བདུན་དུ་མ་ཟད་བརྒྱབ་སེམས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་ལ་མཚུངས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་

མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྟེ་དགོ་བ་སྒྲོར་དང་མཚུག་བཅས་རྣམས། །ཆགས་སྤང་གཏི་མུག་མེད་ལས་སྒྲིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་
ལམ་དངོས་དང་། སྒྲོར་བ་དང་མཚུག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་

མུག་མེད་པ་སྟེ་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྒྲིས་ཤིང་། དགོ་བའི་སྒྲོར་དངོས་མཚུག་གསུམ་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོར་དངོས་མཚུག་གསུམ་ལྟ་བུ་སྟེ་མཐའ་དག་མང་
བར་འགྱུར་བས་མ་སྒྲོས་སོ། ། སྟེ་གསོད་དང་གཞོད་སེམས་ཆོག་ཅུབ་པོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན།

མི་དག་བའི་ལས་ལམ་དེ་དག་ཚློགས་ཤིང་མཐར་ཕྱིན་པ་གང་གིས་བྱེད་ཅིན། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་བྱེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སློག་གཙོད་དང་། གཞོད་
སེམས་དང་། ཚིག་རྒྱབ་གསུམ་ནི་པལ་ཆེར་ཞེ་སྒྲིང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། འོག་གཡེམས་བརྒྱབ་སེམས་

མ་བྱིན་ལེན་གསུམ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། འོག་པར་ལྟ་བུ་ནི་གཏི་མུག་གིས་ཚློགས་པར་བྱེད་ལ། ལྟ་མ་རྒྱན་པ་མ་ངག་ཀྱལ་རྣམས་ནི་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པས་ཚློགས་པར་བྱེད་དོ། ། སྟེ་གཞི་
ནི་སེམས་ཅན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། མི་དག་བའི་ལས་ལམ་དེ་དག་གི་གཞིའམ་

ཉིན་ལ་ནི། སེམས་ཅན་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། ངག་གི་རང་བཞིན་མིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པ་འབྱུང་པའི་དོན་ནོ། ། སྟེ་སྤྱི་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས། གསོད་པ་
པོ་འགའ་ཞིག་གིས་པ་རོལ་བསད་བྱ་ལ་འཆིང་པའི་མཆོན་སོགས་བསྟན་ནས། བསད་བྱའི་སྤྱི་

རོལ་ལམ་དུས་མཉམ་གང་རིགས་སུ་གསོད་པ་པོ་རང་ཉིད་ཤི་བ་ལ་ནི། རང་ཉིད་མ་ཤི་གོང་དེར་སློག་གཙོད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ལས་འབྱུང་བ་ལས། ལས་ལམ་དངོས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། བསད་བྱ་མ་
ཤི་བར་སློག་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལམ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཤི་བའི་ཆོ་གསོད་པ་པོ་འང་ཤི་བས་སློག་གཙོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་

@30A ཨྲ། །བྱས་པའི་ལུས་དེ་དོར་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་སུ་སྐྱེས་པས་ན་དངོས་གཞི་མི་འགྲུབ་པོ། ༥ དམག་ལ་སོགས་པར་དོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་
ལྡན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། འོ་ན། མང་པོ་ཆོགས་ཏེ་གྲོས་བྱས་ནས་དམག་དང་།

རི་དྲགས་ཀྱི་ཡིངས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ན། དངོས་སུ་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་སློག་དང་བྲལ་བར་བྱས་པའི་ཆོ། གཞན་དེ་དག་ལ་སློག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་ཞེ་ན།
དེ་དག་ནི་དོན་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་གསོད་པ་པོ་དང་

མཚུངས་པའི་སློག་གཅོད་དངོས་ཀྱི་ལས་ལམ་དང་ལྡན་ལ། ཡང་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་དམག་སོགས་ལ་འབྲོད་ཀྱང་དོན་དུ་རང་གི་སློག་ལ་ཐུག་ཀྱང་གཞན་མི་གསོད་སྐྱམ་པའི་བསམ་
པ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ལ་ནི་སྤྲ་མ་ལྟ་བུའི་སློག་གཅོད་ཀྱི་ཉེས་པས་རིག་པར་མི་འགྱུར་

ངོ། ༥ སློག་གཅོད་པ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ། །ཞེས་པ་ནས། འོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་འདི་ལ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སློག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་གསོད་པ། མ་ནོར་བར་
གསོད་པ། གཞན་གསོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པས་མཚོན་མི་དགོ་བ་བརྩུ་པོ་རེ་

རེ་འཛིན་པོ་འདྲ་། ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་གོ་མི་བདེ་བའི་དོགས་པ་སོགས་ཆེར་མི་སྤང་བས་ཅུ་བ་ཉིད་ལ་ཆོག་འགྲེལ་དང་། འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་བརྟགས་ན་ཤེས་རུས་པས་མ་སྒྲིལ་ལ། སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཆོག་ལས་འཕྲོས་ནས་བྱིས་པའི་ཐ་སྐད་བརྒྱད་དང་འཕགས་པའི་ཐ་

སྒྲིབ་བརྒྱུད་དེ་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་བྱུང་པར་དང་མཚན་གཞི། གཞན་ཡས་སྟོན་གཙོད་པ་
ཅུ་མ་དང་། མ་གྱིན་པར་ལེན་པ་ཅུ་མ་གྱིས་དེ་དང་དེའི་ལས་ལམ་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་

ནམས་ཞིབ་ཏུ་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ཤིག ། སྣ་གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཞིས་པའི་རྒྱབས་སུ། མི་དག་བ་བཅུ་པོ་དེ་ལས་བརྒྱབ་སེམས་ལ་
སོགས་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཀྱང་། ལས་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་

@30B ལྟན་པའི་སེམས་པ་ནི་ཡིད་གྱི་ལས་སྲུ་འཛོལ་ཅིང་། ལྟས་ངག་གི་ལས་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལས་གྱི་ལས་ཡང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བརྒྱབ་སེམས་མེད་པ་སོགས་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ལྟས་ངག་གི་བདུན་པོ་ཀུན་ནས་སྟོང་བྱེད་གྱི་སེམས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་གྱི་ལས་ཡིན་པ་ལས་ལྟས་ངག་གི་ལས་

ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མི་དགོ་བ་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་བ་དང་མཇུག་རྣམས་མི་དགོ་བ་ཡིན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དགོ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ།། ཨ་ མེད་པར་
ལྟ་བས་རྩ་བ་གཙོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། མི་དགོ་བ་བཅུའི་ནང་ནས་ལོག་ལྟས་དགོ་རྩ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དགོ་

བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་འགྲོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་འདྲ་བའི་ལོག་ལྟས་དགོ་རྩ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་
དོ། །འོ་ན། བཅད་བྱའི་དགོ་རྩ་དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གའི་དགོ་རྩ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྐྱབས་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་མི་

འདོད་དེ། དགོ་རྩ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་གོང་མའི་དགོ་བ་མི་ལྟན་ཞིང་། འདོད་པའི་དགོ་བ་སྒྲིབ་བྱུང་ཡང་ལོག་ལྟ་རྒྱ་རྒྱ་ཅུ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཉམས་ཟེན་པས། དེས་ན།
འདོད་གཏོགས་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས། །ཞེས་འདོད་པའི་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། །

གཙོད་རྩ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་དུ་དགུར་བྱེ་ནས། དེ་དག་ལོག་ལྟ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུས་རིམ་པ་བཞིན་གཙོད་དོ། །འདིའི་སྐྱབས་སུ་དོགས་པ་བཅད་པ་
ལ། འོ་ན། དགོ་རྩ་ཆད་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་དགོ་བ་སྐྱར་བྱུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལོག་ལྟས་གཙོད་

མི་རྒྱས་པར་ཐལ། བྱོད་ལོག་ལྷའི་བཅད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་དངོས་སུ་གཙོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། ལོག་ལྷས་དངོས་སུ་མི་གཙོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་གཞན་པའི་གཙོད་བྱེད་
མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་དགོ་བ་སྒྲོར་བྱུང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་གཏོང་རྒྱ་མེད་

པར་ཐལ། དགོ་རྩ་ཆད་པས་མི་གཏོང་བ་གང་ཞིག །ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེས་པས་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འདོད་གཏོགས་དགོ་བ་གཟུགས་མིན་ནི། །རྩ་ཆད་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལས། །ཞེས་
འདོད་པའི་དགོ་བ་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་གཏོང་རྒྱལ་དེ་གཉིས་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁམས་

@31A ༄༄༅། །གོང་དུ་སྐྱེས་པས་གཏོང་ངོ་ཞེན་མི་འཐད་དེ། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དགོ་རྩ་ཆད་པས་གཏོང་ངོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དགོ་རྩ་བཙོད་བྱེད་
ཀྱི་ལོག་ལྷས་མི་གཏོང་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏོང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་

འདོད་པའི་དགོ་བ་སྒྲོར་བྱུང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལོག་ལྷའི་བཅད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་ལྷ་རྒྱུད་དུ་འཛད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་ལོག་ལྷ་རྒྱུད་དུ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་
བ་རང་གི་ཁས་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་འཕེན་ན་བྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འགའ་ཞིག

འདེབས་དགོས་མེད་ཀྱང་དོན་མཐུན་གྱི་ལན་ཞིག་ཐེབས་དགའ་བ་འདྲའོ། །ཡང་། ཁོ་ན་རེ། འཇོག་ལྟ་རྒྱུ་རྩལ་དགེ་ཅ་ཆེན་པོ་དང་། འཇོག་ལྟ་ཆེན་པོས་དགེ་ཅ་རྒྱུ་རྩལ་གཅོད་པར་བྱེད་པར་
ཐལ། བྱོད་གྱིས་རིམ་གྱིས་གཅོད་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇོག་ལྟ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ལས་རྒྱུ་རྩལ་

སྐྱེས་པ་ཉེས་པ་ཆེ་བར་ཐལ། འཇོག་ལྟ་རྒྱུ་རྩལ་དགེ་ཅ་ཆེན་པོ་གཅོད་པ་གང་ཞིག །ཆེན་པོས་དགེ་ཅ་རྒྱུ་རྩལ་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རིམ་གྱིས་གཅོད་པའི་དོན་སྐྱོམ་ལམ་
གྱིས་སྐྱོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལྟར། འཇོག་ལྟ་རྒྱུ་རྩལ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་ན། དགེ་བ་ཆེ་

རིམ་གྱིས་ཉམས་པའི་མཐར་དགེ་ཅ་རྒྱུ་རྩལ་རྒྱུ་རྩལ་ཡང་བཅད་ནས་གཏན་མེད་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཇོག་ལྟ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྐྱེ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། འཇོག་ལྟ་ཆེན་པོས་དགེ་བ་ཉུང་ཟད་
ཅམ་ལས་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་དོན་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོག་ལ་འབྲིས་ན་ཁས་

ལེན་མི་མཛོས་ཅམ་ནི་འོང་རིས་སུ་སྤྲང་ངོ། །ཎ ཀུན་གྱིས་རིམ་གྱིས་མིའི་ནང་དུ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། ཉེན་གང་ལ་གཅོད་ན། སྤིང་གསུམ་གྱི་མིའི་ནང་དུ་གཅོད་གྱི། ངན་སོང་བ་དང་།
ལྟ་དང་། སྤྲ་མི་སྤྲན་པའི་ཉེན་ལ་མི་གཅོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་གང་རུང་གི་ཉེན་ལ་

གཙོད་གྱི་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་གི་རྟེན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་ཙུ་ཆད་པ་དེ་གང་གིས་མཚམས་སྦྱར་ཞེ་ན། ལས་འབྲས་ཡོད་དམ་མེད་སྒྲུམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་
ཅན་དང་། ལས་འབྲས་ཡོད་དམ་སྒྲུམ་པའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ལས་འབྲས་ཡོད་པར་ལྟ་

@31B བའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་མཚམས་སྦྱར་རོ། །དགོ་ཙུ་ཆད་པ་དེ་ཆོ་དེ་རང་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ཉམས་པ་ཞེས་པ་མཚམས་མེད་བྱས་ཤིང་དགོ་ཙུ་
ཡང་ཆད་པ་དེ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཏེ། དཔྱལ་བའི་བར་དོའམ། ཡང་ན།

དཔྱལ་བ་ནས་འཆི་འཕོས་པ་གང་རུང་དུ་མཚམས་སྦྱོར་ལ། མཚམས་མེད་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དགོ་ཙུ་ཆད་པ་ནི་ཆོ་དེ་རང་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བའང་ཡོད་ལ། ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱོར་
བ་འང་ཡོད་དོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ། དགོ་ཙུ་ཆད་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་

དུ་ངེས་པ་ནི་མཚམས་མེད་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱ་བཞི་འཛོག་ཚུལ། དགོ་ཙུ་ཆད་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཕྱ་སྟེགས་སྟོན་པ་དུག་ལྟ་བུ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་
དུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ་དགོ་ཙུ་མ་ཆད་པ་ནི་མ་སྟེས་དག་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ལྟ་

སྒྲིན་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་པའི་མུ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་དོགས་པ་དཔྱོད་རྒྱ་འགའ་ཞིག་མཆིས་པ་འོག་ཏུ་མཚམས་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འཆད་དོ། ། སྟེ།

མི་དགོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། ལས་ལམ་དུ་ཙམ་དང་སེམས་པ་ཅིག་ཆར་

ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞེ་ན། མི་དགོ་བ་བཅུ་ལས་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཙམ་ཀྱི་བར་དང་། སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡོད་ཀྱི། དགུ་དང་བཅུ་དང་ཅིག་ཆར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ།

བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་གོ་བདེ་བར་

བརྗོད་ན། མི་དགོ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ལས་ལམ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟིན་པ་ནས། གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་བར་སྟིན་པས་ན་དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་དུ་སེམས་པ་འང་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འོ་ན། བརྒྱད་དུས་གཅིག་ཏུ་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་གྱི་ནང་

ནས་འདོད་ལོག་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་རྒྱག་གཞན་ལ་བཅོལ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱབ་སེམས་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་འདོད་ལོག་སྒྲོད་ན་ལུས་ངག་

གི་བདུན་དང་། ཡིད་ཀྱི་གཅིག་ཏེ་བརྒྱད་པོ་དུས་མཉམ་དུ་རྫོགས་པ་འཕམ་ཕྱིན་པ་སྟིན་པའི་

@32A ༄། ལྷོ་རོ། འདྲེ་བཞིན་དུ་བདུན་ནས་གཉིས་གྲིས་བར་ཡང་རིག་པས་དཔགས་ན་ཤེས་པར་སྒྲ་ཞིང་། གཅིག་ཙམ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ནི་བརྟུང་སེམས་སོགས་ཡིད་གྲི་གསུམ་པོ་གང་
རུང་ཙམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའམ། ཡང་ན། སེམས་པ་དགོ་བ་དང་མ་བསྐྱེབས་ལུང་

མ་བསྐྱེན་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་ལོག་ལས་གཞན་པའི་སྒོ་གཅོད་སོགས་དུག་པོ་གང་རུང་ཙམ་ཞིག་བྱེད་ནའོ། །འདོད་ལོག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ནི་བརྟུང་སེམས་སམ་
ཆགས་སེམས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལྷོ་རོ།༥ སྟེ་དགོ་བ་བཅུ་ཡི་བར་དག་དང་། ཞེས་སོགས་

གྲི་སྐྱབས་སུ། དགོ་བའི་ལས་ལམ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཙམ་དུ་གཅིག་ནས། བཅུ་འི་བར་དང་སེམས་པ་ཅིག་ཆར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡོད་ལ། དམིགས་བསལ་སྒྲོམ་པ་ལྷ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི།
ལས་ལམ་གཅིག་ཙམ་དང་། བརྒྱད་ཙམ་དང་། ལྔ་ཙམ་དང་སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་

བ་ནི་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཅིག་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་དེ། སེམས་པ་དགོ་བ་ལ་ནི། བརྟུང་སེམས་མེད་པ་དང་གཞོད་སེམས་མེད་པ་གཉིས་ངེས་པར་མི་འབྲལ་བར་འབྱུང་བའི་
ལྷོ་རོ། ལྔ་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའང་མེད་དེ། སེམས་མི་དགོ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྐྱེན་གྲིས་

དག་ཚུལ་དག་བསྟན་གྱི་སྟོམ་པ་ལེན་ན་ནི་ལུས་ཀྱི་དག་བ་གསུམ་དང་། ངག་གི་རྩུན་སྟོང་བ་སྟེ་ལས་ལམ་བཞི་ལས་མི་འབྱུང་ལ། དག་སེམས་ཀྱིས་ལེན་ན་ནི་བརྟན་སེམས་མེད་པ་དང་
གཞོད་སེམས་མེད་པ་གཉིས་བསྟན་པས་དྲུག་གས་དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་ན་བདུན་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར། བརྒྱད་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའང་མེད་དེ། སེམས་མི་དག་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ལེན་ན་ནི། ལུས་ངག་གི་སྟོང་བ་བདུན་ལས་མི་འབྱུང་ལ། དག་སེམས་
ཀྱིས་ལེན་ན་ནི་དགྲའམ་བཅུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་གཞན་གཉིས་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་

འབྱུང་བ་ནས། བཅུ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འབྱུང་བའི་བར་ཡོད་པའི་གཞན་རྣམས་རིག་པས་ཤེས་སྟོན་ཞིང་། བཅུ་དང་ཅིག་ཅང་ལྷན་ཅིག་དུ་འབྱུང་བ་ནི། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་
ཡིད་ཤེས་དག་བས་དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ལེན་པའམ། ཡང་། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་

@32B པ་མ་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུག་པའི་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་དག་གི་ཆེ་སྟོམ་པ་གསུམ་སོ་སོའི་ལུས་ངག་གི་སྟོང་བ་བདུན་
གྱི་སྟེང་དུ། བརྟན་སེམས་མེད་པ་དང་། གཞོད་སེམས་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་དག་

བའི་ལས་ལམ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ལ་བརྩམ་མི་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་སྒོ་ལྷ་མིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི་དགྲ་ལྷག་མི་འབྱུང་ངོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་

ཡིན་གྱི། སྒྲོམ་པ་ལས་གཞན་བར་མའི་དགོ་བའི་དབང་དུ་ན་གཅིག་དང་ལྷ་དང་བརྒྱད་ཙམ་དང་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་ལ། དགོ་མི་དགོ་བར་མ་དང་བཅས་པ་འདི་དག་ལྷན་ཅིག་དུ་
འབྱུང་ཚུལ་གྱི་མཚན་གཞི་རེ་རེ་ནས་ཞིབ་པར་ཤེས་འདོད་ན་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ་བལྟ་བར་བྱོས་ཤིག །

༥ དཔྱུལ་བ་ན་ནི་ཀྲུལ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། མི་དགོ་བ་བརྩམ་པོ་དེ་ལས་དཔྱུལ་བ་ན་ངག་ཀྲུལ་དང་། ཚིག་རྩུབ། གཞོད་སེམས་གསུམ་ལྷན་པ་དང་མངོན་གྱུར་གཉིས་ཀའི་སྒོ་
ནས་ཡོད་ཅིང་། བརྒྱབ་སེམས་དང་ལོག་ལྷ་ནི་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་གྱི་མངོན་གྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་མེད་ལ། སྒོག་

གཙོད། མ་བྱིན་ལེན། འདོད་ལོག་ །རྩུན། སྤ་མ་རྣམས་ནི་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མེད་དོ། ། ༥ སྐྱ་མི་སྒྲན་ན་བརྒྱབ་སེམས། གཞོད་སེམས། ལོག་ལྷ་གསུམ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་ལྷན་པའི་སྒོ་
ནས་ཡོད་ཅིང་། བདུན་པ་ངག་ཀྲུལ་ནི་དངོས་སུ་འང་ཡོད་ལ། སྒོག་གཙོད་སོགས་ལྷག་མ་དུག་ནི་

ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མེད་དོ། །དུལ་བ་དང་སྒྲ་མི་སྒྲན་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་གཞན་ན་ནི་མི་དག་བཅུ་ཀ་ལྷན་པ་དང་མངོན་གྱུར་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་དང་
བཅས་པའི་ཞིབ་པ་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་སོ།། ༥ དག་བ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

བརྟན་སེམས་མེད་པ་དང་། གཞོད་སེམས་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་དག་བ་གསུམ་ནི་ཁམས་དང་། ས་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ན་རྟེན་པ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཅི་རིགས་
པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ལ། ལུས་ངག་གི་དག་བ་བདུན་པོ་ཡང་གཟུགས་མེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་

@33A ལྟོ། །ཅན་ལ་རྟེན་པའི་སྒོ་ནས་ལྷན་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པ་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་
ལྷན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མངོན་གྱུར་དུ་ནི་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་

མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ན་སེམས་མེད་ལ། བསམ་གཏན་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གཞན་དག་ན་ནི་
སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ་སོགས་བདུན་པོ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་གྱུར་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་

དམུལ་བ་དང་། སྐྱ་མི་སྒྲན་པ་གཉིས་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། དམུལ་བ་པ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་སེམས་གཡེང་བས་སློག་གཅོད་སློང་བ་སོགས་སེམས་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་མི་སྒྲན་པ་
ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲན་པས་དེ་དག་སློང་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་དུད་འགོ་ལ་ཡང་མེད་

པར་འབྱུང་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། དུད་འགོ་ཁ་ཅིག་སློགས་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ༥ ཐམས་ཅད་བདག་པོ་རྒྱ་མཐུན་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ། མི་དགེ་བ་
བཅུ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་དང་། རྒྱ་མཐུན་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གསུམ་

གསུམ་འབྲིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་དེ་དག་ཆེན་པོ་སྤྱད་པས་རྣམ་སྤྲིན་དམུལ་བ་དང་། འབྲིང་གིས་དུད་འགོ། རྩང་རྩས་ཡི་དྲགས་སུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་འབྱུང་ལ། རྩང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་བྱད་པར་
ཡང་། མདོ་ལས། མི་དགེ་བ་ཀྱན་ཏུ་བསྟེན་པ་དང་། གོམས་པར་བྱས་པ། ལན་མང་དུ་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་

པའི་ཀྱན་ཏུ་བསྟེན་པ་ནི་སློང་བ་དང་། གོམས་པར་བྱས་པ་ནི་དངོས་དང་། ལན་མང་དུ་བྱས་པ་ནི་མཚུགས་ཤིང་དེ་དག་གསུམ་ཀ་ཆང་བ་ནི་ཆེན་པོ་དང་། གཉིས་ཆང་བ་འབྲིང་དང་། གཅིག་ཆང་བ་
རྩང་རྩ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ལས་རྩང་འབྲིང་

ཆེན་པོ་གསུམ་ལ། རིམ་པ་བཞིན། སྒྲོང་དངོས་མཇུག་གསུམ་གཅིག་དང་གཉིས་སོགས་ཚང་དགོས་པའི་བྱ་བ་པ་ནི་མེད་པ་འདྲའོ། །རྒྱ་མཐུན་ལ་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་དང་། སྒྲོང་བ་རྒྱ་མཐུན་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་མི་དགོ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་གོམས་པ་དང་།

@33B སྒྲོང་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི། སྒོག་གཅོད་གྱིས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་ཆོ་བུང་བ་སོགས་དང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་ལོངས་སྒྲོད་དབུལ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །བདག་འབྲས་ནི་ཡུལ་ལ་སྤྲིན་པ་སྟེ།
སྒོག་བཅད་པས་ཡུལ་གཟི་བརྗིད་རྒྱང་བར་སྐྱེ་བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་ལོ་ཉོག་མ་རུང་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་དུ་

སྐྱེ་བ་སོགས། །མི་དགོ་བ་ལས་བརྒྱུག་པ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ནས་བདེ་བ་སྒྲོང་བ་དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་དགོ་བ་བྱེད་པ་ལ་གོམས་པ་
དང་། སྒྲོང་བ་རྒྱ་མཐུན་སྒོག་གཅོད་སྤངས་པས་ཆོ་རིང་བ་སོགས་དང་། བདག་འབྲས་གཟི་བརྗིད་དང་

མཐུ་ཆེ་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཏེ་འདི་དག་ནི་གྲུབ་མཐའ་པལ་མོ་ཆེ་ལ་གྲགས་ཆེ་བས་མ་སྒྲོས་སོ། །པ ལུས་དང་ངག་ལས་ཆགས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། མདོ་ལས།
ལོག་པའི་ངག་དང་། ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལོག་པའི་འཛོ་བ་ཞེས་གསུམ་གསུངས་པ་ལས་

ཞེས་དང་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ངག་ནི་ལོག་པའི་ངག་དང་། དེ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱིས་ལས་ནི་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་
ལོག་པའི་འཛོལ་ལོ། །ཕྱི་མ་འདི་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན། ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ངག་

གི་ལས་ལོག་འཛོལ་ནི་གཉིན་པོས་སྐྱངས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ལོག་འཛོལ་བསྟན་ཏེ། །སྟོན་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་གིས་ཟས་གོས་
སོགས་འཛོལ་ཡོ་བྱེད་ལ་ཆགས་པས་བསྐྱང་བའི་ལུང་ངག་གི་ལས་ཁོ་ན་ལོག་འཛོལ་འཆད་པ་

དང་། དེང་སང་ཕལ་མོ་ཆེས་ལོག་འཛོལ་ཞིས་པ་ཁ་བསགས། ཞོགས་སྟོང་སོགས་གཡོ་སྐྱེས་བསྐྱངས་པའི་ཟང་ཟིང་གི་རྟེན་པ་སོགས་ལ་འདོད་མོད། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིར་ལོག་འཛོལ་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པ་ནི་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་ལ་ནི་དེ་ཙམ་ཞིག་རྟུ་མ་ངས་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕུང་

པོའི་མདོ་ལས། དམག་ལ་སོགས་པའི་ལྟད་མོ་སྒྲ་ཚོགས་ལ་ཆགས་པས་བཟླ་བ་སོགས་ཀྱང་ལོག་འཛོལ་གསུངས་པས་ན། གཞུགས་སྐྱ་སོགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་
ཆགས་པས་བཟླ་བ་དང་། ཉན་པ་དང་། ལྷ་གར་སོགས་རང་གིས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་

@34A ༄། །ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་མཐའ་དག་ལོག་འཛོར་གསུངས་སོ། ། ཨྌ གྱི་བཅས་སྟོང་བའི་ལམ་དག་གི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོན། ལས་རྣམས་འབྲས་
བྱ་དུ་དང་བཅས་ཞེ་ན། གྱི་བཅས་སྟོང་ལམ་ཏེ་ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་

ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་རྣམ་སྟོན། བདག་པོ། རྒྱུ་མཐུན། སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས། བྲལ་འབྲས་ཏེ་འབྲས་བྱ་ལྔ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། གྱི་མེད་སྟོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་རྣམ་སྟོན་མ་
གཏོགས་པའི་འབྲས་བྱ་བཞི་དང་བཅས་ཤིང་། སྟོང་ལམ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་དགོ་

བ་དང་། མི་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་བཞི་དང་བཅས་ཏེ། དེ་དག་ལ་བྲལ་འབྲས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་སྟོང་ལམ་གྱི་ལྷག་མ་རྣམ་གྲོལ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་སོགས་དང་། བསྐྱེབས་
ལུང་མ་བསྟན་དང་། མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ནི་རྣམ་སྟོན་དང་བྲལ་འབྲས་

མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་བྱ་གསུམ་དང་བཅས་སོ། ། ཨྌ དགོ་བའི་དགོ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་དང་བཞི་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་པའི་བར་རྣམས་རྩ་བ་ཉིད་ལ་ཆོག་འབྲེལ་
གྱིས་ཤེས་སྟོ་མོད། འོན་ཀྱང་བྱུར་ཙམ་རེ་སྟོས་ན། དགོ་བའི་འབྲས་བྱ་དགོ་བ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་

སྒྲིན་མ་གཏོགས་པའི་བཞི་འབྲུང་སྟེ། བྲལ་འབྲས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་བའི་འབྲས་བྱ་མི་དགོ་བ་ཡིན་པ་ལ་ནི་སྦྱིས་བྱ་བྱེད་འབྲས་དང་། བདག་འབྲས་གཉིས་ལས་མི་
འབྲུང་ཞིང་། དགོ་བའི་འབྲས་བྱ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཡང་གསུམ་ལས་མི་འབྲུང་སྟེ།

བྲལ་འབྲས་དང་། རྩ་མཐུན་གཉིས་མི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མི་དགོ་བའི་འབྲས་བྱ་དགོ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་སྦྱིས་བྱ་བྱེད་འབྲས་དང་། བདག་འབྲས་གཉིས། མི་དགོ་བའི་འབྲས་བྱ་མི་
དགོ་བ་ལ་སྦྱིས་བྱ་བྱེད་འབྲས་དང་། བདག་འབྲས། རྩ་མཐུན་གསུམ། མི་དགོ་བའི་འབྲས་བྱ་ལུང་

མ་བསྟན་ལ་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་བཞི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། མི་དགོ་བའི་འབྲས་བྱ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྩ་མཐུན་ཇི་ལྟར་འབྲུང་ཞིན། ཀུན་འགོ་མི་དགོ་བ་སྟུག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གིས།
བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྩ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

@34B ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འབྲས་བྱ་དགོ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་སྦྱིས་བྱ་བྱེད་འབྲས་དང་། བདག་འབྲས་གཉིས་ལས་མི་འབྲུང་ཞིང་། དེའི་འབྲས་བྱ་མི་དགོ་བ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་
གཏོགས་པའི་གསུམ། དེའི་འབྲས་བྱ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་

མོ། །འདིའི་རྒྱ་མཐུན་འབྲུང་ཚུལ་ཡང་། བསྐྱིབས་ལུང་མ་བརྟན་འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་སོགས་མི་དགོ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་བསམ་
པའོ། །འདས་པའི་ཆོས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་ཆར་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་བལ་འབྲས་མ་གཏོགས་

པའི་འབྲས་བྱ་བཞི་བཞི་འབྲུང་ལ། བལ་འབྲས་ནི་དུས་ཀྱིས་མ་བརྟུས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་བའི་འབྲས་བྱ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། སྤྲ་མ་ལྟར་རོ། །ད་ལྟར་བས་ད་ལྟར་བ་
བསྐྱེད་ན་ནམ་སྟོན། རྒྱ་མཐུན། བལ་འབྲས་གསུམ་མི་འབྲུང་བས་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པ་དང་བདག

འབྲས་གཉིས་སོ། །མ་འོངས་པའི་འབྲས་བྱ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྒྱ་མཐུན་དང་བལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་འབྲུང་རོ། །ད་ལྟར་བས་འདས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་པས་
འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་སྲིད་པས་དབྱེད་པ་མ་མཛད་ཅིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ།

ད་ལྟར་བས་འདས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་པས་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་ན། མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། ད་ལྟར་བ་འདས་པའི་ངོ་བོར་འཕོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
བར་མ་ཟད་རིག་པས་ཀྱང་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། ཞིབ་དུ་མ་བརྟགས་ན་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་དེའི་སྟོན་

མེད་དེ། སྐབས་འདིར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་དེ་ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་གནས་བཞིན་དུ་རང་གི་འབྲས་བུ་འདས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་དེ་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་གནས་བཞིན་དུ་རང་འབྲས་
ད་ལྟར་བ་སོགས་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། སྤྱིར་ད་ལྟར་བས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པས་

ད་ལྟར་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བ་འདས་པར་འཕོས་པའི་འདས་པ་དེ་རང་རྒྱ་ད་ལྟར་བ་སྤོན་དུ་སོང་བས་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་བར་འཕོས་པའི་ད་ལྟར་བ་དེ་ཡང་
རང་རྒྱ་མ་འོངས་པ་སྤོན་དུ་སོང་བས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དེ་ད་ལྟར་བ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་

@35A ༄། །འདས་པ་གྲུབ་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ། དེ་ཡོད་ན་ཆོས་དེ་མ་འདས་གོང་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་འདས་པ་ཞིག་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ལས་སྒྲ་བའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྤོན་
འབྲུང་ངོ། །གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་དབྱེད་པ་མཛད་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་འབྲས་སྤྱིར་

བཏང་ཅམ་མ་ཡིན་པར། ལས་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱིས་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་ཇི་ཅམ་བསྐྱེད་ལ་དབྱེད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ཚན་དག་བའི་ལས་
ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཆོན་ན། དེ་ལ་དུས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་རེ་རེའི་འབྲས་བུ་ལ་

ཡང་དུས་གསུམ་རེ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ནང་ནས་ཇི་ཙམ་འབྱུང་དཔྱད་པ་ན། དགེ་བའི་ལས་ད་ལྟར་བའི་འབྲས་བུ་ལ་རང་གི་སྒར་འདས་ཟིན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་
འབྲས་བུ་ལ་རང་གི་སྒར་ད་ལྟ་བུར་གྱུ་བ་ཟིན་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ལྷགས་འདིར་སྒྲིར་རྒྱུ་འབྲས་དུས་

མཉམ་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱང་། ལས་དགེ་སྒྲིག་ལྟ་བུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་གང་རུང་ལ་ནི་ངས་པར་ལས་དེའི་རྫོང་སྲུ་འབྱུང་བས་བྲུབ་པ་ལས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་མེད་
དེ། བདག་འབྲས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་སྒྲིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲིར་ཡང་མ་འོངས་

པས་ད་ལྟར་བ་དང་། ད་ལྟར་བས་འདས་པ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། འདས་པས་ད་ལྟར་བ་དང་། ད་ལྟར་བས་མ་འོངས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ་རང་གི་
རྒྱར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་དང་། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་མ་སྒྲུར་ཞིང་། གཞི་

ལ་ཡང་མ་སྒྲུར་བའི་རྫོང་སྲུ་ལ་ཚོད་ན། ལྷགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་ན་ལེགས་ཀྱི། བྲུབ་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་ན་ཁས་ལེན་མི་བདེ་ཙམ་འོང་ལ། རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་
སྒྲུར་ན་ནི་རྒྱུ་འབྲས་འཁོར་ལོ་མ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དེ། ཚོས་འདས་པ་ལྟ་བུ་

གཅིག་ཀྱང་རང་གི་འབྲས་བུར་བྱུང་པའི་ད་ལྟར་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་རྒྱར་བྱུང་པའི་ད་ལྟར་བའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བསམས་ནས་འདས་པས་ད་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པ་
ཡང་ཡོད་ལ། ད་ལྟར་བས་འདས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་སྒྲ་ཆོག་ཀྱང་། ཡིན་ཞེས་སྒྲ་ན་སྟོན་

@35B འབྱུང་ངོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་འཕྲོས་པ་ཡོད་ན། འོན་དེ་འདྲའི་ད་ལྟར་བ་དེ་རང་གི་རྒྱར་བྱུང་པའི་མ་འོངས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་
འདྲའི་ད་ལྟར་བ་དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མར་བྱུང་པའི་མ་འོངས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདོད་ན།

མ་འོངས་པ་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདི་ནི་སྒྲར་གནས་གཉིས་པར་བཤད་པ་ལྟར། བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་བྱུང་པར་དུ་བྱེ་བའི་རྟོག་བརྟགས་ཙམ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། བྱུ་
མཐའི་ཁས་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མི་འཛོག་ཅིང་། དེ་འདྲའི་ད་ལྟར་

བ་དེ་རང་གི་རྒྱར་བྱུང་པའི་མ་འོངས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་རིས་འདྲ་སྒྲ་མར་བྱུང་པའི་མ་འོངས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ཞེས་སྒྲ་དགོས་པ་འདྲའོ། །འོན་དེའི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལ་གང་
འཛོག་ཅེ་ན། འདས་པའམ་ད་ལྟར་བའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སྒྲ་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་

དོགས་པ་དབྱེད་ནས་དཀྱིལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཟག་བཅས་རང་གི་ས་པའི་ལས་ཀྱིས་རང་གི་ས་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་བྱ་བཞི་འབྱུང་ལ། བྲལ་འབྲས་ནི་སས་མ་
བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་ས་པའི་ལས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ས་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་རྣམ་སྤྲིན་དང་

བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་བྱ་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ས་དབྱའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་དེ་ཟག་བཅས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱེས་
བྱ་བྱེད་པ་དང་། བདག་འབྲས་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་མི་འབྱུང་ངོ། །སྟོབ་པའི་ལས་

ཀྱིས་སྟོབ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་འབྱུང་ལ། སྟོབ་པས་མི་སྟོབ་པ་བསྐྱེད་ན་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་སོ། །སྟོབ་པས་སྟོབ་མི་སྟོབ་གང་རུང་མ་ཡིན་
པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་ཡང་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་སྤྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མི་སྟོབ་པའི་ལས་

ཀྱིས་སྟོབ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་བདག་འབྲས་ཁོ་ན་ཏེ། མི་སྟོབ་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཆོན་ཡང་ཉོན་མོངས་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་ལས་མི་སྟོབ་པའི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོབ་པ་མི་འབྱུང་བས་
སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ལ། འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་བར་ཆོད་པ་ལས་

@36A ༄། །ཀྱང་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ནི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །མི་སློབ་པས་མི་སློབ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་ནམ་སྤིན་དང་བལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་མོ། །མི་
སློབ་པས་སློབ་མི་སློབ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་དང་བདག་འབྲས་

གཉིས་ཁོ་ནའོ། །སློབ་མི་སློབ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་སློབ་པའམ་མི་སློབ་པ་གང་རུང་བསྐྱེད་ན་ཡང་སྐྱེས་བདག་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །སློབ་མི་སློབ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་
འབྲས་བུ་ཡང་སློབ་མི་སློབ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་ལྔ་པོ་ཐམས་

ཅད་སྤིད་དོ། །མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་བསྐྱེད་ན་ནམ་སྤིན་དང་བལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་དང་། སློམ་སྤང་བསྐྱེད་ན་བལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་
བཞི་དང་། སྤང་བུ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་ན་བདག་འབྲས་ཁོ་ནའོ། །སློམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ལས་ཀྱིས་

འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་བསྐྱེད་ན་སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་། སློམ་སྤང་བསྐྱེད་ན་བལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་བཞི་དང་། སྤང་བུ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་ན་ནམ་སྤིན་དང་རྩ་མཐུན་མ་གཏོགས་པའི་
གསུམ་མོ། །སྤང་བུ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་བསྐྱེད་ན་ནི་བདག་འབྲས་ཁོ་ན་དང་།

སྒོམ་སྤང་བསྐྱེད་ན་སྐྱེས་བདག་གཉིས་ཁོ་ན་དང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་ན་རྣམ་སྤྲིན་མ་གཏོགས་པའི་བཞི་སྟོན་དོ། །གོང་དུ་སྒོམ་པ་དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་མཚན་གཞི་འགོད་དུ་ཡོད་མོད་
ཀྱང་མང་བས་འཇིགས་པས་མ་བཀོད་ལ། སྒོ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་དུ་བསམ་ན་ཤེས་སོ།།

༥ རིགས་མིན་བསྐྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དང་། རིགས་པས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དང་། གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ལས་གསུམ་གསུངས་པའི། དང་པོ་ནི། མི་དག་བ་དང་། བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་ལས་རྣམས་དང་། གཉིས་

པ་ནི། དག་བའི་ལས་རྣམས་དང་། གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ལས་རྣམས་སོ།། ༥ གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ཏེ། །ཞེས་པའི་འཇོག་ཚུལ་ནི་སྤྲུལ་ཡང་བཤད་ཟིན་ལ། གཞན་
ཡང་མདོ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ལ་བསོད་སྟོམས་གཅིག་ཕུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་ལན་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྤུམ་

@36B ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་ལྟ་དང་། ལན་བདུན་གྱི་བར་དུ་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་རྒྱལ་དུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལ། བྱེད་བྱ་སྤྱོད་པས་དེའི་དོན། བསོད་སྟོམས་གཅིག་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་དེས་བདེ་
འགྲོའི་འབྱོར་བ་རྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དྲན་ཏེ་ཡང་བསོད་ནམས་བྱས་པས་དེ་དང་དེ་དག་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་བསོད་སྟོམས་

གཅིག་པོ་དེས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དེ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནམ། ཡང་ན། བསོད་སྟོམས་གཅིག་ཕུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་དང་ཡིད་རང་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་
པའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲང་འདོད་དེ། ༥ ཡོངས་

རྫོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་སྐྱེ་བ་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཚས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ལ་ནི་དགོ་མི་དགོ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བདེ་
འགྲོར་སྐྱེས་ཤིང་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། དབང་པོ་ཚང་བ་དང་། ཡོངས་སྟོན་ཆེ་བ་སོགས་ནི་དགོ་བས་

རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ངན་པ་དང་། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། ཡོངས་སྟོན་དབུལ་བ་སོགས་ནི་མི་དགོ་བས་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ངན་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེས་ནི་འཕེན་བྱེད་
དགོ་བས་བྱས་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགོ་བས་བྱས་པ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བས་བྱས་ལ་རྫོགས་བྱེད་དགོ་བས་

བྱས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དགོ་བས་བྱས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མི་དགོ་བས་བྱས་པའི་ལུ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ནི་གྲགས་ཆེ་ཞིང་ཤེས་སྒྲ་བས་མ་བྲིས་སོ། །སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་
འཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྲང་སྐྱེ་བ་མི་འཕེན་ཏེ་སེམས་མེད་པས་ལས་སྟོབས་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདྲ་ཤེས་

མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྤྲིན་ལྷ་ཆོ་ངོང་པོ་དང་། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྟིང་ཅི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། འཕེན་བྱེད་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་
སྟིང་ཅི་འི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ནོ། །དག་མི་དགའི་ཐོབ་བ་ཡང་ལས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འབྱུང་བ་ནི་འཕེན་

བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་ནི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱེད་བག་སྒྲ་བ་འདོད་དོ། །ཕྱི་མཆོམས་མེད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས།
ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབས་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་པ་གསུམ་གསུངས་

@37A ༄༄༅། །པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་མཆོམས་མེད་ལྷ་པོ་གང་རུང་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེན་པོ་ནི་གཉིན་པོས་སྟོང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
སྒྲིབ་པ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སྐྱ་མི་སྟན་པ་

རྣམས་ནི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་འོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་ནམ་གཅོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་
མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མ་བྱུང་ཅིང་། ལྷག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་མཆུངས་ཏེ་ཤེས་སྟོན་། །

མཚམས་མེད་གྱི་ལས་དེ་ཡང་སྒྲིང་གསུམ་གང་རུང་གི་མིའི་ཉེན་ལ་གསར་དུ་གསོགས་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་གི་སྒྲིམ་སྒྲན་པ་དང་འགོ་བ་གཞན་གྱི་ཉེན་ལ་གསོགས་པ་མེད་དེ། ངན་འགོ་བ་དག་ལ་
ཕ་གསོད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་སྒྲིག་པའི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་

གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཡང་སྦྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གྱི་ཉེན་ལ་མ་གཏོགས་ཟེ་མ་དང་། མ་ནིང་སོགས་གྱི་ཉེན་ལ་མི་འགྱུར་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་སྒྲིག་བའི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པ་མ་ཟད་སྡོམ་པ་སྡོམ་མིན་
གང་གི་ཡང་ཉེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་ཕ་མ་རྣམས་གྱིས་བྱིས་པ་དབང་པོ་མཚང་བར་

བསྐྱེད་པས་ཕན་པ་རྒྱུད་བ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་ཕ་མ་ལ་ངོ་ཚ་བྲིལ་ཡོད་ཤས་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་དབང་པོ་མ་ཚང་བར་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། མིག་སོགས་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་ལ་
བྱེད་པ་མིན་ཏེ་སྡོམ་པ་སོགས་སྐྱེ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། མཉམས་སྦྱོར་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་།

མ་འགོ་བ་ལྔ་དག་ན། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས། ལས་གྱི་སྒྲིབ་པའི་ལྷག་མ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ནི་འགོ་བ་ལྔ་ཆར་ན་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་པའི་དོན་
ནོ། །ཡང་མཚམས་མེད་ལྔ་པོ་དེ་ལས། ཕ་མ་དང་དབྱ་བཙམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་

མེད་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི་སྟོག་གཅོད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་བྲག་འབྲིན་པའི་གཞི་ནི་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ལ། བཞི་པ་དག་འདུན་
དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་གཞི་ནི་རྩུན་ཡིན་པས་ངག་གི་ལས་སོ། ༥ དག་འདུན་དབྱེན་ནི་

@37B མི་འཕྲོད་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལ་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དང་། ལས་ཀྱི་དབྱེན་གཉིས་ལས། དེ་ཡང་སྒྲོར་དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་
ཞེས་པ་ནི། དག་འདུན་སྟེ་གཉིས་བྲགས་མི་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་

པོ་རྩལ་སུ་གྱུབ་པ་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཞིག་ཏུ་བྱེད་བྲག་སྐྱབས་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་སྟོགས་གཉིས་ཀའི་དག་འདུན་རྣམས་ལ་ལྡན་ཡང་། དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་
ཀྱི་ལས་ནི་འབྱེད་པ་པོ་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུ་ལ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ལྡན་ཞིང་། ལས་དེ་

ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེ་ནི་དག་འདུན་དབྱེན་གྱི་རྒྱ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་དག་འདུན་འབྱེད་པའི་རྩུན་ཏེ་ངག་གི་ལས་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་འབྱེད་པ་པོ་དེ་བར་གྱི་བསྐྱལ་པའི་བར་མནར་མེད་
དུ་སྒྲུག་བསྐྱལ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བའོ། །འོན། མཆོམས་མེད་ལྟག་མ་རྣམས་བྱས་པས་ཇི་

ལྷར་ཞེན། མཚམས་མེད་གཞན་དག་གིས་ནི་སྤྱིར་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་ངེས་ཀྱང་མནར་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ནི་མ་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཆོ་གཅིག་ལ་མཚམས་མེད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་
དཔྱལ་བར་ལན་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མི་སྐྱེ་ན་ལས་ཆེ་ཆུང་ལ་ནམ་སྤྱིན་བྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ལན་

གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ན་ནི་མཚམས་མེད་དང་སྐྱེས་ནས་སྤོང་འགྱུར་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མཚམས་མེད་གཉིས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་
ལྷག་པར་བྱས་པས་ནི་མནར་མེད་སོགས་གང་དུ་སྐྱེས་བ་དེར་ལུས་ཉིས་འགྱུར་ལ་སོགས་པས་ཆེ་བ་

དང་། གཞོན་ཤ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་ཉིས་འགྱུར་སོགས་ལྷག་པར་སྤོང་བས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྤྲ་མ་ནི་འཕེན་བྱེད་དང་ཕྱི་མ་ནམས་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་
ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་མཚམས་མེད་མང་པོ་བྱས་པས་དཔྱལ་བར་ཡང་དང་ཡང་

དུ་སྐྱེ་ཡང་ལས་བྱེད་པའི་ལུས་དེ་དང་དཔྱལ་བའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པས་མཚམས་མེད་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། མཚམས་མེད་ལ་སྐྱེས་གནས་སྤོང་འགྱུར་ཡིན་དགོས་པའི་
ངེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །ཎ དགོ་སྤོང་ལྷ་སྤྱད་རྩལ་ལྷན་པས། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་སུ།

@38A ༄། དགེ་འདུན་འཁོར་ལེའི་དབྱེན་གྱི་བྱང་པར་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེན་འབྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེ་ན། དགེ་སློང་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་བ་སྤྱད་པ་དང་།
ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་གྱི། ཁྲིམ་པ་དང་། སྤེད་པ་སྤྱད་པ་དང་། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་

འཆལ་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཡིད་མི་ཆེས་པས་ཆོག་བཅུན་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་འགྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་གང་དུ་ཞེ་ན། སངས་
རྒྱས་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡིན་གྱི་སྟོན་བའི་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟི་བརྩིད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་འབྱེད་ཅེ་ན། གྲིས་པ་སོ་སོ་སྐྱོ་བའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་
འབྱེད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བའི་ཆད་

ནི། སངས་རྒྱས་ལས་སྟོན་པ་གཞན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་ལམ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཆོགས་ལྟ་བཅས་པ་སོགས་ལ་བཟོད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་པ་དེའི་ཆོ་དགེ་འདུན་
བྱེ་བའོ། །དུས་ཇི་སྤིད་དུ་གནས་ཞེ་ན། བྱེ་བ་དེ་ནི་ཞག་གཅིག་ལས་རིང་དུ་མི་གནས་པ་ཆོས་ཉིད་

ཡིན་ཏེ། སྐྱར་དུ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་གིས་འདུམས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་གྱི་ནས་མ་འདུམས་པ་
དེ་སྲིད་དུ་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་གསལ་དུ་མི་སྟོབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་

ཇམ་བུའི་སྤྱིང་ན་ཡོད་ཀྱི། གཞན་ན་མེད་དེ། སྤྱིང་གཞན་ན་འབྲན་ཆེའི་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ནི་དགོ་སྟོང་དགྲ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྲུག་གྱི་དེ་ལས་ཉུང་བས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
དང་འབྲེད་པ་པོའི་ཕྱོགས་སུ་དགོ་སྟོང་བཞི་བཞི་སྟེ་དགོ་འདུན་སྟེ་གཉིས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་འབྲེད་པ་པོ་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་

པའི་ཕྱིར། ༥ ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་སྤྱིང་གསུམ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་དབྱེན་ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་མི་སྒྲན་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིང་གསུམ་ན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་
མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་དགོ་སྟོང་བརྒྱུད་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གསོ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་སྟོ་མི་མཐུན་

@38B པར་བྱེད་པས་འབྲུག་གྱི། འབྲེད་པ་པོ་ལོགས་སུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་བཞུགས་པ་ཡང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ༥ དང་པོ་མཐའ་སྟོན་ཟུང་གཅིག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། གཞན་ཡང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི། སྟོན་པ་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་ཆོ་ན་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་

རབ་དྲུ་དགའ་བར་སྒོ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་ཆེའི་མཐའ་མ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདའ་བའི་ཆོན་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་སེམས་སྒྲོལ་ཆེ་བར་སྒོ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བར་དུ་ཡང་
བསྟན་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་རྩ་བ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། བསྟན་པ་སྒྲོན་

མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོག་བྱང་གཅིག་མ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ལ་དྲུ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། བྱེ་བ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་མཆོག་བྱང་གཅིག་གིས་འདུམས་པར་མཛད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ལོངས་
པ་སྟེ་སྤྱངས་ལས་འདས་རྗེས་སུ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། གང་ལ་འགྲན་པའི་སངས་རྒྱས་

མི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་ཆེ་རྒྱང་གང་རུང་མ་བཅད་པར་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། མཚམས་གཅིག་དྲུ་དགེ་འདུན་བྱེ་བ་ནི་དབྱེན་དུ་འཛོག་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་དུས་དུག་པོ་དེ་དག་དྲུ་མི་འབྱུང་ངོ། །དབྱེན་འདི་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་

དག་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཤྲུག་ཐུབ་པ་ནི་སྒྲོན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་བྱང་སྟོང་མངོན་ཤེས་ལྷ་ལྷན་ཞིག་གི་འཁོར་བྱེ་བས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་མ་ཡིན་
པར་འཆད་ལ། ཐེག་པ་གོང་མ་པ་རྣམས་ནི་རྩ་བ་དེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ནི་གོང་དུ་

བཤད་པ་དེ་དག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དོགས་པ་དབྱུང་པར་བྱ་བ་འདི་དག་ཡོད་དེ། ཕྱ་བར། མཚམས་མེད་སྒྲིང་གསུམ་དག་ན་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ། མཚམས་མེད་ལྷ་
ནི་སྒྲིང་གསུམ་དག་ན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་ཆེན་པོའི་སྒྲུལ་བཤད་ལ་འབྲུལ་ནས།

སྒྲུལ་མི་སྟོན་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲིང་གསུམ་ཆར་དུ་མཚམས་མེད་ལྷ་ཀ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའོ་སྟོན་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇམ་བུ་སྒྲིང་དུ་ལྷ་ཆར་འབྱུང་ཡང་། སྒྲིང་གཞན་གཉིས་སུ་ལྷ་ཆར་མི་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་འབྱེན་པའི་མཚམས་མེད་མི་

@39A ༄༄༅། །འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུགས་འདིར་སྒྲིང་གཞན་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་མ་བཞུགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་
ཁྲག་འབྱེན་པ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་དང་། དག་

འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་གཉིས་དོན་གཅིག་མི་གཅིག་གི་དོགས་དཔྱོད་ནི་ད་ལྟ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་བྱ་བས། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ནི་སྒྲིང་གཞན་གཉིས་སུ་དག་འདུན་དབྱེན་གྱི་
མཚམས་མེད་མི་འབྱུང་བ་ཡང་བརྗོད་མ་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་དོན་མི་གཅིག་པར་འདོད་ན་ཡང་། ཕྱ་བར། ལས་

གྱི་དབྱེན་ནི་སྤྱིང་གསུམ་ན། །ཞེས་ལས་གྱི་དབྱེན་སྤྱིང་གསུམ་དུ་འབྱུང་བར་དམིགས་གྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་པས་ན། དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་སྤྱིང་གཞན་གཉིས་སུ་མི་འབྱུང་བ་ཤུགས་ལ་
བསྟན་པར་ངེས་སོ། །མཚམས་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་མ་དང་། དབྲ་བཙམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་

མེད་གསུམ་ནི་སྤྱིང་གཞན་གཉིས་སུ་ཡང་འབྱུང་ལ། དེས་ན་འབྲེལ་པ་རྣམས་སུ་མཚམས་མེད་ལྟ་སྤྱིང་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་ལྟ་པེ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། ། མ་ཡང་། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་དང་། །དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་གཉིས་དོན་

གཅིག་གམ་མི་གཅིག་ །ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རྣམས་གྱིས་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དོན་ལ་གནས་སམ་མི་གནས། གལ་ཏེ་དེ་
གཉིས་དོན་གཅིག་པ་དང་། དེ་ཡང་ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ནི། དགོ་འདུན་

དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་དེ་ལྟས་བྱིན་གཅིག་ཤུས་བསགས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་བསགས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཅུ་བར། རྩམ་བུའི་སྤྱིང་ནའོ་དགྲ་སོགས་གྱིས། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་པ་
མངོན་པའི་རྒྱན་སོགས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། གང་ཟག་ནི་དགོ་སྤོང་དགྲ་ལ་སོགས་པ་ཡན་

ཆད་གྱིས་དབྱེན་འབྲུག་སྟེ། ཞེས་དང་། འདི་ཉུང་མཐའ་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་མང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟས་བྱིན་གཅིག་ཕུ་ལས་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་ན། གང་
ཟག་གིས་གངས་ཀྱང་ལྟས་བྱིན་གྱིས་དབྱེན་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ག་ངེས་

@39B བཟུང་དུ་བྱས་ཆོག་པ་ལས་དགྲ་ཡན་ཆད་ངེས་མེད་དུ་བཤད་པ་ལ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གངས་མང་ཉུང་ངེས་མེད་དུ་འབྱུང་ན་ལན་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་བར་འདོད་པ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན། འདུལ་བའི་གཞུང་རྣམས་སུ་སྟོན་པ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་ནས་འཁོར་ལོའི་

དབྱེན་མི་འབྱུང་ཡང་། དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་འབྱུང་མི་འབྱུང་དཔུང་པའི་གཞིར་གསུངས་པ་སོགས་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་རྒྱུད་ལྔ་གྱི་དགོས་པ་
མཆོན་གྱར་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་འབྱེད་པ་པོའི་དགོས་

སྟོང་ལྟས་བྱིན་མཆོན་གྱར་པའི་ལོ་རྒྱུས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཨླ ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཅིང་། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བསྟན་པ་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་ཡང་། དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་ནི་
བསྟན་པ་གཞན་དང་དུས་གཞན་དུ་ཡང་འབྱུང་དོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། ཅུ་འབྲེལ་འདི་དག་ཏུ་འཁོར་ལོའི་

དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་དང་། ལས་གྱི་དབྱེན་དང་། ཞེས་བའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འབྲུང་རིགས་བ་ལ། འཁོར་ལོའི་
དབྱེན་དང་། ལས་གྱི་དབྱེན་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་པ་མ་ཟད། འབྲེལ་པ་མངོན་བའི་རྒྱན་དུ། ཆོས་གྱི་འཁོར་

ལོའི་དབྱེན་བཤད་པའི་མཚམས་སུ། དེ་ནི་མཚམས་མེད་ཡིན་ནོ། །དབྱེན་གཞན་ནི་མཚམས་མེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ལས་གཞན་པའི་དབྱེན་གཞན་ལ་མཚམས་མེད་མི་
འབྲུང་བར་གསུངས་པ་དང་། མཁས་པའི་དབང་པོ་གཞན་གྱི་ཡིག་ཆར་ཡང་། དགོ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དང་། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་གྱིས་བྲག་ཕྱུང་བ་གཉིས་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཞེས་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མ་གཏོགས་པའི་དབྱེན་གཞན་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་མ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་

དུ་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་འབྲུང་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་འགལ་མེད་གྱི་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཞིན། འདི་སྐོར་ལ་མཛོད་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་དོགས་དཔྱོད་མཛད་པ་ཆེར་
མི་སྒྲུང་ཞིང་། འདུལ་གཞུང་རྣམས་སུ་དོགས་གཅོད་ཁ་ཤས་མཛོད་འདུག་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་དུ་ཁ་མཚམས་ཆོད་པ་རང་མ་མཛོད་འདུག་བ། དེ་དག་གི་

@40A ༄། །དགོངས་དོན་ལ་རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྒྲ་ན། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་བར་འདོད་བ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གཞན་
དག་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་ཚུལ་ལས། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་རང་ལུགས་ནི་མ་ཡིན་པར་མངོན་ཏོ། །དེའི་

ལུགས་ལ། མངོད་རྩ་བར། །ཇམ་བུའི་སྤྱིང་ནའོ་དགྲ་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་འབྱུང་བ་ལ་གང་ཟག་དག་སྦྱོང་དགྲ་ཡན་ཆད་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་
གཞན་དང་། དུས་བསྐལ་པ་གཞན་དག་ལ་འབྱུང་བ་ཤེས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་

མཚམས་མེད་དང་། །དག་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཆོག་པ་འདྲ་སྟེ། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་འབྱུང་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དག་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་
འབྱུང་ཚུལ་ཞིག་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། །དག་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་བྱས་པའི་གང་

ཟག་ལྟས་བྱིན་གཅིག་ཕྱར་ངེས་པར་ཐལ། །བསྟན་པ་འདི་ལ་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལྟས་བྱིན་ཁོ་ནར་ངེས་པ་གང་ཞིག་ །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་དང་དག་འདུན་
དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཟེར་ན། མ་བྲུབ་སྟེ། །བསྟན་པ་འདི་ལ་དེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་བསྟན་

པ་གཞན་དང་དུས་གཞན་ལ་འབྱུང་བ་གོང་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁོ་རང་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་བའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་གྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པའི་མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཡང་
ལྷས་བྱིན་སྟེར་གཏོགས་དང་བཅས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། བསྟན་པ་འདི་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མི་དགོ་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་ལྔ་བྱས་ཤིང་བསགས་བའི་གང་ཟག་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྤྱོད། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དགོ་འདུན་
དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་རྒྱུད་ལྔ་བྱི་དགོ་སྟོང་པ་མཚན་གྱུར་པའི་དགོ་སྟོང་མ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་དགོ་སྟོང་པ་མཚན་གྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྟན་པ་འདི་ལ་མེད་ཀྱང་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་བྱུང་
བའི་སྤྱིད་མཐའ་སྤྱོད་ཞིག་གིས་འགོག་པར་རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

@40B ཡང་། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་འདུལ་གཞུང་རྣམས་སྤྱོད་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་སྟོན་པ་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སྤྱི་མི་འབྱུང་ཡང་། དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་འབྱུང་མི་འབྱུང་དཔྱད་དགོས་པར་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན་དཔྱད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འཁོར་

ལེའི་དབྱེན་ཤྲག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་མི་རིགས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལེའི་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ལས་ལོགས་སུ་
དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ཞིག་ཀྱང་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེ་འཛོག་ན་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་

རྗེས་སུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཡང་དཔུང་དགོས་པར་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའོ། །དེས་ན་རྩལ་འདི་ལྟར་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ན་མཛོད་རྩ་འབྲེལ་དང་། འདུལ་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་
མཐུན་པར་དོན་ལ་གནས་སམ་སྟམ་སྟེ། ད་དུང་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་མཆིས་ན་དཔུང་པར་མཛོད་ཅིག །དེས་

ན་གྲུབ་མཐའ་འདི་དག་ཏུ་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ཞེས་པའི་འཛོག་རྩལ་དངོས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དགོ་འདུན་ཞེས་པ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་གཉན་པ་དང་།
དེ་ཡང་རྗེ་ཙམ་མང་བ་བཞིན་པའི་གཞོན་གྱིས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་ཆེ་བར་འགྱུར་པ་

ཞིག་ཡིན་ན། དེང་སང་གི་དུས་སུ་ཡང་བསམ་པ་མ་རུང་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དགོ་འདུན་ནང་པན་རྩལ་ཐུགས་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གང་ཡང་མི་
ཤེས་རུང་རང་ཕྱོགས་དང་གཞན་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་འདོད་འབྲེལ་ཙམ་གྱིས་དབྱེན་དང་རྩོད་པ་རྗེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་

ནམས་ལ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མ་ཚད་རུང་། སྒྲིག་པའི་ཕུང་པོ་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བར་བསགས་པས་ནམ་སྒྲིན་མནར་མེད་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་སྤྱོད་དགོས་པ་གཤོན་མི་ཟ་བར་
སྤང་བས་ཤིན་ཏུ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བར་རིགས་ཤིང་། ལྷག་བར་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་འདོད་ཚུལ་ལ་དཔགས་

ན། དེང་སང་གི་དུས་སུ་མཚམས་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་དངོས་གནས་ལ་བྱུང་པ་དང་། འབྱུང་བར་ཉི་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལུང་རིགས་གྱིས་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྐབས་སུ་མ་བབས་ཤིང་མང་
བར་འགྱུར་བས་མ་སྒྲོས་སོ། །ཡང་། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ལྷགས་འདིར་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་རྒྱུན་མཚམས་མེད་དུ་གསུངས་པ་

@41A ༄། །མ་ཟད། དགོ་འདུན་དབྱེ་ཕྱིར་རྒྱུན་སྒྲིབ། །ཁ་ན་མ་ཐོར་བ་ཆེར་འདོད། །ཅེས་སྒྲིག་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཅི་ཤོས་སུ་གསུངས་མོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་བཅས་པ་མཛད་
པའི་ཆོ་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་ཕམ་པ་ལས་ཡང་བའི་ལྷག་མའི་སྤེལ་ཆ་དུ་བཅས་པར་མཛད་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

བསྟན་པ་འདི་ལ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མའི་བཅས་པ་མཛད་མོད། འོན་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་ནི་བཅས་པ་མཛད་ཡུལ་གྱི་ལས་དང་པོ་པ་
ཡིན་པས་དེ་ལ་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་བྱུང་རུང་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་ནི་མ་བྱུང་ལ། དེ་ཚུན་ཆད་དུ་ནི་བསྟན་པ་

འདི་ལ་དགོ་འདུན་ལས་ཀྱི་དབྱེན་གཞན་གྱི་ལྷག་མ་མ་གཏོགས། དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་དངོས་ཀྱི་ལྷག་མ་ནི་ལྷགས་འདིར་མ་བྱུང་བར་འདོད་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་བཅས་པ་མཛད་པའི་ཆོ་
དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་དེ་ཡང་དགོས་བསྐྱབ་ཅུས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷག་མའི་སྡེ་ཚན་དུ་བཅས་

པར་མཛད་ན་ཡང་། རྣམ་སྤྲིན་པམ་པ་ལས་ལྷི་བར་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། བཅས་ལྷན་དགོས་ཤིང་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་ན་སྒོག་གཙོད་
ཀྱི་སྒྲོར་བ་མ་གཏོགས་དངོས་གཞི་མ་བྱུང་བས་པམ་པའི་སྒྲོར་སྒྲོམ་ལས་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། མཚམས་མེད་དུ་

གྱུར་བས་ན་རྣམ་སྤྲིན་པམ་པ་དངོས་ལས་ཀྱང་ལྷི་བར་འབྱུང་བ་བཞིན་དང་། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བ་མང་སྟེ་འདུལ་གཞུང་རྣམས་སུ་དབྱུང་ན་ཤེས་སོ།། ཡང་། ཁོ་ན་རེ། དགོ་འདུན་འཁོར་ལོའི་
དབྱེན་འབྱེད་པ་པོའི་ལྷས་བྱིན་དེ་དགོས་ཤིང་ཡིན་པར་ཐལ། དགོས་ཤིང་ལྷ་སྤྲད་ཚུལ་ལྷན་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པར་

མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཉིད་སྟོན་པར་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་རང་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་པ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་འགྲན་བདོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲི་ལྟས་བྱིན་ཆོས་ཅན། དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་རྒྱད་

@41B ལྟན་ཡིན་པར་ཐལ། དག་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་བཏང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷགས་འདིར་དག་རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟག་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངས་པ་ལ་མུ་བཞི་གསུངས་པའི་ནང་ནས་ལྟས་

བྱིན་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མཚན་གཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་དག་ལ་གྲུབ་མཐའི་རང་ལྷགས་དང་། གོ་དོན་གྱི་འཛོག་ཚུལ། རྩོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྐད་སོགས་མི་འགལ་བའི་ལན་དོན་མཐུན་ཞིག་ཐེབས་དཀའ་ཙམ་མཆིས་མོད། འོན་ཀྱང་། འདི་ལྟར་སྒྲ་སྟེ། སྒྱིར་ལྟས་བྱིན་ཞེས་པ་དེ་ལ་དང་པོར་དག་

སྟོང་གི་སྟོམ་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་མ་བེན་པ་གཅིག་དང་། བར་དུ་དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་རྒྱད་ལྟན་གཅིག །མཐར་སྟོམ་པ་བཏང་ཞིང་དག་རྩ་ཆད་པ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པས་ན། ལྟས་བྱིན་ཞེས་པ་སྒྱི་ཙམ་པ་དེ་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ཆོན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་འབྱེད་པ་པོའི་ལྟས་བྱིན་དེ་ནི་དག་སྟོང་ཡིན་

ལ། དེས་སྤར་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་ཅིང་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཟད། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དེའི་ཆོན་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་འགྲན་བདོ་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོན་པར་
འཛིན་པ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་མ་བཏང་ཞེས་སྒྲ་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བཏང་ན་ནང་པར་མི་རུང་བ་ནང་པ་

སངས་རྒྱས་པ་སྤྱིའི་ཆོས་སྐད་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་དགོ་སྟོང་ཞིག་ནི་དེ་བས་ཀྱང་འཛོག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ནི་
སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་བཏང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་ཅུ་ཆད་པས་དགོ་སྟོང་གི་

སྟོམ་པ་བཏང་བ་ཡང་བཟོད་མ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་འབྱེད་པ་པོའི་ལྷས་བྱིན་ནི་དགོ་སྟོང་ལྷས་བྱིན་ཡིན་ལ། དགོ་ཅུ་ཆད་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ལྷས་བྱིན་ནི་
འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་བྱས་ཟིན་ཅིང་ལོག་ལྷས་དགོ་ཅུ་ཆད་པའི་ལྷས་བྱིན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཅོད་

པའི་ཆོ་ལྷས་བྱིན་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ། དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་ཆོག་སྟོན་མ་བཅད་པར་གཞུང་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་བཤད་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན་འགལ་བ་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱས་
པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་བྱས་ཤིང་དགོ་ཅུ་ཆད་པའི་ལྷས་བྱིན་ཆོས་ཅན། བྱོད་

@42A ཨྲ། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་འབྱེད་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་སྒོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་གྱིས་དག་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་མ་གྲས་པར་
ཐལ། དག་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། གྲས་པ་ལ། འོ་ན། དེ་འདྲའི་ལྷས་བྱིན་ཆོས་

ཅན། བྱོད་གྱིས་དག་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མ་འབྱེད་པར་དེའི་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། དེས་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མ་འབྱེད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱལ་ཏེ། འབྱེད་པ་དང་གྲས་པ་ལ་དུས་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁོ་རང་ལ། དག་

ཅ་ཆད་པའི་ལྷས་བྱིན་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་འབྱེད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་འབྱེད་པའི་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་བསགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་
འཁོར་ལོའི་དབྱེན་འབྱེད་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དག་སྒོང་གི་ཚུལ་བྲིམས་དང་མི་

ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་ལྟར་དོགས་པ་བཅད་ནས་སྤར་ཡང་དགྲས་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཨྤ བན་འདོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། བ་མ་
གསོད་པ་སོགས་ཁོ་ན་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བ་མ་ནི་རང་གི་ལུས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་

འདོགས་པའི་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་དང་། དག་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་བསམ་པས་སྤངས་ཤིང་སྦྱོར་བས་སྦྱོག་
གནས་པ་དང་མཐུན་པ་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་པ་མཆོན་གྱུར་པའི་བྱད་མེད་དང་། མ་མཆོན་གྱུར་

པའི་སྦྱིས་པ་བསད་ན་ཡང་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཡང་བྱད་མེད་གཞན་གྱི་སྦྱོར་མཆོན་ལས་བྱུང་བའི་རྩར་རྩར་པོ་གཞན་གྱི་མངལ་དུ་སྒྲགས་ནས་གཞན་དེའི་མངལ་དུ་བསྦྱིད་ན་བྱད་མེད་
ད་གཉིས་ལས་གང་བསད་ན་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིན། གང་གི་སྦྱོར་མཆོན་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་དེའི་མ་ཡིན་

པས་བྱད་མེད་དང་པོ་དེ་བསད་ན་འགྱུར་ལ། མངལ་དུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་མ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཀྱང་། མ་དང་འབྲ་བའི་གྲས་པར་ནི་བྱར་རིགས་སོ། །པ་མ་ལ་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་
གཞན་བསད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་པ་མ་བསད་པ་ཡང་མཆོམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཆོམས་

@42B མེད་ནི་སྦྱོར་བ་གང་ལ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་། དག་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་པ་བསད་ན་ནི་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
འདི་བསད་དོ་སྒྲུལ་དུ་རྟེན་ངེས་པར་བརྩུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་པ་ཡང་ཡིན་དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་ཞིག་

བསད་ན་ནི་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་དང་གཉིས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། རྟེན་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལུང་རྣམ་
འབྱེད་ལས། བྱོད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། རྩ་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་

མེད་པ་བྱས་ཏེ་ཞེས་སྟོན་གཉིས་ནས་སྟོས་པ་ཡིན་པ་ལས་མཚམས་མེད་ནི་གཅིག་ལས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་ནི་མཚམས་མེད་གཉིས་འབྱུང་བར་ཡང་བཤད་
དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་བྲག་འབྲིན་པའང་སངས་རྒྱས་འགྲོངས་པར་

འདོད་ནས་མཚོན་བསྟན་ན་ལས་མཚོན་བརྟེན་པར་བསམས་པས་བསྟན་པ་ལ་ནི་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་བཅོམ་པ་མ་
ཐོབ་པ་ལ་མཚོན་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་གྱུར་ལ། བསྟན་པ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དག་བཅོམ་པ་

གྲོངས་པ་ལ་ཡང་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་དག་བཅོམ་པའི་རྟེན་ལ་སྟོར་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་ལ་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཞིབ་ཆ་བྱེད་རྒྱ་མང་
བར་མཆིས་ཀྱང་ཡི་གས་འཇིགས་པས་མ་སྟོས་ཏེ་འབྲེལ་པ་རྣམས་ལ་བལྟས་ཤིང་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་

ཤེས་སོ།། (,) གང་ཞིག་མཚམས་མེད་གྱི་སྒྲོར་པ་བྱས་ནས་དེ་མ་སྤངས་པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཙམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྲིད་ན་མཚམས་མེད་དངོས་
བྱས་ན་ལྟ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚམས་མེད་མ་གཏོགས་པའི་ལས་ལམ་གཞན་གྱི་སྒྲོར་བ་བྱས་པ་

ལ་ནི་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་ཞིང་། འཕགས་ལམ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ནི་སྒྲོར་བ་བྱས་པ་དེའི་ལས་ལམ་དངོས་མི་སྐྱེ་སྟེ། འཕགས་ལམ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་དེ་དང་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
རོ།། (,) ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་མཚམས་མེད་བྱས་པས་ཀྱང་ཆོ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གསུངས་ལ།

@43A ལྟ། །ལྷགས་འདིར་ནི་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་མོད། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་དེ་མཚམས་མེད་བྱས་ལ་དགོ་རྩ་མ་ཆད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ཡང་ཆོ་དེ་ལ་
དགྲ་བཙམ་པ་ཐོབ་རྒྱལ་ཞིག་ཀྱང་བཤད་ན། ཕྱི་མ་འདི་ལྷགས་འདིར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་

མ་ཟད་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པར་འདོད་དགོས་ན་དེ་ལྟར་ཏུ་ཁས་ལེན་རིགས་སམ། གཞན་ཡང་ལྷགས་འདིར་མཚམས་མེད་བྱས་ཕྱིན་ཆད་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞིས་ཇི་ཙམ་
བཤགས་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་བརྟོག་ཏུ་མེད་པར་ངས་པར་འདོད་དགོས་སམ་དཔྱད་པར་

བྱ་བའི་གཞིར་སྒྲུང་ངོ། ། སྐད་གོ་འདུན་དབྱེ་ཕྱིར་རྩུན་སྒྲུབ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མཚམས་མེད་ལྗེའི་ནང་ནས་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རབ་
དུ་ལྷི་བ་ཡིན་ཏེ། དགོ་འདུན་བྱེན་སྒྲུབ་མ་འདུམས་ཀྱི་བར་དུ་གང་ཟག་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ལམ་གསུམ་

དུ་མི་སྐྱེ་བས་མཐོ་ངེས་དང་བྱང་གོལ་གྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་འབྲུགས་ཤིང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་རང་དབང་མེད་པ་དང་། དུན་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྒྲིན་པར་བསྐྱལ་གཅིག་དུ་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་གྱིས་བྲག་འབྱིན་པ་རྣམ་སྒྲིན་ཡང་བ་དང་། དེ་ལས་དབྱ་བཙམ་པ་བསད་པ་དང་། དེ་ལས་མ་བསད་པ་དང་། དེ་ལས་ཕ་བསད་པ་རྣམས་ངེས་པ་བཞིན་ཡང་བ་ཡིན་ནོ། ། འོ་
ན། མདོ་ལས། ཉེས་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ལྷི་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ལོག་ལྷ་ལྷི་བར་གསུངས་

པ་དང་འགལ་ལོ། ། ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ངེས་པར་ལྷི་བ་ཡིན་ཏེ། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ཀྱན་སྦྱོང་སྦྱོག་གཙོད་འདོད་ཀྱི་སེམས་པ་
ལ་ངེས་པར་ལྷོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོག་ལྷ་ལྷི་བར་གསུངས་པ་ནི་མི་དགོ་བ་གཞན་གྱིས་དགོ་ཙམ་གཙོད་

མི་རྒྱུས་ལ་ལོག་ལྟས་གཅོད་རྒྱས་པས་ན་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་ལྷི་བར་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་འདིར་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ལྷི་བར་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ལྷི་བའི་དབང་དུ་མངོན་
པ་ཡིན་པས་སྐབས་སོ་སོའི་བྱེ་བྲག་ལྟེང་པར་བྱས་ལ། དེས་ན་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་དགོ་བའི་ནང་

@43B ནས་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ལྷི་ཤོས་ཡིན་རོ། ། སྟེ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགོ་བ་ལ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། ལས་དགོ་བ་རྣམས་ལས་འབྲས་བྱ་གང་ཆེ་ཞེ་ན། ཟག་
བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་དགོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོན་ཅི་འུ་སེམས་པ་འབྲས་བྱ་རབ་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེའི་རྣམ་སྒྲིན་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་

ཁྱིམ་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྲལ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དོན་ལྡན་བྱུང་ཉིང་དེ་འཇིན་བྲལ་འབྲས་ཆེ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པའི་སྤང་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྟེ་མ་དག་བཅོམ་མ་སུན་འབྱིན་དང་། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཚམས་

མེད་དང་ཉི་བ་ལྷ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། མ་ཡང་ཡིན་དག་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་ཞིག་འདོད་ལོག་གིས་སུན་ཕྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་གསོད་པ་
དང་། འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་གང་ཟག་བདུན་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གསོད་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྱི་འདུ་

བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ་དང་། ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་མཆོད་རྟེན་སོགས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་འཇིག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མ་དང་། ས་དང་། དབྲ་བཙམ་པ་
གསོད་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་གྱིས་བྲག་འབྱིན་པའི་

མཚམས་མེད་རྣམས་དང་ཉེས་པ་ཆ་འབྲེལ་མཚུངས་པས་ན་དེ་རྣམས་དང་ཉེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དཔྱལ་བ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་བྱེད་ལ། འོན་ཀྱང་མཚམས་མེད་དང་ཆ་ཐམས་
ཅད་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། ཏུས་དང་རྣམ་སྒྲིན་ཆེ་ཆུང་སོགས་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དག་འདུན་གྱི་

འདུ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ་ཞེས་པ་ནི་དག་འདུན་འཆོ་བར་བྱེད་པའི་ཞལ་དུ་གསོལ་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཕྲོག་པ་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ནི་རྣམ་སྒྲིན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་བྱུང་ལ། ཞལ་དུ་འདུ་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཡོ་བྱད་གཞན་འཕྲོག་ན་ནི་མནར་མེད་པའི་འཁོར་ལྷན་ནག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་བཤད་དོ། །དེ་

ཡང་སྒྱིར་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོ་བྱད་ནི་ཆུང་དུ་ཞིག་སྒྲུངས་ན་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། དེའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་རིས་མཐུན་པ་སྐྱར་ཐུལ་ན་དག་པར་འགྱུར་ལ།
དག་འདུན་གྱི་ཡོ་བྱད་སྒྲུངས་པ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆོར་བ་མ་སྐྱོང་བར་དག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞིང་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་

@44A ༄། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་ཤིན་ཏུ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །ཆེན་པོ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དག་བཙམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞན་ཡང་གིགས་བྱེད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་
པའི་ལས་གསུམ་ཡོད་དེ། ངན་སོང་དུ་ངེས་པར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། འདོད་པར་ངེས་

པར་སྐྱེ་འགྱུར་དང་། ཁམས་གོང་དུ་ངེས་པར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་གཞིན་སྒྱུར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་དང་། དག་བཙམ་པ་ཐོབ་པ་གསུམ་ལ་གིགས་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་ལས་དེ་དག་ངེས་པར་སྤངས་དགོས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་གང་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོན་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་ས་མཚམས་གང་ནས་ཡིན་ཞེ་ན།
མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་གསོགས་པའི་མགོ་

པ་རྩམས་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའ་ངེས་གནས་སུ་འཛོག་པ་སྟེ། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བྱང་ཐེམས་དེ་ནི་དེ་པན་ཆད་བདེ་
འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་

མཐོ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། མིག་སྟོགས་དབང་པོ་ཚང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཐོར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོ་རབས་བྲན་པ་དང་། བསྐྱེལ་པ་བརྒྱུ་ལས་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱད་ཆོས་དུག་དང་ལྡན་ནོ། །མཚན་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་ཅན་གྱི་

ལས་དེ་ཡང་ཉིན་གྱི་བྱད་པར་རྩ་སྤྱོད་གི་སྐྱེས་པ་ཐོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཉིན་ལ་གསོག་པར་བྱེད་གྱི། འགྲོ་བ་གཞན་དང་། སྤྱིང་གཞན་དང་། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཉིན་ལ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཡུལ་གྱི་བྱད་པར། སྟོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་གསོག་པར་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་

པའི་བྱད་པར་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་དག་བ་ཡིན་གྱི་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་གཞན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རོ་བོའི་བྱད་པར་བསམ་བློ་གི་དག་བ་ཡིན་གྱི། ཐོས་བྱུང་
ནི་དམན་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ལ། སྟོམ་བྱུང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་བྱུང་ཟག་མེད་ནི་མ་ཐོབ་ཅིང་།

@44B ཟག་བཅས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་མཚན་གྱི་རྒྱར་མི་རུང་ལ། ཐར་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། བསམ་གཏན་མཐའ་ཉིན་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་སྒྲུར་ལམ་ནས་བཟུང་སྟན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་གོང་དུ་མི་འབྱུང་ངོ། །དུས་གྱི་བྱད་པར་ནི་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐྱེལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུ་ལུས་

པ་ན་ལས་དེ་འཕེན་ཅིང་གསོག་པར་བྱེད་དོ། །འདི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་བས་མང་དུ་ལུས་པ་ན་འཕེན་པ་མི་སྲིད་ལ་ཉུང་དུ་ལུས་པ་ན་འཕེན་པ་སྲིད་དེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་བསྐྱལ་པ་དགུ་བཅུ་
ཅུ་གཅིག་ལུས་པ་ན་ལས་དེ་འཕངས་པར་བཤད་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ངེས་གནས་

ཡིན་ན་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ལུས་པས་མ་བྱལ་སྟེ། མཚན་ནམ་པར་སྤྲིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་གསོག་པའི་མགོ་བརྩམས་པ་ནས་བབྱང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་བྱང་སེམས་ངེས་གནས་སུ་
འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར།། ༥ རེ་རེའང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་སྟེ། །ཞེས་པའི་

སྐབས་སུ། མཚན་སོ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེའང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་བརྒྱ་ལས་སྟེས་པ་སྟེ། བརྒྱའི་ཆད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱིའི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་ཆགས་པ་ཇི་སྟོད་པ་དེ་ཙམ་
དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱས་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་འབྱལ་པ་ནས་སུམ་

ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དང་འདྲ་བར་འདོད་པ་དང་། བརྒྱའི་བྱངས་ངེས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་།སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེ་བའི་སྐྱ་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མ་འབྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་དེ་ལྔ་
བཅུ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ལྔ་བཅུ་དང་། བདག་ཀྱང་འདི་འདྲ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པའི་སེམས་པ་

གཞན་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་སོགས་འདོད་ཚུལ་མང་ལ། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱི་བྱངས་བྱ་དང་། དཔེ་བྱ་དང་། མཛོད་སྤྱད་དང་། གཙུག་ཏོར་དང་། གསུང་ཆོས་
ཀྱི་དྲུང་འབྲུབ་ཚུལ་སོགས་མདོ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ལས་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་མཐའ་

དག་འགོད་པར་མ་ལངས་པས་རྒྱས་འབྲེལ་རྣམས་སྤྱད་བཞུགས་བར་བྱའོ། ། མཆོད་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་ཞེས་པ་ནས། དེ་མ་ཐག་ལ་ཏིང་འཛིན་སྒྲོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲོན་པ་
མཉམ་མེད་ཤྲག་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཇི་ཙམ་བསྒྲིན་བཀྱར་བ་དང་། ཕར་

@45A ༄༅། །ཕྱིན་དང་པོ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་རྫོགས་པར་མཛད་པའི་མཐར་བུང་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཏིང་འཛིན་བསམ་གཏན་དང་། སྒོ་སྒྲིབ་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པར་མཛད་པའི་བར་རྣམས་སྒྲོན་པ་སྤྱོད། དེ་དག་གྲུང་ཅུ་བ་ཉིད་ལ་ཆོག་འབྲེལ་ཞིབ་དུ་ཐེབས་ན་

ཞེས་སྤྱོད་བསམ་མ་སྤྱོད་སོ། ། མཆོད་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ལ་མདོ་ལས། ཕྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་བྱིས་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྒོ་མ་པ་ལས་བྱུང་བ་
གསུམ་ལ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་འབྲས་བྱ་

ཡིད་དྲུ་འོང་བ་འབྱེན་པས་ན་བསོད་ནམས་དང་། ལས་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་བྱ་བ་དང་། ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷས་ངག་གི་བདུན་ལས་
དང་ལས་གྱི་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། ཡིད་གྱི་གསུམ་ལས་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐམས་

ཅད་ལ་ལས་གྱི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷས་ངག་གི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་དང་། བྱ་བ་དང་། གཞི་གསུམ་ག་ཡིན་ལ། ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་པ་ནི་བསོད་
ནམས་དང་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནི་བསོད་

ནམས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རྩལ་བྲིམས་ལས་བྱུང་པ་ནི་ལྷས་ངག་གི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གསུམ་ག་ཡིན་ལ། སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་བྱམས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་
གཉིས་ཀ་ཡིན། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་བསོད་ནམས་

དང་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན། བྱམས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྤྱིན་པ་དང་རྩལ་བྲིམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་
སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་སོགས་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་

བཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱིན་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྱིས་བྱ་གང་གིས་བསམ་པ་དག་བས་བདོག་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་
བཟང་པོ་ལ་མཆོད་པར་འདོད་པ་དང་། དམན་པ་ལ་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པས་གཏོང་བ་ནི་སྤྱིན་པ་བྱེད་པར་

@45B ཅན་ཡིན་ལ། འཇིགས་པ་དང་ལན་ལ་རེ་བ་སོགས་ནི་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་སྤྱིན་པ་འམ་དམན་པའི་སྤྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱིན་པའི་ལས་དེ་ཡང་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒོང་
བའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྟེ། འཁོར་དང་བཅས་ན་ཡུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། སྤྱིན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་

ནི་ལོངས་སྟོད་ཆེན་པོ་ཅན་ནོ། ། མ་ཅད་གཞན་དོན་ཕྱིར་གཉིས་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། སྤྱིན་པའི་དབྱེ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱིན་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་བདག་གི་དོན་གཉིས་ལས།
བདག་གི་དོན་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིན་པ་ནི། འཕགས་པ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བ་

ཞིག་གམ། སོ་སྤྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་ལྟ་བུས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྤྱིན་པ་འམ་ཡུལ་བ་སྟེ། དེས་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་པ་ལས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནམ་སྤྱིན་ཡུལ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་ནི། འཕགས་པ་དེ་འདོད་པ་ལ་འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེའི་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་ཆོ་དེ་ལ་འབྱིན་པས་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་རང་ཉིད་ལ་ནམ་སྦྱིན་གྱི་འབྲས་བྱ་
སྦྱིན་པ་མེད་དེ། སྦྱིན་པའི་ནམ་སྦྱིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ལ། འདོད་པ་ལ་

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་སྤྲུང་འདོད་པར་སྦྱིབ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་གཞན་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་པར་བཞག་གོ། གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་ནི། འཕགས་པ་འདོད་པ་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའོ། སོ་སྦྱེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་

བྲལ་བ་གང་རུང་གི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེས་ནི་གཞན་ལ་ཡང་ཕན་ལ། བདག་ཉིད་ལ་ཡང་ཕྱི་མར་ཕན་ཏེ། ཕྱི་མ་འདོད་པར་སྦྱིབ་ལེན་པའི་ཆོ་ནམ་སྦྱིན་འབྱིན་པས་སོ། །སྦྱིན་
པ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་ནི། སོ་སྦྱེ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་

བའི་སྦྱིན་པ་ཡང་བཞག་ཆོག་སྟེ། དེས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་ན་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་ཕན་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱིན་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་པ་གོང་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
ཀའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ནི། འཕགས་པ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་

@46A ༄། །མཆོད་ཉིན་ལ་སྒྲིན་པ་སྟེ། འདི་ཡང་མཐོང་ཆོས་སྟོང་འགྱུར་མ་གཏོགས་སྒྲི་མ་པན་ཆད་བདག་ཉིད་ལ་རྣམ་སྒྲིན་མི་འབྱིན་ལ། མཆོད་ཉིན་ལ་ཡང་པན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་ཁོན་རེ། སྒྲིན་པ་དང་པོ་དང་། བཞི་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བདག་གི་དོན་དུ་

སྒྲིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་སྒྲིན་བདག་ལ་པན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་གི་ཆོ་དེ་ལ་པན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་བདག་ལ་པན་མི་པན་ནི་བདག་ཉིད་ལ་སྒྲི་མ་པན་ཆད་དུ་རྣམ་སྒྲིན་འབྱིན་མི་

འབྱིན་ལ་བྱེད་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཎ དེ་ཡི་བྱེད་པར་སྒྲིན་བདག་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། སྒྲིན་པ་དེ་ཡང་བྱེད་པར་འཕགས་པའམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བ་ལ་སྒྲིན་
བདག་དང་། དངོས་པོ་དང་། ཞིང་གསུམ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་དགོས་པ་སྟེ། དང་པོ་སྒྲིན་བདག་བྱེད་

པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་པ་ལ། སྒྲིན་བདག་བྱེད་འཕགས་དད་སོགས་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དད་པ་དང་། རྩལ་བྱིས་ས་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་།
ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ་འཕགས་ནོར་བདུན་དང་ལྔ་ན་པ་དང་། འདོད་

པ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་སྦྱིན་པ་ལོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ཞེན། དད་པ་དང་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་དང་། རང་གི་ལག་གིས་སྦྱིན་པ་དང་། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དུས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་།
གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་སྦྱིན་པ་སྟེ། ཚུལ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རིམ་པ་བཞིན།

ཕྱི་མ་ལ་རང་གི་འཁོར་གྱིས་བཀྱར་སྟི་བྱེད་པ་དང་། ལོངས་སྟོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་རང་དབང་འབྱོར་བར་འབྱུར་བ་དང་། རང་ལ་དགོས་པའི་དུས་སུ་རྟེན་པ་དང་། ལོངས་སྟོང་ལ་དགྲ་དང་མི་ལ་
སོགས་པས་བར་ཆད་མེད་པར་རྟེན་པར་འབྱུར་བའོ། །འདིར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ཞེས་པ་ནི།

གཞན་ལས་མ་བྱིན་པར་སྦྱངས་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ལོ། །ཎ ཁ་དོག་ལ་སོགས་ཕུན་སུམ་དངོས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། ཁ་དོག་སྒྲ་དྲི་རོ་རིག་བྱ་
རྣམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལོ། །ཁ་དོག་ཕུན་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་

@46B སྦྱིན་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་རིམ་པ་བཞིན། ཕྱི་མར་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། སྒྲན་གྲགས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡིད་དགའ་བ་དང་། ལུས་ཤིན་དུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་། གང་བའི་ཆོ་དོ་བ།
དྲོ་བའི་ཆོ་གང་བ་སོགས་དུས་སུ་རིག་ན་བདེ་བའི་ལུས་དང་ལྡན་པར་འབྱུར་པ་ལོ། །ཎ འགྲོ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་པན་

འདོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཞིང་བྱད་པར་འཕགས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་རྟེན་གྱི་སྟོན་ས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། དུད་འགྲོ་ལ་བྱིན་ན་རྣམ་སྟིན་བརྒྱ་འགྱུར་དང་། ཚུལ་
བྲིམས་འཆལ་བའི་མི་ལ་བྱིན་ན་སྟོང་འགྱུར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་གོང་མ་འོག་མ་འོག་མ་ལས་བྱ་

པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་ཞིང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནད་པ་དང་། མགོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དང་། སན་འདོགས་པས་ཞིང་བྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་ནི། ས་མ་སོགས་རང་ལ་སན་ཆར་བཏགས་པའི་གང་ཟག་དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་ཞིང་བྱད་པར་དུ་

འཕགས་པ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་སོགས་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་གནས་པ་དང་། སྤྱི་མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འོ། ། མཆོག་ནི་གྲོལ་བས་གྲོལ་བའམ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་བརྒྱད་པ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ནི། གྲོལ་བས་གྲོལ་བ་ལ་བྱིན་པ་སྟེ་དེའི་དོན། །ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སྦྱིན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་པ་ནི་མ་གྲོལ་བས་མ་གྲོལ་བ་ལ་བྱིན་ན་ཡང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྦྱིན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མདོ་ལས། ཉེ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། འཇིགས་པས་སྦྱིན་པ་སོགས་སྦྱིན་པ་རྣམས་པ་བརྒྱད་

བཤད་པའི་བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོགས་དང་། དོན་གྱི་མཆོག་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱིན་པའི་སྦྱིན་པ་ཡང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་རྩ་འཁྲུལ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། རྣལ་འབྱོར་

@47A ༄། །གྱི་ཆོགས་ནི་ཞི་ལྷག་དང་། དོན་གྱི་མཆོག་ནི་དག་བཅོམ་པ་སྟེ་དེ་དག་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་པ་ལོ། །སྐབས་འདིར་སྦྱིན་པ་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་འབྲེན་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་
འཇོག་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་བཤད་ཚུལ། དེ་དག་ལས་འཕྲོས་ཏེ་རྣམས་

པར་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་སྐུ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་མཐའ་དག་འགོད་པར་མ་ལངས་པས་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་བཞུ་བར་བྱ་ལ། ཚུལ་འདི་དག་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡང་སྤང་སྟེ། དེང་སང་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དང་། ངན་སྟོང་

སྒྱིན་གཏོང་སོགས་བྱེད་པར་སྒྲེམས་པ་མང་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོད་སྒྱིན་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་བར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། སྐབས་འདིར་ཁམས་གསུམ་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱིན་པ་སྒྱིན་པའི་མཆོག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། གོང་དུ་

འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སེམས་ཅན་གཞན་དང་། མཆོད་ཉིན་ལ་སྒྱིན་པས་དེ་བདག་ཉིད་ལ་མི་ཕན་པར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྱིན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་
ན་འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱབས་ཆེན་ཆད་མེད་པ་ཞིག་འབྱུང་དགོས་པ་ལ། བདག་ཉིད་ལ་ཕན་པའི་འབྲས་

བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བདག་ཉིད་ལ་མི་ཕན་པ་སོགས་བཤད་པའི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་ལ་སྒྱི་མར་སྒྱིན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་
འབྱིན་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་སྒྱིན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་

ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆད་མེད་པ་འབྱིན་པ་དང་། གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤངས་ཏྟེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་རང་
རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ཆད་མེད་གངས་མེད་པ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་འབྲས་

བྱ་རྒྱལ་ཆེན་ཚད་མེད་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས། རྣམ་སྤྲིན་ཙམ་ལ་བསམ་པ་མ་ཡིན་པས་མི་འགལ་བ་མ་ཟད། སྤྲིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་ལན་ལ་མི་བཟླ་
བ་ཞིག་ཀྱང་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཁའ་མཁས་པ་མིན་ཡང་ཕ་མ་དང་། ། ཞེས་སོགས་

@47B ཀྱིས་གཞན་རྣམས་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། ཆོས་སྤྱོད་བཞི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པས། དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པས་ཞིང་གི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། ། སྤྱོད་མཐའི་བྱང་སེམས་ནི་སྤྱིད་པ་མཐའ་

མ་པའི་བྱང་སེམས་ཏེ་ཆོ་དེ་ལ་འཛང་རྒྱ་བར་ངེས་པའོ། ། མཇུག་དང་ཞིང་དང་གཞི་དང་ནི། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལས་སྤྱི་ཡང་ངམ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལས། མཇུག་ཏུ་
བྱེད་པས་ཆེ་བ་ནི། ལས་ལམ་དངོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་གིས་ཆེ་བ་ནི་ཕན་འདོགས་པ་དང་།

ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་སོགས་ལ་ཕན་གཞོད་བྱེད་པ་དང་། གཞིས་ཆེ་བ་ནི། ལུས་ལས་ལ་སློག་གཅོད་དང་། ངག་ལས་ལ་རྩོན། ཡིད་ལས་ལ་ལོག་ལྟ་ཆེ་བ་སོགས་དང་། སློག་གཅོད་ལའང་ཆེན་པོ་
ནི་དབྱ་བཅོམ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། སྦྱོར་བས་ཆེ་བ་ནི། ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་ལའང་

སྟོག་གཅོད་ལ་མཚོན་ན། བསྐྱེགས་ནས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་གསོད་པ་དང་། སྤྱིང་ག་འདོན་བཞིན་དུ་གསོད་པ་ལྟ་བུ་སྦྱར་བས་སྦྱི་བའོ། །སེམས་པས་ཆེ་བ་ནི་རྫོགས་པའམ་
མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་བཅས་པའོ། །བསམ་པས་ཆེ་བ་ནི། ཀུན་སྒྲོང་གི་བསམ་པ་དྲག་པོ་

དང་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དྲག་པོ་དེ་དག་ཆེ་བ་དང་རྒྱང་བ་ལས་ནི། ལས་ཀྱང་ཆེ་བ་དང་རྒྱང་བར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དྲག་ཀ་ཚང་ན་ཤིན་དུ་སྦྱི་བའི་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཧྲི་བསམ་
བཞིན་པ་དང་རྫོགས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས། ལས་བྱས་ལ་བསགས་པ་དང་། བྱས་

ལ་མ་བསགས་པ་སོགས་གསུངས་པ་ལས། ལས་གང་ཞིག་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡན་ལག་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། ཕྱིས་མི་འགྲོད་པ་དང་། ལས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་
མེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བ་སོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་སྒྲོང་བར་ངེས་པ་སྟེ་དྲག་ཚང་

བའི་ལས་ནི་བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཡིན་ལ། ལས་གཞན་ནི་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱ་ལ་འདི་དག་གི་
འཛོག་ཚུལ་ཞིབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤར་བདེ་ལ་ཕྱིས་སྤྱག་བསྤུལ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དང་།

ཡོད་པས། མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ལ་ནི་གཉིས་ཀའང་ཡོད་དོ། ། སྟེ་ངན་པའི་ཞིང་ལ་འང་འབྲས་ཡིད་འོང་། ། ཞེས་པས། ཞིང་བཟང་པོ་ལ་སྦྱིན་པས་རྣམ་སྦྱིན་
ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་པ་མ་ཟད། ཞིང་ངན་པ་དུད་འགྲོ་སོགས་ལ་སྦྱིན་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་

འབྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྱུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཞིང་ངན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་སྦྱིན་ཆུང་བའམ། མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྲིད་
དོ། ། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། སྟེ་འཆལ་བའི་རྩལ་སྦྲིམས་མི་

དགའི་གཟུགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྩལ་སྦྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་པ་ལ། རྩལ་སྦྲིམས་རྣམ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་བའི་རྩལ་སྦྲིམས་ནི་མི་
དགེ་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་སྡོམ་མིན་ཡིན་ལ། འཆལ་

@48B སྦྲིམས་དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་སྦྲིམས་ནི་རྩལ་སྦྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སོ། ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་པ་མིན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཅས་པས་བཀག་པ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་རྩལ་

ཁྱིམ་ས་ཡིན་ནོ། རྩུ་ལ་ཁྱིམ་ས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྔ་ན་པ་སྟེ། འཆ་ལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱིས་སྒྲོན་མ་བྱུང་བ་དང་། འཆ་ལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་རྩུ་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲོན་མ་བྱུང་བ་དང་། འཆ་ལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་གཉིན་པོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་བརྟེན་པ་དང་།

ཐར་པར་བསྡེས་པས་ཞི་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །གཞན་དག་ནི་རྩུ་ལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཤད་དོ། ། སྟེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགོ་བ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྔ་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲོམས་པ་ལས་

བྱུང་བའི་དགོ་བ་སྟེ། སེམས་ལ་དགོ་བའི་བག་ཆགས་བསྒྲེ་ཞིང་གོམས་པ་དང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན། རྩུ་ལ་ཁྱིམ་ས་དང་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་གཙོ་ཆེ་ཞེ་ན། སྤྱིར་མཐོ་ངེས་ཐོབ་
པའི་དོན་དུ་རྩུ་ལ་ཁྱིམ་ས་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲོམ་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱང་

ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། ། སྟེ་བསྐྱེད་པར་མཐོ་ངེས་དགའ་གནས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས། ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་བཞི་ཞེས་གསུངས་
པ་ནི། སྒྲོན་མ་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གདུང་གི་མཚོད་རྟེན་བྱེད་པ་དང་།

ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབྱུང་ཞིང་གཙུག་ལག་ཁང་བཙུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་འདུམས་པ་དང་། བྱམས་པ་ཚད་མེད་སྒྲོམས་པ་རྣམས་ལ་
གསུངས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ནི་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ཆོ་དང་མཉམ་པར་བསྐྱེལ་

པར་མཐོ་ངེས་སུ་དགའ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ནི། ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ཞེས་པ་མཚན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་ལའང་འདོད་ལ། དོན་ནི་ཚངས་པར་
སྐྱེ་བའི་བསོད་ནམས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ཞེས་སུ་བཤད་པ་སྟེ། འདོད་ཚུལ་

@49A ༄༄༅། །གཞན་ཡང་མང་ལ། དཔུང་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་མཆིས་མོད་ཀྱང་མ་སྒྲོས་སོ།། ༥ ཆོས་སྒྲིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བསྟན་པ་སྟེ།
དེ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་རྟེན་བཀྱར་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པས་

བསྟན་བྱ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སམ། སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་རྣམས་སྒྲོར་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ནི་
སྒྲིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་། གསུང་

རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སོགས་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་སོ། ། ༥ བསོད་ནམས་ཟུང་ན་འདས་པ་དང་། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་གསུམ་བཤད་པ་སྟེ། འཁོར་བར་རྣམ་
སྟོན་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟོང་འབྱུང་གྱི་དགོ་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་། ཚོགས་ལམ་དུ་

ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་བསྟོས་པའི་དགོ་བ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་དང་། སྟོར་ལམ་དོད་སོགས་བཞི་ནི་ངེས་འབྱུང་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བའོ། ། ༥ རིག་པས་རབ་དུ་བཅུག་པའི་ལས། ། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་རིག་པས་རབ་དུ་བཅུག་པ་ཞེས་པའི་ལས་གསུམ་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི།

བསྐྱབ་ཤེས་ཀྱི་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ཐབས་ཀྱིས་རབ་དུ་བཅུག་པ་སྟེ། ཐབས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྟོབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཀྱན་སྟོང་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡིག་འབྲུའི་གཟུགས་འདྲི་བ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གྱི་རྒྱ་བཞོ་བ་

སོགས་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བགྲང་བ་དང་བཅས་པའི་ངག་ནི་ངག་གི་ལས་དང་། བཅུ་ཕྱག་བཅུ་ལ་བརྒྱ་དང་། བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་ལ་སྟོང་ཞེས་སོགས་གྲངས་
བསྟོམས་ཏེ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཕྱི་

མ་ནི་ཕུང་པོ་བཞི་པ་ཅན་ནོ། ། མྱི་བ་ངན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བཅས། ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས། ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མྱི་བ་པ་དང་། ངན་པ་དང་། ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ། ། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། ། དེ་བཞིན་དུ། ། བྱ་ཚོ་མ་འདུས་བྱས་

@49B དགོ་བསྟན་བྱ། ། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱ་ཚོ་མ་པ་ནི་དགོ་བ་ཟག་མེད་དང་། ། རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་པས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི། ། འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་དོ། ། ། མཐར་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ནི། ། མི་དགོ་བ་དང་། ། བསྐྱེད་སྒྲུབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ། འདུས་བྱས་མ་

བསྐྱེད་སྒྲུབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ། དགོ་བ་ཟག་བཅས་དང་། ། འདུས་བྱས་ཟག་མེད་དང་། ། འདུས་མ་བྱས་མ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ། འདུས་མ་བྱས་དགོ་བ་ཐར་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་རྣམས་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གོང་མའམ་སྒྲ་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ། ཐར་པ་མུང་འདས་སོ་སོར་བརྟགས་

འགོག་ནི་དེའི་གོང་ན་རྒྱུད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཞན་མེད་པས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་འོ། ། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་སོགས། ། མ་ཞོར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་བཟང་འདི། ། ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་སྒྲུང་དོར་གནས། ། ཁྲི་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བྱིར་སྟེལ། ། ཆོས་མཛོན་

པའི་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་སྒྲུང་བ་ལས། ལས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །སྐྱེ་མཁའ་ལོ། །